SENIN CER

"ALTHEA" misiune îndeplinită!

Publicaţie editată de
Statul Major al Forţelor Aeriene

Nr. 8 (85) ■ 2005

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Up Search Folders History Move To Copy To Delete Undo Views

Address CUPRINS

CER SENIN
- Arhiva – www.roaf.ro
  - Nr. 1/2005
  - Nr. 2/2005
  - Nr. 3/2005
  - Nr. 4/2005
  - Nr. 5/2005
  - Nr. 6/2005
  - Nr. 7/2005
- Nr. 8/2005
  - CUPRINS
    - Agendă (4)
    - Interviu – Șeful Instrucției și al Doctrinei din SMFA (10)
    - Realizări 2005 – Obiective 2006 (12)
    - Eveniment – Manifestare științifică de prestigiu la INMAS (18)
    - Exercițiu – Șoimul 2005 (19)
    - Misiunea "ALTHEA" – Pământ românesc pe cerul din Bosnia (20)
    - NATO – în schimbare (22)
    - Album "Cer Senin" (26)
    - Forțele aeriene în lume (28)
    - Aerospațiale (32)
    - Remembăr – despărțirea de veteranul L-29 "Delfin" (34)
    - Expertul dixit – tehnologia Stealth (36)
    - Reporteri la radiolocatoriști (40)
    - Am primit la redacție (44)
    - Poligonul Capu Midia (istoric) (46)
    - Antrenează-ți echipa (48)
    - Stabilopozii cuvântului scris (50)
- LECTURĂ PLĂCUTĂ!

Simpozion

Pagina 8

Misiune de excepție

Pagina 20

L-29 Delfin

Pagina 34

Reportaj

Pagina 40

Interviu

Pagina 10

Monumentele demnității

Se duce anul.

In casă-i bradul. Sub geam, urătorii. In prag, semănătorii. Treamătă inima și gândul la vestea Nașterii Domnului. Patina memoriei marchează neuitarea cu identitatea și inflexiunile propriei noastre existențe. Urmele perene ale trecerii prin lume, sub o ereditate irepetabilă, se zămislesc sub ochii noștri.

Monumentele demnității sunt monumente simple. Nu sunt săpate în granit ori placate cu marmoră rară. Strâng la un loc aerul bun al clipei de viață, apusă pe așternutul de seară al unei zile. Neostentative și, cel mai adesea, greu de aflat de către cel căruia mintea și ochii nu-i sunt deschise bunei vestiri. Ca demnitatea însăși.

Tainica enigmă a soldatului necunoscut este o cască de fier ridicată în țeava puștii. Simbria tanchistului rămâne floarea câmpului de luptă culeasă la butonieră. In colloanele cerului și hățișurile nopții își află radiolocaloristul odihna. Floarea de colț trebuie să-i fie alpinistului busola. Răscrucea cerului este locul de întâlnire al tuturor artileriștilor. Un semn simplu, ca o pală de elice spre cer, este tihna aviatorului.

In tranșeele demnității se săvârșesc monumente. Vii și calde, ca oștenii anonimi ai armatei de OAMENI *care și-au depus puterea, cugetul și inima la picioarele zeului* ZBOR, *pe* CERUL *aurit totdeauna deasupra capului, într-un gest simplu, conștient și desăvârșit, de acceptare. Intr-o înfrățire ca o treime, cu rădăcinile în pământul aterizărilor, ochii spre înaltul depărtărilor și biciul de foc în cătarea zărilor.*

Anonime rămân rachetele cu traiectorii victorioase iscate pe cerul confruntărilor păgâne, greu mai afli despre paznicii de far ce toarnă lumină peste smoala nopților și, uneori, nici nu mai știi la vreme despre podarii ce trag corăbiile văzduhului la țărm, între escala din Norvegia, apuntarea din Marea Britanie și Franța, ori descărcarea din Bosnia sau Afganistan. Meridiane sub planuri, graiul cerului în urechi, așteptare, teamă înfrânsă și gând bun de întoarcere.

Toate, dar absolut toate, închise sub taina demnității. Dincolo de cuvinte.

Pentru că ele, cuvintele, trec.

Doar faptele rămân.

Căpitan-comandor

DUMITRU BERBUNSCHI

MESAJUL DE SĂRBĂTORI al ministrului apărării naționale, TEODOR ATANASIU

Dragi soldați, subofițeri, maiștri militari, ofițeri și generali, activi și în rezervă și salariați civili,

Îmi face plăcere să mă adresez dumneavoastră și celor care vă sunt dragi și apropiați, în ajunul sărbătorilor de iarnă și al anului nou 2006, pentru a vă ura, din inimă, multă sănătate, fericire, un an mai bun, cu împlinirea tuturor dorințelor.

Poate că una dintre cele mai importante misiuni pe care armata le-a avut de îndeplinit în anul 2005 a fost aceea de a-și mobiliza toate energiile și mijloacele pentru a sprijini populația din zonele afectate de inundații. Ați răspuns în mod exemplar acestei chemări a țării, cu dăruire și nu ați precupețit nici un efort în ajutorarea semenilor noștri. Oamenii au văzut, au simțit, au apreciat și au spus: aceasta este ARMATA ROMÂNILOR.

Am parcurs împreună un an în care țara noastră și-a consolidat poziția de membru cu drepturi depline al Alianței Nord-Atlantice, un an în care am reușit să depășim cu succes problemele inerente generate de procesul de transformare a Armatei României, un an în care am reușit să statuăm, prin lege, profilul unei armate moderne, formată numai din profesioniști.

ARMATA ROMÂNILOR cinstește memoria militarilor căzuți la datorie în teatrele de operații, precum și a eroilor Revoluției din decembrie 1989, care, strigând atunci ARMATA E CU NOI, s-au sacrificat pentru ca România să intre în rândul democrațiilor lumii.

Militarilor români aflați departe de casă, în misiuni în Afganistan, Balcani și Irak, le doresc să reprezinte cu onoare armata și țara, să își îndeplinească cu succes misiunile încredințate, să se întoarcă sănătoși acasă și să nu uite că suntem permanent alături de ei și de familiile lor.

În aceste momente, vreau să mulțumesc întregului personal al instituției militare pentru eforturile și sacrificiile făcute în anul care se încheie.

Sfintele sărbători ale Nașterii Domnului să vă aducă liniște, sănătate și înțelegere în jurul bradului de Crăciun!

La mulți ani!

MESAJUL DE ANUL NOU 2006 AL ŞEFULUI STATULUI MAJOR AL FORȚELOR AERIENE

Încheiem un an de muncă dens, cu semnificative împliniri în toate domeniile activității noastre specifice, cu succese certe în transformarea categoriei de forțe armate pe care o slujim, cu prestigioase afirmări în țară și mult dincolo de hotarele ei. În Bosnia-Herțegovina, Irak ori Afganistan, în Norvegia, la Izmir, la Capu Midia sau în garnizoanele de dislocare permanentă, bărbații și femeile din Forțele Aeriene Române au fost mesagerii eficienți ai profesionalismului, valorii umane și intereselor naționale.

În grelele momente pentru țară, determinate de gravele inundații care s-au abătut asupra multor județe, personalul ce încadrează unități și mari unități ale Forțelor Aeriene a acționat zi și noapte pentru diminuarea efectelor calamităților, pentru salvarea a sute de vieți omenești, ajutorarea sinistraților, a populației afectate și reconstrucția zonelor distruse.

Bravelor echipaje de elicopteriști militari și din aviația de transport, tehnicienilor care au asigurat neîncetat disponibilitatea aeronavelor, specialiștilor din sistemul comandă-control, tuturor militarilor din categoria noastră de forțe care și-au făcut cu prisosință înalta datorie umanitară în acele zile, le exprim întreaga mea prețuire și recunoștință.

Anul 2005 a fost, într-adevăr, un an plin, rodnic, reprezentativ pentru apărătorii fruntariilor de azur ale României. Ne-am îndeplinit ireproșabil misiunile în Afganistan și Irak. Am executat sub egida Uniunii Europene, în cadrul operațiunii „Althea", misiunea de luptă cu caracter internațional ce a implicat dislocarea forțelor și mijloacelor în afara granițelor țării, prima de acest gen încredințată Forțelor Aeriene Române după cel de-al doilea război mondial. De asemenea, am participat cu rezultate meritorii la exerciții și aplicații de anvergură, în colaborare cu partenerii din NATO. Am continuat să ne perfecționăm din punct de vedere profesional și să ne modernizăm structurile. Am îndeplinit la standardele cerute misiunile de poliție aeriană, am întărit ordinea și disciplina militară, sporindu-ne încrederea în ceea ce putem face, ca o entitate puternică, competitivă la cel mai înalt nivel.

Pentru toate acestea, cu prilejul sărbătoririi Crăciunului și al Anului Nou, mulțumesc și adresez întregului personal al Forțelor Aeriene Române cele mai calde felicitări și urări de sănătate, prosperitate și noi împliniri în plan familial și profesional!

Aceleași urări de bine adresez și camarazilor noștri de arme, personalului din Forțele Terestre și Forțele Navale Române!

La mulți ani!

Vizita de lucru a şefului Statului Major al Forţelor Aeriene în Republica Federală Germania

În perioada 05–08.12.2005, şeful Statului Major al Forţelor Aeriene, **generalul-locotenent Gheorghe Catrina**, a efectuat o vizită de lucru în Republica Federală Germania. Cu acest prilej au avut loc întâlniri la Ministerul Federal al Apărării, Comandamentul Forţelor Aeriene, Escadrila de Misiuni Speciale şi Grupul 31 Vânătoare-Bombardament "Boelcke", Centrul Combinat de Operaţii Aeriene şi Centrul de Competenţă al Puterii Aeriene Întrunite JAPCC (Joint Air Power Competence Centre) – Kalkar.

În cadrul fiecărei structuri vizitate au fost prezentate informări care s-au referit, în principal, la misiunile generale ale Forţelor Aeriene Germane, evidenţiindu-se participarea acestora la misiuni externe, în special la cele de "Poliţie Aeriană" executate în ţările baltice. Dezvoltarea capabilităţilor şi planificarea utilizării forţelor pentru misiunile din teatrele de operaţii, perspectivele şi evoluţia în cadrul Forţelor Armate, detalii referitoare la instruirea şi pregătirea personalului, înzestrarea şi facilităţile unităţilor au fost, de asemenea, aspecte prezentate delegaţiei Forţelor Aeriene Române.

Pe parcursul convorbirilor au fost abordate, în special, subiecte de interes referitoare la activităţile actuale şi de perspectivă ale Forţelor Aeriene, cum ar fi: ■ conceptul privind extinderea apărării aeriene împotriva noilor forme de ameninţări (au fost dezvoltate subiectele cu privire la programele IRIS-T şi METEOR); ■ exerciţii şi activităţi de pregătire bazate pe capabilităţi electronice; ■ principii de utilizare a forţei (compunere modulară a contingentelor, includerea în forţele multinaţionale, susţinere rapidă); ■ aspecte privind participarea României ca ţară contributoare în cadrul JAPCC, începând cu anul 2006.

Cu ocazia vizitei efectuate la Grupul 31 Vânătoare-Bombardament "Boelcke" au fost prezentate, de către partea germană, capabilităţile aeronavelor Tornado şi simulatorul de zbor, precum şi facilităţile Grupului Tehnic pentru operaţiunile de întreţinere, verificare şi exploatare a aeronavelor.

Propunerile de colaborare între cele două structuri, oferite de către **generalul-locotenent Gheorghe Catrina**, au vizat următoarele aspecte: participarea Forţelor Aeriene Române la exerciţiul "ELITE – 2006" cu ofiţeri pe funcţii distincte (nu ca observatori), iar începând din anul 2007, şi cu aeronave de luptă, precum şi iniţierea unor programe comune în domeniul instruirii personalului.

Căpitan-comandor
LILIANA TĂNASE

Vizita şefului Statului Major Principal al Forţelor Aeriene Militare Bulgare

În perioada 23–25.11.2005, şeful Statului Major Principal al Forţelor Aeriene Militare Bulgare, **generalul-maior Simeon Hristov Simeonov**, a efectuat o vizită de lucru în România, la invitaţia omologului său, **generalul-locotenent Gheorghe Catrina.**

Pe parcursul vizitei sale, oficialul bulgar a fost interesat de misiunile executate de către Baza 90 Transport Aerian cu aeronavele C-130 "Hercules" şi modernizarea elicopterelor IAR-330 SOCAT, apreciind participarea acestei unităţi la îndeplinirea misiunilor pe care România şi le-a asumat în cadrul NATO şi în alte operaţii militare multinaţionale.

Un aspect important din cadrul programului l-a constituit informarea realizată la Comandamentul Operaţional Aerian Principal, acolo unde, liderul Forţelor Aeriene Militare Bulgare a remarcat nivelul de realizare privind funcţiile de comandă şi control ale Forţelor Aeriene Române, atât în context naţional, cât şi în cadrul NATO. Cu acest prilej, a fost subliniată necesitatea dezvoltării colaborării bilaterale în domeniul gestionării spaţiului aerian şi în realizarea misiunii "Poliţie Aeriană", de către Forţele Aeriene ale celor două state.

De asemenea, în cadrul briefing-urilor şi întâlnirilor dintre liderii celor două structuri, au fost abordate problemele învăţământului militar de specialitate, ce sunt similare în ambele ţări , atenţia fiind acordată formării, în viitor, a piloţilor militari.

În ziua de 24.11.2005, cei doi şefi de state majore au semnat Acordul Tehnic între Ministerul Apărării Naţionale din România şi Ministerul Apărării din Republica Bulgaria privind protecţia obiectivelor strategice şi a obiectivelor de importanţă deosebită din apropierea frontierei comune, împotriva actelor teroriste executate din aer. Totodată, a fost remarcată necesitatea realizării mai multor acorduri care să contribuie la îndeplinirea, în condiţii cât mai bune, a misiunilor Forţelor Aeriene ale celor două state la nivel naţional, regional şi în cadrul NATO.

Delegație militară din Serbia şi Muntenegru în vizită la Statul Major al Forțelor Aeriene

În data de 09 noiembrie a.c., Statul Major al Forţelor Aeriene a primit vizita unei delegaţii militare din Serbia şi Muntenegru, condusă de şeful Statului Major General al Armatei Serbiei şi Muntenegrului, **general-locotenent Ljubisa Jokic.**

Pe parcursul întrevederii au fost prezentate oaspeţilor, în cadrul unui briefing cu tema „Forţele Aeriene Române – prezent şi viitor", transformările realizate la nivelul Forţelor Aeriene Române în ultimii ani, precum şi perspectivele oferite de integrarea ţării noastre în NATO. Realizarea unor structuri militare complet profesioniste a fost, de asemenea, unul din subiectele abordate în cadrul întâlnirii.

Din punct de vedere informal a fost abordată, în cadrul dialogului, tema colaborării din trecut între cele două ţări în vederea realizării avionului de luptă IAR-93.

La finalul vizitei, locţiitorul şefului Statului Major al Forţelor Aeriene, **generalul-maior dr. Mihail Orzeaţă,** a înmânat oaspeţilor o plachetă cu însemnele Statului Major al Forţelor Aeriene.

MARINARII... PILOŢI DE ELICOPTERE!

În data de 5 decembrie 2005, în cadrul Şcolii de Aplicaţie pentru Forţele Aeriene „Aurel Vlaicu", a avut loc festivitatea de deschidere a „Cursului de formare piloţi militari de elicoptere". Viitorii piloţi ai Marinei Militare Române au fost selecţionaţi din 41 de candidaţi care au optat, pe bază de voluntariat, pentru obţinerea brevetului de pilot de elicoptere.

Acest curs reprezintă o premieră naţională în istoria Armatei Române şi se desfăşoară conform „Concepţiei de formare, dezvoltare profesională şi utilizare a ofiţerilor din Armata României", având o durată de 51 de săptămâni.

Scopul iniţierii unui astfel de curs derivă din necesitatea îndeplinirii, în teatrele de acţiune, a misiunilor specifice fregatelor aflate în dotarea Marinei Militare: **Mărăşeşti, Regina Maria** şi **Regele Ferdinand,** care vor fi dotate conform standardelor NATO, cu elicoptere destinate luptei antisubmarin, luptei antinavă, misiuni de căutare-salvare pe mare şi sprijin artileristic.

Forma de învăţământ este de „zi" şi are ca finalitate obţinerea, de către viitorii piloţi, a certificatului de absolvire şi brevetului de pilot militar, prin însuşirea cunoştinţelor teoretice necesare personalului navigant şi formarea deprinderilor de zbor, în deplină siguranţă, pe elicopterele IAR-316 B şi IAR-330 SOCAT.

Colegii din Forţele Aeriene le doresc tinerilor marinari, aflaţi în faţa unei noi şi interesante provocări, tradiţionalul „Cer Senin" şi la cât mai multe împliniri acestor temerari, care au decis să vegheze asupra mării, din înaltul cerului!

Locotenent-comandor DAN HAGEANU

SCHIMB DE EXPERIENŢĂ LA ACADEMIA FORŢELOR AERIENE

În perioada 13–19 noiembrie 2005, o delegaţie militară a Colegiului Forţelor Aeriene „KING HUSEIN" din Regatul Haşamit al Iordaniei, formată dintr-un ofiţer şi patru cadeţi s-au aflat la Academia Forţelor Aeriene „Henri Coandă" din Braşov, în cadrul unui schimb de experienţă.

Programul activităţilor a inclus vizitarea Academiei Forţelor Aeriene „Henri Coandă", a Şcolii de Aplicaţie a Forţelor Aeriene, a S.C. IAR GHIMBAV S.A., schimburi de opinii între cadeţi, între cadeţi şi cursanţii Şcolii de Aplicaţie, vizitarea principalelor obiective istorice şi turistice din zona Braşov, Sinaia, Bucureşti, precum şi o serie de activităţi cu caracter cultural.

Înscrisă în planul de relaţii internaţionale al Statului Major al Forţelor Aeriene, capitolul relaţii bilaterale, activitatea a constituit o ocazie prielnică de interrelaţionare a reprezentanţilor celor două instituţii de învăţământ, precum şi de identificare a caracteristicilor şi problemelor specifice procesului educaţional şi pedagogic.

Această activitate, ca şi altele cu caracter internaţional bilateral la care au participat studenţi ai Academiei, a evidenţiat aspectele specifice procesului de formare a specialiştilor din Forţele Aeriene, reprezentând un real câştig pentru cadrele militare participante. Pentru studenţii noştri experienţa s-a dovedit utilă din perspectiva motivării privind propria pregătire, a verificării capabilităţilor lingvistice internaţionale, a asumării responsabilităţii în comunicarea formală şi informală cu partenerii străini.

Locotenent-colonel DUMITRU DINU

Conferinţă NATO la Tel Aviv

În perioada 14–16.11.2005 a avut loc la Tel Aviv, Israel, Conferinţa Comandanţilor Forţelor Aeriene din Comandamentul Componentei Aeriene Izmir (CCA Izmir), din ţările Parteneriatului pentru Pace şi Dialogul Mediteranean.

Conferinţa, organizată de către CCA Izmir şi găzduită, pentru prima dată, de o ţară din afara NATO – Israel, a avut drept scop dezvoltarea colaborării dintre Forţele Aeriene ale ţărilor membre NATO subordonate CCA Izmir (Italia, Spania, Grecia, Turcia, Slovenia, Ungaria, Bulgaria şi Franţa) şi Forţele Aeriene ale unor ţări membre PfP (Moldova, Georgia, Croaţia, Finlanda, Macedonia) sau ale Dialogului Mediteranean (Israel, Iordania).

Reprezentantul Statului Major al Forţelor Aeriene a susţinut, în cadrul conferinţei, o expunere cu tema „Drumul spre NATO al Forţelor Aeriene Române", în cadrul căreia a fost prezentată experienţa activităţilor desfăşurate în perioada de aderare şi de integrare în structurile Alianţei Nord-Atlantice.

Prezentarea a fost bine primită şi a stârnit un real interes din partea audienţei, fiind apreciată chiar de către **generalul-locotenent Glen Moorhead,** comandantul CCA Izmir.

Totodată, în cadrul conferinţei au fost abordate subiecte cu caracter teoretic, cum ar fi: noua structură de comandă a NATO, programul TACEVAL, exerciţiile NATO 2006–2007 etc.

Căpitan-comandor
LIVIU POPEL

Reuniunea Grupului Meteorologic al Comitetului Militar NATO

În perioada 9-11 noiembrie a.c., la Cartierul General al Alianței Nord-Atlantice de la Bruxelles, s-a desfășurat cea de-a 11-a reuniune a Grupului de Lucru pe Probleme de Sisteme Meteorologice și Sprijin în Teatrul de Operații (WG/BMSS - Working Group on Battle-Area Meteorological Systems and Support) al NATO.

BMSS se reunește de două ori pe an și are drept misiune să sprijine Grupul Meteorologic al Comitetului Militar în realizarea cooperării și interoperabilității membrilor NATO referitoare la cercetarea, dezvoltarea și tranziția spre noi generații de software, tehnologii și echipamente meteorologice.

Scopul principal al acestor activități îl reprezintă dezvoltarea capabilităților operaționale pentru asigurarea meteorologică a operațiilor terestre, aeriene și navale ale forțelor NATO. BMSS este compus din reprezentanții naționali și ai Comandamentelor Strategice (ACO și ACT), experți în cercetare și dezvoltare în domeniul meteorologiei.

Pe parcursul reuniunii au fost prezentate și analizate stadiile cercetărilor referitoare la elementele care sprijină luarea deciziei la nivel tactic și operațional (givraj, depunerile de gheață pe pistele de decolare-aterizare și navele de luptă, acustica atmosferei, propagarea undelor electromagnetice, fenomenele orajoase, trenele de condensare, expunerea termică, luminanța nocturnă ș.a.).

Totodată, o importanță deosebită a fost acordată meteorologiei pentru artilerie și meteorologiei pentru CBRN (chimic, biologic, radiologic si nuclear), precum și statutului publicațiilor aliate în domeniu, fiind accentuată necesitatea adoptării și implementării acestora de către toate armatele țărilor membre ale Alianței Nord-Atlantice. Continuarea activităților menționate și progresele realizate în viitorul apropiat vor fi prezentate și analizate la următoarea reuniune a grupului, care va avea loc în luna martie a anului viitor.

Căpitan drd. SILVIU GOGU

Reuniunea Grupului de Lucru pentru deservirea încrucișată a aeronavelor

În perioada 28–30.11.2005 a avut loc la Izmir, Turcia, Conferința anuală privind asigurarea serviciilor reciproce la aeronavele NATO care tranzitează teritoriile altor state.

Cu această ocazie au fost revizuite cerințele și capabilitățile privind executarea unor astfel de activități pe teritoriul României stabilindu-se, totodată, bazele Forțelor Aeriene Române care vor oferi servicii ACS (Air Control Systems) pe teritoriul național.

De asemenea, au fost prezentate obiectivele exercițiului „Bold Assurance 06", precum și date tehnice și de infrastructură privind baza gazdă – Aalborg, Danemarca.

Căpitan-comandor ing.
MARIAN VOICU

TRANSFORMAREA FORȚELOR AERIENE PÂNĂ ÎN ANUL 2015

În data de 29.11.2005, la Statul Major al Forțelor Aeriene s-a desfășurat primul simpozion științific dedicat procesului de transformare, organizat la nivelul unei categorii de forțe. Valoroasa inițiativă a adunat la dezbateri, în jurul unei mese rotunde, atât oameni implicați cât și personalități implicabile în procesul de transformare al Forțelor Aeriene Române, cum ar fi: **ing. Ioan Ion,** secretar de stat și șef al Departamentului pentru Armamente, **Iulian Fota,** directorul Colegiului Național de Apărare, **generalul-maior dr. Teodor Frunzeti,** comandantul Comandamentului 2 Operațional Întrunit, **generalul-locotenent Gheorghe Catrina,** liderul Forțelor Aeriene, **generalul-maior dr. Mihail Orzeață,** locțiitorul șefului Statului Major al Forțelor Aeriene etc.

Transformarea Forțelor Aeriene prin evoluție, dimensiune și calitate reprezintă un subiect ale cărui implicații conceptuale nu pot fi abordate decât căutând și găsind răspunsuri la întrebări de genul: Spre ce ne îndreptăm? Ce fel de structuri ar trebui să avem? Cum trebuie întrebuințate Forțele Aeriene la începutul mileniului III și în perspectivă? Ce înzestrare am dori să aibă Forțele Aeriene? ... și ce se poate asigura? Cât din ceea ce ne dorim este realizabil? etc.

Posibile soluții și răspunsuri argumentate, bine fundamentate științific privind aceste preocupări au fost prezentate în plen, prin susținerea următoarelor comunicări: Aspecte conceptuale ale transformării Forțelor Aeriene până în anul 2015 – de **generalul-maior dr. Mihail Orzeață;** Impactul transformării Forțelor Aeriene în evoluția teoriei artei militare – de **generalul (r) Valentin Arsenie** și **comandorul dr. Florian Râpan;** De la lupta întregului popor la gestionarea globalizării: tendințe și evoluții în politica de securitate a României – de **Iulian Fota;** Cerințe operaționale pentru participarea Forțelor Aeriene la operațiile întrunite de nivel strategic și operațional – de **generalul-maior dr. Teodor Frunzeti;** Analiza privind direcțiile și compatibilitățile de transformare a Forțelor Aeriene – 2015 – de **generalul de flotilă aeriană Fănică Cârnu.**

Concluziile rezultate în urma dezbaterilor, pot fi sintetizate astfel:

◆ Necesitatea realizării unei Forțe Aeriene agilă, flexibilă, interoperabilă și cu o capacitate mare de desfășurare în teatrele de operații, capabilă să îndeplinească întreaga gamă de misiuni NATO, dar și misiuni specifice securității naționale;

◆ Forțele Aeriene moderne trebuie să fie robuste, credibile, apte să participe la operații de apărare colectivă, să se disloce rapid oriunde și oricând în situații de criză, să aibă capacitate de autosusținere, să dezvolte o protecție adecvată împotriva amenințărilor cu arme de distrugere în masă și să opereze după aceleași proceduri cu forțele aliaților;

◆ Astăzi, și cu atât mai mult „mâine", nu se poate concepe „acțiunea" decât întrunită, integrată, multinațională și în toate mediile;

◆ Forțele Aeriene trebuie să dispună de sisteme de comandă-control complet interoperabile, constituite modular, dislocabile și integrabile în sistemul C2 dezvoltat de NATO (Air Command and Control System – ACCS);

◆ Mijloacele aeriene trebuie să răspundă cerinței actuale privind „sporirea preciziei de lovire a țintelor (lovituri chirurgicale) prin concentrarea acțiunii pe efecte și reducerea semnificativă a pierderilor și efectelor distructive colaterale", ceea ce presupune ca misiunile de zbor să fie îndeplinite cu eficacitate și acuratețe maximă – așa numita „distrugere selectivă a țintelor";

◆ Realizarea unor structuri suple, flexibile, dislocabile și sustenabile, dotate cu aeronave multirol, interoperabile;

◆ Modernizarea flotei de aviație de transport strategic, inclusiv prin achiziționarea de noi aparate;

◆ Politica de achiziții trebuie orientată spre achiziționarea de sisteme de armamente moderne, concomitent cu renunțarea la echipamentele disparate care nu sunt pe deplin interoperabile cu cele din dotarea armatelor Alianței;

◆ Necesitatea reconfigurării puterii aeriene astfel încât să permită îndeplinirea de operațiuni desfășurate la distanță (la pace, criză și război), pentru a putea face față cu succes provocărilor viitoare din mediul regional și global de securitate;

◆ Externalizarea serviciilor și activităților specifice trebuie să reprezinte o preocupare permanentă;

◆ Convertirea resurselor în securitate, prin modificarea responsabilității ordonatorilor terțiari de credite și eliminarea intermediarilor.

"Cine nu are bătrâni să-şi cumpere", sună un binecunoscut proverb românesc. Pentru că bătrânii sunt cei care au scris istoria, au fost sau au cunoscut valori. Iar trecutul nu poate fi tratat ca o indezirabilă, inutilă povară, ci trebuie cunoscut, examinat, explicat, luminat. Avem nevoie să ne cunoaştem trecutul, un trecut sincer, cu plusuri şi minusuri. Cu cât suntem mai capabili să acceptăm trecutul aşa cum a fost el, cu atât ne dovedim că suntem astăzi mai puternici. A ne uita trecutul, însă, sau a-l ignora, pur şi simplu, înseamnă a ucide fiinţa, a ne dezrădăcina şi a ne pierde.

Medalion "Căpitan aviator Mircea T. Bădulescu"

Promovând o cultură organizaţională în care tradiţiile şi istoria ocupă un loc prioritar, Statul Major al Forţelor Aeriene a găzduit, în data de 4 noiembrie a.c., sub genericul **"Medalion – Căpitan aviator Mircea T. Bădulescu"**, o întâlnire de suflet pentru cunoaşterea şi cinstirea istoriei aeronauticii române, a celor care au adus glorie aripilor româneşti.

Organizată în colaborare cu Societatea Scriitorilor Militari, activitatea a fost onorată de familia celui care a fost căpitanul aviator Mircea T. Bădulescu, invitaţi din Forţele Aeriene Române, veterani de război, istorici, redactori, editori, muzeografi, arhivişti în domeniul aviaţiei militare, membri ai UNCMR, SSM, ANVR, CRIM şi reprezentanţi ai Şcolii generale nr.1 Buzău, şcoală care poartă titulatura "Cpt. Aviator Mircea T. Bădulescu".

Având ca punct de plecare anul 1993, la iniţiativa domnului **Doru Laurian Bădulescu**, fiul eroului aviator Mircea T. Bădulescu, întrunirea a devenit, un reper important al agendei anuale privind cinstirea memoriei aviatorilor militari care au participat la cel de-al doilea război mondial.

De altfel, importanţa şi necesitatea susţinerii unei astfel de activităţi a fost sintetizată de şeful Statului Major al Forţelor Aeriene, **generalul-locotenent Gheorghe Catrina**, în alocuţiunea de deschidere a reuniunii: "Noi, cei de astăzi, trebuie să facem istorie, luând pilda trecutului. Însă nu este suficient să ne lăudăm cu figurile măreţe ale istoriei. Trebuie să ne străduim să ne ridicăm cel puţin la nivelul lor". Totodată, liderul Forţelor Aeriene Române i-a asigurat pe cei prezenţi de susţinerea totală din partea Statului Major al Forţelor Aeriene pentru organizarea, pe viitor, a unor astfel de activităţi privind promovarea şi aducerea la cunoştinţa celor tineri a istoriei aviaţiei militare.

În cadrul sesiunii de comunicări ştiinţifice, susţinute cu ocazia acestui eveniment, au fost abordate subiecte având o tematică deosebit de interesantă, cum ar fi: "Aeronautica română pe front" – **comandor drd. Marius Nicoară**; "Grupul 3/Grupul 8 Asalt Picaj. Misiuni" – **drd. Narcis Gherghina**; "Aeronautica României. Mărturii muzeistice" – **dr. Valeriu Avram**; "Luptătorii de la Stukas" – **comandor (r) prof. Dr. Aurel Pentelescu**.

De asemenea, o parte dintre veteranii de război prezenţi la activitate, – unii dintre aceştia foşti camarazi de front ai eroului aviator Mircea T. Bădulescu, printre care: **generalul-maior (r) Ion Di Cesare**, **generalul de flotilă aeriană (r) Dan Stoian**, **comandorul (r) Dumitru Croitoru** – au impresionat asistenţa printr-un admirabil exerciţiu de memorie, punând în fraze de o deosebită încărcătură emoţională, clipe trăite pe front, la limita dintre viaţă şi moarte.

Despre personalitatea celui care a fost eroul aviator Mircea T. Bădulescu, este suficient să citeşti extrase din aprecierile anuale ale comandanţilor şi şefilor din anii războiului: *„A executat 230 misiuni de bombardament în picaj la inamic, cu rezultate excepţionale, dând dovadă de curaj, abnegaţie şi spirit de sacrificiu. Voluntar în cele mai grele misiuni, temerar, dotat cu alese calităţi ostăşeşti, a constituit exemplu sublim de jertfă, de bravură şi de înţelegere a luptei Neamului său".* (Comandantul Grupului 8 Asalt Picaj, căpitan aviator **Ioan Eftimopol,** 17 februarie 1945, din Nota pentru acordarea Ordinului „Mihai Viteazul" cu spade).

Dintre activităţile care au contribuit la reuşita acţiunii, mai pot fi enumerate: înmânarea diplomelor de excelenţă din partea Statului Major al Forţelor Aeriene tuturor participanţilor, citirea şi înmânarea ordinului de zi din partea Societăţii Scriitorilor Militari şi fotografie de grup cu participanţii la reuniune.

Evenimentul s-a încheiat într-un cadru intim şi familial, în contextul unui dejun oferit de către organizatori, prilej de a depăna amintiri şi de a crea o atât de necesară punte de legătură între trecutul glorios al veteranilor de război şi prezentul veşnic tumultos al generaţiei care trebuie să ducă mai departe istoria unei arme – aviaţia militară – devenită, în ultimul secol, vârful de lance al oricărei armate de pe glob.

Locotenent MIRCEA BARAC

MODULUL INSTRUCȚIE ȘI DOCTRINĂ, BRAȚUL COMPONENTEI CONCEPTUALE A PUTERII AERIENE

Șeful Instrucției și Doctrinei
din Statul Major
al Forțelor Aeriene Române,
domnul general de flotilă aeriană
ION ȘTEFAN

– La finalul anului 2005, timp al clarificărilor conceptuale și vreme a alinierii la standardele NATO, vă adresez, domnule general de flotilă aeriană, rugămintea de a ne preciza locul și rolul structurii "Instrucție și Doctrină", ca modul de bază al Statului Major al Forțelor Aeriene.

– Structura „Instrucție și Doctrină" reprezintă unul din cele trei module definite în organigrama Statului Major al Forțelor Aeriene, cu scopul de a exercita managementul unor importante domenii de activitate necesare realizării componentelor Puterii Aeriene – conceptuală, psiho-morală și fizică.

Astfel, domeniile de activitate aflate sub autoritatea modulului „Instrucție și Doctrină" sunt: ■elaborarea doctrinelor, manualelor, standardelor și a altor acte normative specifice; ■lecțiile învățate; ■tradițiile militare; ■instrucția; ■învățământul; managementul spațiului și traficului aerian; ■EOD, NBC, geniu, topogeodezia și protecția mediului.

Toate procesele de elaborare privind doctrinele, manualele militare și actele normative specifice Forțelor Aeriene, de acceptare a standardelor NATO și de elaborare a lecțiilor învățate, coordonate de structurile specializate ale modulului „Instrucție și Doctrină", permit realizarea componentei conceptuale a Puterii Aeriene. Această componentă asigură cadrul de reglementare și cunoștințele necesare integrării în NATO, desfășurării activităților și îndeplinirii misiunilor Forțelor Aeriene pe timp de pace, în situații de criză și la război.

Pe de altă parte, *procesele de învățământ și instrucție,* coordonate de structurile specializate ale modulului „Instrucție și Doctrină", au o contribuție importantă la realizarea celorlalte componente ale Puterii Aeriene, cea psiho-morală și cea fizică. Aceste procese contribuie, totodată, la realizarea capacității personalului/forțelor de a îndeplini atribuțiile/misiunile specifice, folosind echipamentele militare din dotare. Astfel, învățământul și instrucția, alături de exercițiile și instruirea prin practicare, de organizarea structurilor, încadrarea cu personal și dotarea cu echipamente militare, pot fi apreciate drept activități de bază ale pregătirii forțelor.

– Încă din anul 2004, s-a cristalizat noua concepție privind instrucția în Forțele Aeriene Române, care pune accent pe instruirea prin misiuni și evaluarea permanentă. Vă rog respectuos să ne detaliați aceste două concepte.

– Instruirea prin misiuni și evaluarea permanentă sunt două componente ale activității de instruire a forțelor, ce joacă un rol important în creșterea calității instrucției și, implicit, în procesul de integrare în Alianța Nord-Atlantică.

Standardizarea instrucției a devenit, în urma aderării României la NATO, o nevoie prioritară a categoriei noastre de forțe. În aceste condiții, **programele de instrucție pentru misiune** (PIM) sunt cele mai importante produse ale activității de standardizare a instrucției colective. Ele includ totalitatea planurilor de desfășurare a ședințelor de instrucție și exercițiilor specifice unui tip de structură militară, precum și a standardelor pentru instrucția colectivă. De asemenea, PIM oferă cerințele importante privind instrucția colectivă pentru fiecare tip de structură militară, stabilind prin aceasta **ce fel de instrucție este necesară,** precum și modul **în care să se execute,** astfel încât structura respectivă să atingă nivelul de performanță necesar îndeplinirii misiunilor în situații de criză sau la război.

Totodată, în baza prevederilor Ordinului șefului Statului Major General nr. 56/30.11.2004, șeful Statului Major al Forțelor Aeriene a emis Dispoziția nr. C-10312/12.12.2005 referitoare la procesul de elaborare a PIM care va stabili: ■obiectivele prioritare în domeniul operațiilor; ■cadrul conceptual și de reglementare a activității de instruire; ■înglobarea experienței combative și de instruire; ■caracteristicile specifice personalului cuprins în activitatea de instruire; ■caracteristicile echipamentelor militare din dotare; ■baza materială a instrucției; ■resursele ce se alocă instrucției.

Astfel, programele de instrucție pentru misiune devin instrumente foarte eficiente puse la dispoziția comandanților marilor unități, unităților și subunităților de diferite arme pentru planificarea, desfășurarea și evaluarea instrucției, având o contribuție importantă la creșterea responsabilității privind modul cum se planifică și execută instrucția, la folosirea judicioasă a resurselor și la determinarea, cu precizie și suficientă obiectivitate, a nivelului atins prin instruire.

Concomitent cu creșterea calității instrucției prin elaborarea și implementarea PIM, procesul de transformare a Forțelor Aeriene impune, cu acuitate, revederea și modernizarea *sistemului de evaluare a forțelor.* În acest context, implementarea în cadrul Forțelor Aeriene a conceptului de evaluare „TACEVAL", reprezintă un element esențial al acestui proces.

„TACEVAL" este un program NATO care facilitează evaluarea și verificarea stării de pregătire pentru luptă, precum și nivelul operațional al unităților aeriene tactice. Acest program este proiectat pentru evaluarea și aprecierea comandamentelor, unităților și subunităților din Forțele Aeriene aflate sub comandă NATO, pentru certificarea unităților de forțe aeriene din Forțele NATO de Răspuns (NATO Response Forces – NRF), pentru identificarea deficiențelor unităților aflate sub comanda sau la dispoziția NATO în ceea ce privește performanțele și resursele, precum și pentru elaborarea de recomandări pentru îmbunătățirea standardelor și capacităților operaționale.

– Noile tipuri de conflicte şi caracteristicile acestora, modificările în structura de forţe şi integrarea României în structurile euro-atlantice, impun noi abordări ale elaborării doctrinelor, manualelor şi standardelor. Care sunt proiectele de căpătâi pe care structura condusă de dumneavoastră le-a realizat şi la care lucrează?

– Noile tipuri de conflicte şi caracteristicile acestora, modificările în structura de forţe şi integrarea României în structurile euro-atlantice, a impus o nouă abordare a elaborării doctrinelor, manualelor şi regulamentelor militare, caracterizată printr-o ierarhizare şi printr-un conţinut a acestor documente, asemănător publicaţiilor aliate sau ale celorlalte state membre NATO.

Cadrul de reglementare a activităţilor şi operaţiilor Forţelor Aeriene se află într-un proces alert de optimizare. Astfel, au fost elaborate şi aprobate o serie de documente importante pentru direcţionarea modului de acţiune pentru desfăşurarea activităţilor specifice. În acest context, putem evidenţia regulamentul *FA-1, „Doctrina operaţiilor pentru Forţele Aeriene”,* document care înlocuieşte fostele regulamente de întrebuinţare în operaţie a marilor unităţi din Forţele Aeriene. Această doctrină este completată de manuale militare ce abordează diferitele tipuri de operaţii aeriene, necesare comandamentelor care iau decizii privind întrebuinţarea Forţelor Aeriene, de tacticile, tehnicile şi procedurile specifice categoriei noastre de forţe, precum şi de manualele de luptă ale marilor unităţi şi unităţilor de diferite arme.

De asemenea, a fost elaborat şi aprobat *FA/Av.-1, „Regulamentul de zi al aviaţiei militare”* care, prin noile prevederi privind executarea şi conducerea zborului, oferă un cadru de reglementare al acestei activităţi, asemănător celui din celelalte ţări membre NATO. Acest regulament va fi completat, de asemenea, de o serie de manuale care vor aborda procedurile de control ale traficului aerian, de proceduri de operare şi standarde de calificare ale personalului aeronautic şi de certificare a aeronavelor.

Anul 2006 va fi anul în care cadrul de reglementare al instrucţiei, în general, şi al instrucţiei în zbor, în special, va fi reevaluat în profunzime, pentru a crea condiţiile necesare desfăşurării instrucţiei şi exerciţiilor destinate realizării capacităţii operaţionale a subunităţilor şi unităţilor ce vor participa la operaţiile colective şi operaţiile Non Articol 5. În acest sens se va elabora un manual de instrucţie, ce va fi completat cu manuale de instrucţie în zbor pe categorii de aviaţie, standarde de instrucţie individuală şi colectivă, programe de instruire pentru misiune.

Totodată, merită subliniate eforturile privind realizarea cadrului de reglementare a activităţilor logistice, fiind aprobate instrucţiunile pentru mentenanţa tehnicii de aviaţie şi radiolocaţie, precum şi normele de consum (piese de schimb şi materiale pentru mentenanţă). În anul 2006, se vor elabora instrucţiunile pentru mentenanţa tehnicii de artilerie şi rachete sol-aer.

Prin finalizarea acestor manuale militare până la sfârşitul anului 2006, se crează cadrul de reglementare necesar întrebuinţării în operaţie şi luptă a Forţelor Aeriene, în acord cu noile tipuri de conflicte armate.

– Evaluarea individuală, cuprinzând examene de licenţă de zbor, specialitate de clasă şi clasificări, este o altă latură importantă a instrucţiei. Complexitatea şi exigenţele actuale ale spaţiului de zbor se regăsesc în „purgatoriul” examenelor?

– Creşterea capacităţii sistemului de trafic aerian civil, acumularea economică în domeniu, asigurarea compatibilităţii cu celelalte sisteme de trafic aerian european şi integrarea în EUROCONTROL, creşterea capacităţii de apărare a spaţiului aerian naţional, asigurarea superioară a necesităţilor de conducere şi dirijare a Aviaţiei Militare pentru instrucţie şi exerciţii, posibilitatea cooperării regionale şi a interconectării cu structurile şi cu sistemele NATO, continuarea asigurării serviciilor de trafic aerian în situaţii de criză, toate acestea, opinez că ne obligă, pe termen scurt, să revizuim „Normele de acordare/prelungire a licenţei de zbor, conducere, coordonare şi dirijare pentru personalul aeronautic militar” în sensul extinderii programelor de pregătire/susţinere a examenului de licenţă. Se impune, de asemenea, o continuă adaptare a modalităţilor privind implementarea cerinţelor operaţionale şi tehnologice, conform tendinţelor pe plan mondial şi în acord cu standardele, practicile şi recomandările internaţionale.

– Complexitatea constructivă a aeronavelor din dotare şi, mâine-poimâine, a avionului multirol, caracterul misiunilor ce solicită în tot mai mare măsură gândirea şi acţiunile pilotului, evidenţiază ZBORUL ca o activitate cu un caracter din ce în ce mai pronunţat intelectual. Oferiţi-ne, domnule general, în calitate de pilot militar, motive de optimism pentru anul 2006 şi în perspectivă!

– Aeronavele viitoare trebuie să ofere o foarte bună capacitate de atac în aer şi asupra obiectivelor terestre, să fie înarmate cu rachete ghidate prin fascicul radar de bătaie medie (Beyond Visual Range), să dispună de capabilităţile necesare susţinerii operaţiilor în cadrul forţelor multinaţionale prin exploatarea facilităţilor de comunicare şi schimbul de informaţii cu aeronavele altor state NATO. În concluzie, trebuie să asigure executarea misiunilor de luptă conform cerinţelor Alianţei Nord-Atlantice, să fie suficient de fiabile şi uşor de exploatat, astfel încât să poată fi operate de pe aerodromuri dispersate şi cu sprijin logistic limitat. Desigur, exploatate eficient, la sol şi în zbor, de **oameni de primă mărime.**

– Cum definiţi „omul de primă mărime” în Forţele Aeriene, domnule general?

– În două cuvinte, un **„caracter straşnic”**.

Acum, în prag de Crăciun, când ne reamintim că fiecare an din viaţa noastră se sfârşeşte apoteotic, în minunata călătorie imaginară la ieslea din Viflaim, când colindul unui copilaş va răsuna în pragul casei cu parfum de cetină, să ne unim vrerea şi gândurile într-o singură rugăciune pentru binele Forţelor Aeriene: “Doamne, dăruieşte-ne un an cu zile senine, aşează-ne împlinirea sub paza Ta”. Tuturor, gânduri frumoase şi Sărbători fericite, vă urez eu şi colegii mei, toţi cei care veghem pentru a zbura frumos... şi sigur.

– Vă mulţumim frumos, domnule general de flotilă aeriană!

A consemnat
căpitan-comandor
DUMITRU BERBUNSCHI

Aspect de la susţinerea examenului pentru obţinerea licenţei de zbor

Anul 2005 a reprezentat un reper important pentru Forţele Aeriene Operaţionale, din perspectiva continuării procesului de operaţionalizare şi demararea procesului de evaluare a forţelor destinate NATO.

Putem evidenţia că obiectivul privind creşterea gradului de interoperabilitate a Forţelor Aeriene Operaţionale cu structurile Alianţei a fost atins şi prin participarea activă a comandamentului la monitorizarea instruirii ofertei de forţe, evaluarea nivelului operaţionalizării pachetului de forţe şi a unor module care au participat sau vor participa, în anul 2006, la misiuni în afara graniţelor României, sub comandă NATO sau mandat UE.

În prezent, se află în plină desfăşurare integrarea sistemului de apărare aeriană şi a structurilor de comandă-control a spaţiului aerian în sistemul de apărare aeriană al NATO (ASACS/NATINADS) şi corelarea cu programele NATO în problemele de apărare aeriană.

De asemenea, managementul spaţiului aerian a fost realizat mai eficient şi cu prioritate pentru operarea în concordanţă cu procedurile civil-militare, potrivit conceptului de utilizare flexibilă a spaţiului aerian (FUA).

Perfecţionarea pregătirii cadrelor noastre a vizat însuşirea procedurilor şi perfecţionarea deprinderilor de lucru în structuri de tip JOINT, precum şi continuarea intensificării dezvoltării competenţelor lingvistice, având ca scop final realizarea capabilităţilor pentru îndeplinirea diferitelor funcţii în comandamente NATO din teatrele de operaţii.

Exerciţiile naţionale şi multinaţionale gestionate de către COAP în cursul anului 2005 au evidenţiat capacitatea comandamentului de a planifica şi conduce eficient operaţiile aeriene, de a planifica misiuni în cooperare cu structuri din Forţele Terestre şi Forţele Navale, de a realiza manevre de forţe dintr-o zonă de operaţii în alta şi de a asigura susţinerea unităţilor în zona acţiunilor militare.

Rezumând activitatea Comandamentului Operaţional Aerian Principal (COAP/MAOC) pentru anul 2005, putem spune că acesta a menţinut, iar unde a fost cazul, a dezvoltat sau a consolidat relaţiile cu structurile similare din armatele Alianţei vizând îndeplinirea angajamentelor în cadrul NATO şi respectarea obligaţiilor ce revin României, ca stat cu drepturi depline în angrenajul nord-atlantic.

Pentru anul 2006, comandamentul nostru vizează, în continuare, creşterea gradului de interoperabilitate cu structurile euro-atlantice, punerea în practică a lecţiilor învăţate din participările la misiuni externe şi creşterea gradului de utilizare a standardelor NATO.

De asemenea, vom urmări menţinerea şi perfecţionarea capacităţii operaţionale necesare conducerii Forţelor Aeriene Operaţionale, în vederea desfăşurării acţiunilor militare din spaţiul aerian în cadrul apărării colective şi/sau operaţiilor de stabilitate, împreună cu structuri din alte ţări membre NATO, UE sau partenere. Totodată, avem în vedere îmbunătăţirea activităţii privind managementul spaţiului aerian naţional, în cooperare cu autorităţile şi structurile civile de trafic aerian.

Aceste deziderate vor putea fi realizate prin îndeplinirea următoarelor obiective: ♦ conducerea eficientă a forţelor din serviciul „Poliţie Aeriană“ şi a celorlalte forţe aflate în serviciu de luptă pentru îndeplinirea unor misiuni ordonate; ♦ pregătirea specifică pentru participarea la operaţii conduse de NATO, UE şi sub mandat ONU, prin monitorizarea executării misiunilor în teatrele de operaţii şi evaluarea nivelului de pregătire a forţelor şi mijloacelor stabilite a fi puse la dispoziţia NATO; ♦ adaptarea legislaţiei şi actelor normative în vigoare în concordanţă cu cerinţele şi acordurile NATO; ♦ continuarea restructurării şi operaţionalizării forţelor; ♦ continuarea integrării sistemului de apărare aeriană şi a structurilor de comandă-control a spaţiului aerian în sistemul de apărare aeriană al NATO; ♦ perfecţionarea pregătirii personalului comandamentului; ♦ optimizarea şi eficientizarea managementului resurselor umane; ♦ participarea la dezvoltarea şi consolidarea relaţiilor cu structurile similare din armatele NATO.

General de flotilă aeriană
FĂNICĂ CÂRNU,
comandantul
Comandamentului Aerian Principal

Pentru Baza 86 Aeriană Feteşti, anul 2005 a coincis cu finalizarea pregătirii forţelor nedislocabile destinate NATO, unitatea fiind în măsură să execute serviciul de luptă „Poliţie Aeriană“ direct sub comanda Alianţei Nord-Atlantice.

Totodată, s-a realizat creşterea nivelului de interoperabilitate pentru a deveni compatibili cu forţele aeriene ale celorlalte state membre ale Alianţei Nord-Atlantice. Acest aspect este confirmat de participarea la următoarele exerciţii internaţionale, bilaterale şi multilaterale, desfăşurate în ţară şi în străinătate: exerciţiul mixt „COMBINED ENDEAVOUR 2005"; exerciţiul de zbor în comun româno-britanic"DACIAN WOLF 2005"; exerciţiul de instruire în comun româno-american „ROMEX 2005"; exerciţiul de instruire în comun cu Forţele Aeriene ale SUA în Europa „TEAM DACIA 2005"; exerciţiul bilateral româno-francez „CHASSEUR ACOMPLI 2005"; exerciţiul bilateral româno-britanic „LONE FOIL 2005".

Eforturile noastre s-au concretizat prin îndeplinirea, cu calificative maxime, a tuturor obiectivelor şi misiunilor încredinţate, după cum urmează: ♦antrenarea piloţilor pentru întrebuinţarea în luptă a „muniţiei inteligente" dirijate prin laser şi infraroşu; ♦atingerea cerinţelor NATO de protecţie fizică şi securitate a unităţii prin finalizarea şi punerea în funcţiune a Sistemului Integrat de Securitate; pregătirea piloţilor tineri până la nivelul corespunzător executării serviciului „Poliţie Aeriană“ în condiţii meteorologice grele; ♦ridicarea nivelului general de operaţionalizare prin mărirea gradului de complexitate al misiunilor pe fondul scenariilor tactice; ♦avansarea nivelului de interoperabilitate a personalului logistic, de stat major, de asigurare şi deservire aerodrom, prin implicarea acestuia într-o măsură mai mare în exerciţiile internaţionale.

De asemenea, am realizat progrese semnificative privind îmbunătăţirea bazei de instrucţie şi antrenament, prin instalarea şi punerea în funcţiune a simulatorului pentru aeronava MiG-21 LanceR şi instalarea facilităţilor proprii de pregătire şi întreţinere a muniţiei inteligente. Concomitent, am demarat modernizarea sălii de sport şi îmbunătăţirea condiţiilor de cazare, prin reparaţia capitală efectuată la căminul de garnizoană.

Pentru anul 2006 avem în vedere continuarea perfecţionării pregătirii forţelor nedislocabile puse la dispoziţia NATO, începerea procesului de operaţionalizare a subunităţii dislocabile de apărare aeriană cu baza la sol, începerea procesului de operaţionalizare a modulului de „Comunicaţii şi Informatică“ dislocabil şi menţinerea operativităţii prin desfăşurarea unor exerciţii internaţionale, împreună cu forţele aeriene ale celorlalte state membre NATO.

Acestea ar fi principalele repere ale anului care tocmai s-a încheiat. Peste toate acestea rămâne zborul de zi cu zi, rămân antrenamentele de zi cu zi şi ritmicitatea care asigură continuitatea pregătirii.

General de flotilă aeriană
VICTOR STRÂMBEANU,
comandantul Bazei 86 Aeriană

Obiectivul fundamental al activității de învățământ din Academia Forțelor Aeriene "Henry Coandă" îl reprezintă formarea ofițerilor licențiați în domeniul „Științe militare și informații", specializarea „Managementul organizației", atât pentru Forțele Aeriene, cât și pentru alți beneficiari interni și externi, urmărindu-se alinierea, în integralitatea sa, la standardele, procedurile și tehnologiile de instruire și evaluare ale armatelor statelor partenere din Alianța Nord-Atlantică.

Astfel, în anul 2005, în cadrul procesului de învățământ din Academie, s-a acordat o atenție sporită activității teoretice și practice de specialitate, concretizată în: ♦ introducerea cursului de strategii, doctrine, standarde și proceduri NATO; ♦ modernizarea unor echipamente din dotarea laboratoarelor; ♦ introducerea programului „leadership" în cadrul convocărilor de instrucție militară de bază; ♦ desfășurarea activității de zbor cu studenții piloți în cadrul Școlii de Aplicație a Forțelor Aeriene, pe aerodromurile Boboc și Bacău; ♦ efectuarea de călătorii de studii în unități ale Statului Major al Forțelor Aeriene, Statului Major al Forțelor Terestre, agenți economici de profil etc.

În cursul acestui an a devenit funcțională, tabăra de la Tărlungeni acolo desfășurându-se toate activitățile de instrucție militară de bază ale studenților. Totodată, s-a reconsiderat concepția de desfășurare a stagiului la unități, aceste activități fiind conduse de către instructorii militari ai Academiei, în cadrul Regimentului 11 Rachete Sol-Aer Brașov.

De asemenea, în cadrul Academiei au funcționat 5 cercuri științifice și 9 cercuri aplicativ-militare studențești, iar la sesiunea de comunicări științifice a studenților au participat reprezentanți ai tuturor academiilor militare.

Exceptând activitățile specifice învățământului universitar, Academia a organizat și desfășurat o serie de acțiuni, cum ar fi: • Ziua Porților Deschise și Ziua Cadrelor Militare în Rezervă; • Ceremonia de înălțare în grad a promoției 2005 „Victoria Națiunilor Unite"; • Ceremonia deschiderii anului

universitar și de sărbătorire a 10 ani de funcționare a Academiei; ♦ Competiții sportive și aplicativ militare; ♦ Sesiuni de evaluare a competențelor lingvistice, conform STANAG; ♦ Primirea unui număr de 10 delegații militare străine din Belgia, SUA, China, Olanda, Bulgaria, Franța și Marea Britanie; ♦ Vizitarea de către cadre militare și studenți a Academiei Regale din Olanda, a Academiei Forțelor Aeriene din Italia, a Colegiului Forțelor Aeriene din Iordania și a Academiei Forțelor Aeriene din Cehia.

În ceea ce privește obiectivele de viitor, conducerea academiei împreună cu cadrele didactice, au în vedere realizarea următoarelor deziderate: ♦ curicula educațională să răspundă, prin structură și conținut, standardelor Ministerului Educației și Cercetării, cerințelor de instruire a personalului militar profesionalizat din Forțele Aeriene și nevoii de compatibilizare efectivă cu învățământul similar din armatele aliate; ♦ proiectarea fiecărei discipline pe baza standardelor naționale și europene în domeniu, a acordurilor de standardizare NATO; ♦ reevaluarea și completarea programelor analitice cu teme și ședințe conform noilor cerințe, prin introducerea în procesul de învățământ a noilor manuale și regulamente elaborate de eșalonul superior; ♦ introducerea în cadrul cursurilor a noțiunilor J.A.R. și a modelelor de convorbiri în limba engleză, în scopul executării zborului în Școala de Aplicație conform procedurilor aviației civile; ♦ perfecționarea și dezvoltarea bazei materiale la nivelul cerințelor învățământului superior și al NATO; ♦ perfecționarea pregătirii cadrelor din perspectiva introducerii noilor tipuri de tehnică militară; ♦ utilizarea pe scară largă în procesul de învățământ a facilităților oferite de către rețelele INTERNET și INTRANET; ♦ intensificarea pregătirii studenților la limba engleză, astfel încât la absolvire, aceștia să obțină nivelul de competență lingvistică 2.2.2.2. conform STANAG 6001, ediția a II-a; ♦ creșterea calității și eficienței activităților de instrucție militară de bază și de specialitate; ♦ continuarea interrelaționării studenților noștri cu reprezentanți ai altor instituții militare de învățământ din străinătate.

General-maior
CONSTANTIN ZAHARIA,
comandantul
Academiei Forțelor Aeriene

Dezvoltarea profesională a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor conform nevoilor reale de pregătire din Forțele Aeriene, reprezintă obiectivul fundamental al Școlii de Aplicație pentru Forțele Aeriene "Aurel Vlaicu".

Pentru realizarea acestui deziderat, în cursul anului 2005, s-a avut în vedere continuarea eforturilor de realizare a compatibilității procesului de învățământ și instruire în zbor cu cel desfășurat în instituțiile similare din statele membre NATO, în acest scop urmărindu-se dezvoltarea următorilor itemi: ♦ proiectarea și desfășurarea cursurilor de carieră și a cursurilor de nivel după dictonul „Instruiește-te așa cum vei lupta"; ♦ pregătirea din timp a noilor tipuri de cursuri, inclusiv pregătirea instructorilor și bazei materiale necesare; ♦ utilizarea la parametri maximi a centrului secundar de învățare a limbii engleze; ♦ ridicarea nivelului de instruire în zbor a personalului navigant; ♦ menținerea permanentă în stare de operativitate a tehnicii din dotare.

Totodată, s-a urmărit realizarea și menținerea unui înalt nivel de pregătire profesională a personalului școlii, atât prin realizarea integrală a planului de pregătire a cadrelor didactice, cât și prin perfecționarea instruirii cadrelor de comandă și stat major.

De altfel, principalele activități desfășurate de Școala de Aplicație pentru Forțele Aeriene în cursul acestui an au vizat pregătirea instructorilor prin simpozioane, convocări, schimburi de experiență, vizite de documentare și aplicații multinaționale în țară și peste hotare, printre cele mai importante fiind următoarele: ♦ participarea la aplicația „LONE CHEETAH"; ♦ vizita de documentare la Școala de Aplicație a Forțelor Aeriene din San Javier, Spania; ♦ schimb de experiență la Școala de Subofițeri a Forțelor Aeriene din Ota, Portugalia etc.

Pentru anul 2006, vom acorda prioritate procesului de compatibilizare a învățământului cu modelele educaționale specifice statelor membre NATO, prin alinierea la standardele, procedurile și tehnologiile de instruire și evaluare ale partenerilor din Alianța Nord-Atlantică.

Acest lucru va fi posibil prin încadrarea corespunzătoare cu personal militar și civil a școlii, conform importanței și perspectivei acesteia, precum și prin crearea suportului

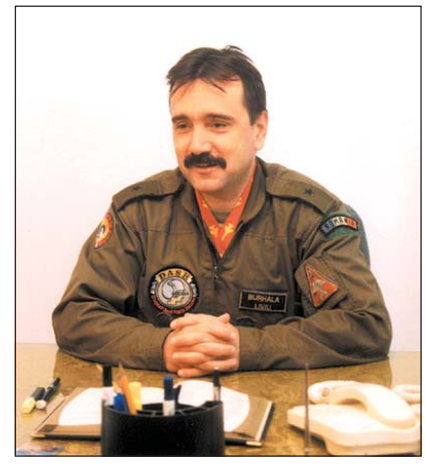

logistic necesar și utilizarea eficientă a resurselor organizaționale (umane, materiale, financiare și informaționale).

General de flotilă aeriană
LIVIU BURHALĂ,
comandantul Școlii de Aplicație
pentru Forțele Aeriene

Brigada 1 Rachete Sol-Aer "General Nicolae Dăscălescu" prin misiunea, locul și rolul ei în cadrul sistemului de apărare aeriană a capitalei României reprezintă o structură de bază în cadrul Statului Major al Forțelor Aeriene. Conducerea și personalul unității și-au concentrat eforturile, în cursul anului 2005, pe o serie de obiective prioritare, cum ar fi: operaționalizarea, interoperabilitatea, pregătirea militară și lingvistică pentru preluarea unei noi categorii de tehnică de luptă și folosirea eficientă a resurselor materiale puse la dispoziție.

Astfel, operaționalizarea s-a desfășurat conform planificării, prin îmbunătățirea sistemului de mentenanță a tehnicii aflate în dotare, astfel încât să se permită îndeplinirea misiunii brigăzii în condiții foarte bune.

În ceea ce privește interoperabilitatea, unitatea noastră s-a pregătit în vederea achiziționării de noi sisteme de rachete sol-aer și de comunicații care să corespundă, din punct de vedere tehnologic, cerințelor luptei moderne. Acest fapt necesită un efort financiar mare și o pregătire suplimentară a personalului, lucruri demarate în anul pe care tocmai îl încheiem. Astfel, în vederea preluării tehnicii de rachete sol-aer HAWK, un grup de cadre al unității a participat în Olanda la un stagiu de documentare și pregătire.

Prin instruirea efectivelor am urmărit atingerea cerințelor cuprinse în standardele și procedurile Alianței pentru a putea trece în scurt timp, în limitele posibilităților tehnicii din dotare, la apărarea aeriană circulară a centrului de obiective București sau, la ordin, pentru executarea altor misiuni de apărare aeriană. În acest sens, s-au executat: ♦un exercițiu cu trupe fără trageri de luptă cu comandamentul brigăzii, o subunitate de foc și una tehnică; ♦un exercițiu cu comandamentul brigăzii și două subunități de foc în poligonul Capu Midia; ♦3 antrenamente cu ținte aeriene marcate cu comandamentul și subunitățile de foc; ♦10 antrenamente cu ținte aeriene fictive; ♦un antrenament de stat major și două exerciții tactice pe hartă.

Prin executarea cu răspundere și profesionalism a acestor activități am urmărit permanent creșterea coeziunii echipelor de luptă și nivelul deprinderilor pentru ducerea acțiunilor de luptă, ziua și noaptea, în orice condiții meteorologice, în condițiile întrebuințării de către inamic a rachetelor de croazieră și a aeronavelor cu și fără pilot, pe fondul folosirii bruiajului radioelectronic intens și manevrei împotriva tragerilor aeriene.

Obiectivul de mai sus a fost atins și prin executarea, în colaborare cu o echipă NATO, a unui exercițiu de verificare a aparaturii Stației de Radiolocație de Dirijare în condiții de bruiaj transmis de la sol și de pe avion. Am demonstrat astfel, aliaților noștri, că au câștigat, prin aderarea României la NATO, un partener care poate face față cu bine provocărilor câmpului de luptă.

De asemenea, în vederea asigurării bazei logistice de desfășurare a exercițiilor cu trupe și trageri de luptă, Brigada 1 Rachete Sol-Aer „General Nicolae Dăscălescu" a transportat în poligonul Capu Midia două complexe de rachete sol-aer care vor constitui baza exercițiilor viitoare cu trageri de luptă.

În planul cunoașterii și informării reciproce internaționale, am desfășurat activități de colaborare și schimb de experiență prin întâlnirea comenzii unității, în poligonul Capu Midia, cu reprezentanții unei delegații a Apărării Aeriene cu Baza la Sol din Ungaria, iar o delegație de ziariști din țări membre NATO a efectuat o vizită de documentare în unitatea noastră, în cursul lunii septembrie.

Pentru anul 2006 avem în vedere menținerea nivelului de pregătire a subunităților la parametri maximi și realizarea unui nou cadru de instruire, prin îndeplinirea următoarelor obiective: ♦pregătirea și executarea exercițiilor cu trupe cu trageri de luptă de către toate subunitățile brigăzii; ♦întocmirea instrumentelor de planificare și evaluare a instrucției prin elaborarea Programelor de Instrucție pentru Misiune, atât pentru comandament cât și pentru divizioanele de rachete sol-aer; ♦executarea tragerilor cu armamentul de infanterie în poligoane automatizate, pentru îmbunătățirea modului de evaluare a acestora; ♦dezvoltarea celor patru deprinderi (vorbit, scris, citit și ascultat) privind cunoașterea limbilor străine, prin creșterea numărului de cadre care vor participa la cursuri; ♦însușirea noilor categorii de tehnică ce vor intra în dotarea apărării aeriene cu baza la sol.

General de brigadă
NICULAE TABARCIA,
comandantul
Brigăzii 1 Rachete Sol-Aer

În anul de instrucție 2005, în cadrul Bazei 90 Transport Aerian au fost îndeplinite obiectivele privind operaționalizarea forțelor, prin perfecționarea întregului personal destinat executării misiunilor de transport aerian, sprijin aerian nemijlocit, căutare-salvare, căutare-salvare prin luptă, ajutor umanitar și evacuare medicală și cercetare aeriană.

De asemenea, s-a acordat o deosebită atenție nivelului de pregătire al piloților, a nivelului de cunoaștere a limbii engleze și a procedurilor de acțiune conform standardelor NATO.

Totodată, s-au executat misiuni în cadrul operațiilor conduse de NATO și UE punându-se accent, în acest sens, pe pregătirea personalului și pe dezvoltarea coeziunii subunităților pentru îndeplinirea unor astfel de misiuni. De altfel, una dintre cele mai importante misiuni pe care le-a avut de îndeplinit unitatea noastră în cursul acestui an o reprezintă participarea cu succes, sub egida Uniunii Europene, la misiunea „ALTHEA" din Bosnia-Herțegovina.

A fost prima misiune de luptă cu caracter internațional, ce a implicat dislocarea forțelor și mijloacelor în afara teritoriului țării noastre, pe care au primit-o Forțele Aeriene Române după cel de-al doilea război mondial.

Desigur, s-a acordat importanța necesară și zborurilor executate de aeronavele C-130 Hercules în Afganistan și Irak, zone cu mare risc pentru aviatorii noștri, dar „ALTHEA" a presupus alt gen de acțiuni, cu dimensiuni, caracteristici și scopuri deosebite, fapt pentru care țin să remarc modul în care și-au îndeplinit misiunea detașamentele „ALPHA" și „BRAVO".

De asemenea, rezultatele obținute la aplicațiile și exercițiile multinaționale („BLUE SKY", „BOLD AVENGER", „COOPERATIVE KEY" etc.) la care au participat echipaje ale bazei noastre, au atras aprecieri internaționale.

Printre obiectivele realizate în anul 2005 se numără și cele privind adaptarea legislației în vigoare la cerințele și acordurile NATO, modernizarea infrastructurii prin executarea lucrărilor de investiție, reparații curente și capitale, realizarea rețelei de comunicații INTRANET și INTERNET, managementul personalului, obținerea de clasificări și calificări, optimizarea susținerii logistice a trupelor.

Baza 90 Transport Aerian își propune, pentru anul 2006, continuarea procesului de operaționalizare și menținerea nivelului de instruire a grupurilor și subunităților subordonate, în vederea executării misiunilor de transport aerian de personal, tehnică și materiale și de sprijin în folosul Forțelor Aeriene și al celorlalte structuri ale Sistemului Național de Apărare, atât în spațiul aerian național, cât și în zone de criză sau conflict, în cadrul unor misiuni sub mandat ONU, OSCE, UE sau NATO.

Comandor
LAURENȚIU SIMIONESCU,
comandantul Bazei 90 Tranport Aerian

Anul 2005 a consemnat, prin prisma activităților desfășurate, o identificare a existenței personalului Bazei 95 Aeriene cu misiunea unității. Iar unul dintre argumentele de bază pentru susținerea acestei afirmații îl constituie începerea procesului de operaționalizare a escadrilei de aviație aer-sol, motiv datorită căruia zborul a căpătat noi valențe pentru piloții bazei.

În aceste condiții, ne-am îndeplinit planul de instruire în zbor în proporție de sută la sută, iar acest întreg cantitativ este sprijinit de calitatea instruirii. Astfel, cu piloții aflați în pregătire pentru oferta de forțe am reușit atingerea nivelului executării misiunilor de trageri și bombardament simulate, individual și cu formația, ziua și noaptea, trageri și bombardament real ziua. Pregătirea și analiza zborului s-a executat conform procedurilor NATO, în limba engleză, iar misiunile CAS și cele trei starturi de zbor cu trageri și bombardament real din poligonul Smârdan au fost executate pe fond tactic.

Mă bucur să remarc o schimbare în atitudinea piloților. Sunt încrezători, au prestanță, îi privesc ca pe o împlinire și o promisiune în bine. O parte dintre ei au obținut anul acesta titlul de specialist clasa I.

Îmi revine în fiecare an în suflet vara bucuriei când am devenit pilot pe avionul supersonic. Am trăit și în acest an același sentiment când, împreună cu instructorii mei, am participat, alături de instructorii Școlii de Aplicație a Forțelor Aeriene, la formarea unei noi grupe de supersoniști. Mulțumirea sufletească pe care o ai atunci când dai aripi unui tânăr este dublată de faptul că întreaga grupă a parcurs programul de pregătire într-un singur an și că acest lucru s-a întâmplat aici.

Însă anul 2005 a însemnat și răspunsuri la noi provocări. Astfel, de la Baza Aeriană Bacău s-au condus acțiunile efectivelor militare din cinci județe ale Moldovei pentru limitarea și înlăturarea efectelor inundațiilor din vara acestui an. Am acționat în acele zile, de la răsăritul soarelui până la căderea întunericului, cu mijloacele de transport ale garnizoanei în cadrul Detașamentului „Comănești" și cu elicopterele bazei în cadrul Detașamentului „Pod Aerian" fără să simțim oboseala, văzând suferința oamenilor năpăstuiți.

Misiunile au fost mult mai complexe decât cele prevăzute în planul de instruire în zbor, datorită condițiilor vitrege de teren în care s-a acționat. S-a realizat transportul a peste 200 de persoane și 75,3 tone de materiale, însă ceea ce trebuie cu adevărat remarcat, este efortul deosebit al elicopteriștilor în perioada 13–17 iulie, când au salvat peste 500 de persoane din calea apelor.

În ceea ce privește procesul de pregătire al elicopteriștilor, aș menționa executarea exercițiilor de instruire în teren cu trupele terestre care au participat în teatrele de operații: „ENDURING FREEDOM" și „ANTICA BABILONIA".

Experiența acumulată în procesul de instruire a fost completată de cunoștințele dobândite de cadrele care au participat în acest an la exercițiile multinaționale: „DACIAN WOLF – 2005", desfășurat în Anglia, „ROMEX – 2005" și "CHASSEUR ACCOMPLI – 2005", desfășurate la Mihail Kogălniceanu.

Pentru anul viitor, obiectivul principal îl constituie continuarea procesului de operaționalizare cu piloții propuși pentru oferta de forțe. Planul de instruire în zbor va fi mult mai consistent, atât în ceea ce privește numărul de ore de zbor, cât și în privința complexității misiunilor. De asemenea, în anul 2006 vom primi primul calificativ al pregătirii noastre, în cadrul unei evaluări a forțelor.

Ca sarcini punctuale pe care le vom avea de îndeplinit, aș vrea să subliniez executarea misiunilor de bombardament real și a misiunilor CAS individuale, pe timp de noapte. Nivelul de pregătire al piloților va crește prin executarea misiunilor CAS cu formația și a misiunilor de interceptare combinate cu lupta aeriană. Avem, de asemenea, planificate și misiuni cu folosirea containerelor LDP, FOTO, ECM.

Puterea lucrului bine făcut îmi dă speranța că, la finele anului viitor, voi putea evidenția rezultatele obținute de oamenii pe care îi conduc. Ar fi răsplata cea mai de preț a muncii lor, pentru că merită!

Comandor VIRGIL RISTEA,
comandantul Bazei 95 Aeriană

Pentru personalul Bazei 71 Aeriană, anul 2005 a reprezentat un an cu o deosebită încărcătură prin prisma misiunilor pe care le-a avut de îndeplinit, misiuni de care s-a achitat în totalitate și cu rezultate foarte bune.

Astfel, planificarea și executarea de către Baza 71 Aeriană a principalelor activități de implementare a politicilor privind domeniile de competență ale structurilor din subordine, precum și instruirea comandamentelor a fost concepută și, respectiv, pusă în aplicare din perspectiva necesității continuării procesului de operaționalizare, în scopul îndeplinirii misiunilor de bază rezultate atât din documentele de luptă, cât și din programele și aranjamentele comune NATO. Totodată, s-a continuat implementarea doctrinelor, procedurilor și standardelor Alianței Nord-Atlantice cu privire la managementul și controlul spațiului aerian. De asemenea, prin concentrarea eforturilor și resurselor, forțe din cadrul bazei au participat la exerciții reale, multinaționale, organizate de partenerii din NATO.

Procesul instruirii și pregătirii personalului și-a urmat cursul firesc, în acest sens stând mărturie multitudinea de exerciții naționale și multinaționale pe care le-a organizat și condus, sau la care doar a participat, după cum urmează: ♦ exercițiul cu trupe (de zbor) și trageri de luptă, „SOMEȘ – 2005"; ♦ exercițiul cu trupe (de zbor) și trageri de luptă, „POTAISSA – 2005"; ♦ exercițiul de instruire prin simulare „SIMEX 2A"; ♦ exercițiul tehnic de specialitate „CETATEA 2005"; ♦ exercițiul de instruire cu trupe în teren (FTX) organizat de Direcția Operații; ♦ exercițiul național cu trupe în teren „DEMEX 2005"; ♦ exercițiul aerian real organizat de CC AIR HQ RAMSTEIN la Baza Aeriană Oerland (Norvegia), „NATO AIR MEET 2005 – BOLD AVENGER"; ♦ exercițiul EWTP-3 (bruiaj radioelectronic) organizat de Direcția Informații Militare cu partener străin (SUA); ♦ exercițiul de cooperare „SAREX" cu partener străin (Ungaria, Moldova, Serbia, Bulgaria, Ucraina), organizat la baza Mihail Kogălniceanu.

De asemenea, Baza 71 Aeriană a participat la următoarele mitinguri și expoziții: „AIR POWER 2005", desfășurat în Austria-Zelweg și „AIR SHOW AND MILITARY DISPLAY HUNGARY" desfășurat în Ungaria-Kecskemet.

De la anul 2006 așteptăm ca exercițiile și antrenamentele planificate să se execute în parametri programați, iar rezultatele să fie pe măsura pregătirii, adică foarte bune. Totodată, vom încerca să finalizăm procesul de operaționalizare a structurilor din subordine. De asemenea, suntem convinși că vom îndeplini condițiile de evaluare la activitățile desfășurate conform standardelor NATO.

Aceste afirmații le facem în baza următoarelor argumente: ♦ comenzile subunităților au pregătirea necesară pentru a analiza, planifica, conduce și executa misiunile ordonate; ♦ existența personalului calificat, atât pentru pregătirea și întreținerea tehnicii, cât și pentru executarea misiunilor; ♦ posibilitatea încadrării în baremele ordonate pentru fiecare activitate; ♦ utilizarea în procesul de instruire a documentelor standardizate și terminologiei NATO.

Comandor ION AVRAM,
comandantul Bazei 71 Aeriană

Fidel misiunii sale încredințate cu mai bine de o jumătate de secol în urmă, Regimentul 11 Rachete Sol-Aer a abordat anul 2005 sub auspiciile reîmprospătării forțelor cu cadre militare tinere, dornice să-și valorifice cunoștințele acumulate în anii de studiu.

Astfel, comanda unității a prevăzut, prin planul cu principalele activități, un număr suficient de exerciții de rezolvare a unor situații tactice pe hartă, exerciții de stat major, antrenamente cu ținte aeriene fictive sau marcate, precum și evaluarea echipelor de luptă ale divizioanelor, prin trageri electronice în poligonul Capu Midia.

Rezultatele obținute au confirmat nivelul foarte bun de pregătire al personalului, precum și o preocupare deosebită a cadrelor militare tinere față de tehnica de luptă modernă care urmează să intre în dotarea Forțelor Aeriene Române.

Considerate un preambul al lucrului pe acest nou tip de tehnică, caracteristicile anului de instrucție 2005 au fost focalizate în direcția valorificării cunoștințelor acumulate prin cursuri în țară și în străinătate. Astfel, un număr important de locotenenți au urmat cursuri pentru tineri ofițeri de stat major (JSOC – Junior Staff Officers Course), cursuri valorificate prin predarea, de către absolvenții acestor cursuri, a limbii engleze, atât la nivelul regimentului, cât și în Centrul pentru Învățarea Limbii Engleze al Academiei Forțelor Aeriene sau în cadrul cursurilor Școlii de Aplicație a Forțelor Aeriene de la Bobocu.

Totodată, echipe de ofițeri și maiștri militari din Regimentul 11 Rachete Sol-Aer au participat, în Olanda, la activitățile de preluare a tehnicii de rachete sol-aer de tip HAWK, aceștia aducându-și o contribuție însemnată la bunul mers al activităților specifice.

Răspunsul Regimentului 11 Rachete Sol-Aer „HOREA" la capriciile naturii din cursul acestui an, încadrat, de altfel, în răspunsul întregii societăți civile față de aceste fenomene naturale, s-a manifestat prin colectarea unor donații bănești, achiziționarea de materiale de construcții și donarea acestor ajutoare celor care aveau nevoie de ele, din zonele puternic afectate de inundații.

Un alt punct de referință al anului de instrucție 2005 s-a consumat o dată cu activitatea de instruire a rezerviștilor desfășurată în cursul lunii octombrie, activitate care a solicitat și valorificat la maxim capacitățile Regimentului 11 Rachete Sol-Aer „HOREA" de a desfășura activități de anvergură, probându-se, în acest fel, valoarea deosebită a resurselor umane și materiale de care dispune unitatea.

De asemenea, procesul de instruire a fost completat prin desfășurarea la un nivel ridicat a ședințelor zilnice de instruire, ședințelor de tragere cu armamentul de infanterie, cu grenade de război defensive sau cu exploziv real, pe timp de zi sau de noapte, cu cadrele militare sau cu militarii angajați pe bază de contract.

Relațiile unității cu comunitatea locală au atins, în această perioadă, un maxim de referință al ultimilor ani. Astfel, sărbătorirea zilei regimentului, precum și decorarea Drapelului de Luptă au surprins o dată în plus, dacă mai era nevoie, importanța rolului și a locului pe care regimentul îl are în această zonă geografică. Atât în momentele de restriște (inundații), cât și în vreme de sărbătoare (zile aniversare de peste an), regimentul a acționat ca parte integrantă a urbei brașovene contribuind, prin mijloacele de care dispune, la bunul mers al comunității.

Regimentul 11 Rachete Sol-Aer „HOREA" privește cu încredere și optimism către anul 2006, atât în ceea ce privește desfășurarea la aceleași cote ridicate de profesionalism a procesului de instruire, cât și în direcția primirii unor noi misiuni, adaptate cerințelor reformei structurale a Forțelor Aeriene.

Colonel SILVIU DIMITRIU,
comandantul Regimentului 11 Rachete Sol-Aer

În cadrul ciclului de generare, întrebuințare și refacere a forțelor, Taberei de Instrucție și Poligonului de Trageri Sol-Aer îi revine rolul de evaluator principal și organizator, în deplină siguranță, al unor activități de o complexitate deosebită și cu un grad de risc ridicat, așa cum sunt tragerile sol-aer, aer-aer și aer-sol de luptă sau experimentale.

În cursul anului 2005 s-a urmărit realizarea unui nivel de instruire a personalului și de asigurare logistică care a permis aprecierea și evaluarea competentă și obiectivă a tragerilor planificate cu unități din cadrul Forțelor Aeriene, Forțelor Terestre, Comandamentului Național al Jandarmeriei, precum și cu o unitate a armatei franceze.

Pentru buna desfășurare a activităților seriilor de trageri, în cadrul taberei au fost asigurate cazarea efectivelor, muniția și țintele necesare tragerilor, siguranța generală a acestora, evaluarea și furnizarea rezultatelor tragerilor către unitățile trăgătoare.

Totodată, Tabăra de Instrucție și Poligonul de Trageri Sol-Aer a reprezentat un punct obligatoriu de trecere pentru delegațiile militare străine prezente în România. Astfel, printre delegațiile militare prezente la Capu Midia în cursul acestui an, putem aminti: ♦ o delegație franceză care a avut drept scop stabilirea detaliilor privind desfășurarea exercițiului internațional „CARPATINA 2005"; ♦ o delegație aparținând Comisiei de Analiză a Structurii Facilităților Militare Americane dislocate în afara continentului american, destinată evaluării facilităților de sprijin și poligoanelor de antrenament; ♦ o vizită de documentare a reprezentanților publicației americane „Army Times"; ♦ o delegație americană cu ocazia predării-primirii funcției de șef birou SUA pentru cooperare în domeniul apărării etc.

În urma acestor vizite, precum și a activităților desfășurate în comun cu partenerii străini, s-a tras concluzia că Tabăra de Instrucție și Poligonul de Trageri Sol-Aer Capu Midia, prin dotările existente în prezent, prin condițiile generale oferite și prin gradul de pregătire a personalului, se află la un nivel apropiat de al altor poligoane ale armatelor din țări dezvoltate.

Tot în cursul acestui an, producătorii de tehnică militară autohtoni au executat activități de testare și distrugere a mai multor tipuri de elemente de muniție, în scopul evaluării noilor produse aflate în diferite faze de cercetare-dezvoltare. În cadrul acestor activități, siguranța, precizia, protecția mediului și reducerea continuă a costurilor activităților specifice, prin măsuri organizatorice eficiente, au reprezentat priorități ale conducerii unității și ale întregului personal.

Tot în cursul acestui an, personalul taberei a luat în custodie mai multe complexe de rachete sol-aer de tip „VOLHOV", tehnică ce va fi folosită în viitor de rachetiștii sol-aer pentru executarea tragerilor de instrucție.

Pentru anul 2006, Tabăra de Instrucție și Poligonul Capu Midia are ca obiective principale îmbunătățirea condițiilor oferite unităților care vor efectua stagii de instrucție în cadrul taberei și continuarea asigurării unui nivel ridicat de instruire a personalului, astfel încât să se poată realiza îndeplinirea în foarte bune condiții a misiunii unității.

Colonel VICTOR FILIMON,
comandantul Taberei de Instrucție și Poligonului de Trageri Sol-Aer

Școala Militară de Maiștri și Subofițeri a Forțelor Aeriene formează maiștri militari și subofițeri pe filiera directă și indirectă ca specialiști, experți în exploatarea, întreținerea și repararea tehnicii și armamentului, ca lideri ai straturilor de la baza ierarhiei militare și ca luptători.

Pentru realizarea acestui obiectiv, activitatea desfășurată în cadrul școlii în cursul anului 2005, a vizat: ♦ formarea maiștrilor militari și subofițerilor (filiera directă și filiera indirectă) în locația Boboc, pe fondul finalizării mutării și repunerii în stare de funcționare a bazei didactice de învățământ; ♦ formarea de specialiști militari în armele aviație și radiolocație și continuarea pregătirii militare (cursurile recrut și leadership) după modelul britanic; ♦ asigurarea calității pregătirii elevilor și cursanților, creșterea potențialului de adaptare la schimbările tehnologice, structurale și doctrinare, dezvoltarea abilităților lingvistice, formarea competenței de utilizator al tehnicii de calcul, dezvoltarea calităților fizice și formarea competențelor profesionale specifice învățământului postliceal tehnic din sistemul național de învățământ.

De asemenea, s-a avut în vedere perfecționarea pregătirii personalului didactic prin studiu individual, cursuri în țară și străinătate, schimburi de experiență în instituții similare de învățământ și stagii de pregătire în unități operaționalizate, precum și promovarea imaginii școlii pe plan local și național.

În ceea ce privește anul de învățământ 2005–2006, se are în vedere îndeplinirea următoarelor aspecte: ♦ centrarea întregii activități pe misiune și echipă; ♦ aplicarea riguroasă a proiecției curriculare aprobate prin organizarea temeinică a întregii activități; ♦ realizarea progresului școlar prin fundamentarea deciziilor, remedierea operativă a disfuncțiilor, modernizarea metodelor instructiv-educative, folosirea unui sistem motivațional atrăgător și consecvent, bazat pe corectitudine; ♦ înțelegerea de către toți cei implicați în procesul instructiv a unui lucru simplu: dorința nu ține loc de competență; ♦ actualizarea standardelor privind evaluarea și folosirea lor consecventă pentru a-și cunoaște fiecare nivelul de pregătire atins; ♦ completarea cu personal a funcțiilor libere, chiar dacă funcțiile didactice nu sunt la fel de atractive din punct de vedere material în raport cu cele din forțele operaționalizate; ♦ dezvoltarea relațiilor de colaborare cu structurile de învățământ, operative și de recrutare, prin realizarea selecției din armată și continuarea promovării imaginii școlii, în vederea măririi bazei de selecție.

Colonel ILIE ANDREI,
comandantul Școlii Militare de Maiștri și Subofițeri pentru Forțele Aeriene

Batalionul 85 Comunicații Aero și Informatică a parcurs, în cursul anului 2005, o etapă de transformări și de aliniere la necesitățile și cerințele actuale, adaptarea la performanță fiind obiectivul după care personalul unității și-a ghidat activitatea.

În procesul de redimensionare a unității au apărut, inevitabil, greutăți – pe de o parte structurale (asigurarea cu un batalion a ceea ce până ieri se asigura cu regimentul), dar și de concepție (în noua organizare crește semnificativ ponderea structurii de informatică, iar pregătirea personalului unității trebuie adaptată acestor cerințe).

În anul 2005, pe lângă asigurarea executării serviciului de luptă permanent în centrele de comunicații, îndeplinirea procesului pregătirii pentru luptă și restructurarea unității (efective și mijloace), batalionul a participat la diferite misiuni în țară, dar și în teatrele de acțiuni militare. Mă refer la Afganistan, Irak, aplicații precum „COMBINED ENDEAVOR", „ROMEX 2005", „CETATEA 2005", „DEMEX 2005" etc.

De asemenea, s-a asigurat instruirea și ridicarea nivelului profesional al transmisioniștilor din locațiile Ianca, Hoceni, Ovidiu.

Pentru anul 2006 ne propunem să reconfirmăm faptul că exercitarea actului de comandă presupune, în primul rând, existența unui sistem de comunicații viabil și să finalizăm pregătirea personalului unității, în condițiile structurilor actuale și dotării cu tehnică modernă.

Suntem convinși că devotamentul și pasiunea transmisioniștilor vor permite îndeplinirea la un înalt nivel calitativ a misiunii, astfel încât să asigurăm, în centrele de comunicații ce deservesc Comandamentul Operațional Aerian Principal și Statul Major al Forțelor Aeriene, dar și în teatrele de acțiuni militare, dacă efectivele noastre vor fi angajate, legături continue, oportune și de bună calitate.

Locotenent-colonel
ADRIAN EUGEN ANTON,
comandantul Batalionului 85 Comunicații Aero și Informatică

Regimentul 70 Geniu Aviație are ca principal obiectiv asigurarea cadrului organizatoric și material, astfel încât subunitățile regimentului să fie în măsură să îndeplinească, în orice condiții, misiunile de protecție genistică ale acțiunilor Forțelor Aeriene.

Anul 2005 a reprezentat un moment de cotitură în existența unității datorită trecerii la o nouă organizare, lucru realizat, însă, fără a prejudicia operaționalitatea și, implicit, executarea misiunilor ordonate pentru acest an.

Astfel, regimentul a participat la executarea lucrărilor de protecție genistică, cu forțe și mijloace, într-un număr de 15 unități militare din dispozitivul Statului Major al Forțelor Aeriene, precum și la două intervenții pentru lichidarea urmărilor efectelor inundațiilor în comuna Dumitrești, județul Vrancea și comuna Șindrilita, județul Ilfov.

De asemenea, un aspect important al activităților desfășurate în anul 2005, l-a constituit îndeplinirea indicatorilor impuși de „Concepția privind constituirea, dotarea și pregătirea structurii EOD în Armata României". În acest sens s-au făcut progrese importante privind selecționarea, încadrarea cu personal, dotarea cu armament și materiale specifice performante, precum și în instruirea cadrelor din organica structurii.

Totodată, s-a urmărit creșterea nivelului de profesionalizare a personalului unității, în acest scop mai multe cadre fiind trimise la cursuri de pregătire.

Pentru anul de instrucție 2006 ne-am propus, drept obiective, următoarele: ♦ asigurarea condițiilor optime privind informarea, cunoașterea și aplicarea procedurilor și standardelor militare operaționale specifice NATO, în vederea pregătirii personalului pentru a fi în măsură să participe la exerciții multinaționale de menținere a păcii; ♦ participarea personalului selecționat la cursuri de învățare și perfecționare atât pe linia specialității, cât și în domeniul limbii engleze; ♦ selecționarea, pregătirea și participarea personalului la misiuni internaționale în cadrul structurilor NATO; ♦ îndeplinirea misiunilor de protecție genistică ordonate, în dispozitivul Statului Major al Forțelor Aeriene.

Colonel IOAN GROZA,
comandantul Regimentului 70 Geniu Aviație

MANIFESTARE ŞTIINŢIFICĂ DE PRESTIGIU LA INMAS

La începutul lunii noiembrie a avut loc, la București, **prima Conferință Națională de Medicină Aerospațială,** cu participare internațională.

Cu acest prilej au fost sărbătoriți și cei **85 de ani de existență ai Institutului Național de Medicină Aeronautică și Spațială „General doctor aviator Victor Anastasiu",** în acest scop fiind emise o plachetă omagială și o insignă.

Așa cum s-a arătat și în Cuvântul de deschidere rostit de președintele Societății de Medicină Aeronautică din România și comandant al Institutului, **colonel conf. univ. medic Marian Macri,** în august 1920, ministrul de război, generalul Ion Răşcanu, a semnat Decizia Ministerială nr. 466 care consfințea înființarea **Centrului Medical Aeronautic**. Decizia a fost determinată, pe de o parte, de experiența acumulată de medicina militară în primul război mondial, în care Armata Română a folosit pentru prima dată dirijabilele în misiuni de observare-cercetare și avioanele de luptă. Pe de altă parte, un rol hotărâtor l-a avut și afirmarea unei personalități științifice extraordinare, **generalul doctor aviator Victor Anastasiu,** întemeietorul de fapt al medicinei aeronautice în România și cel care a fost al doilea medic în lume deținător al brevetelor de pilot pe avioane de luptă.

Constituirea **Centrului Medical Aeronautic,** a patra instituție cu acest profil în Europa în acea epocă, a permis o serie de studii și cercetări asupra personalului navigant, precum și observarea unor parametri fiziologici, înainte și după zbor. Rezultatele muncii de pionierat ale unor oameni dăruiți profesiei nu au întârziat să fie recunoscute pe plan internațional. Ca urmare, în anul 1922, s-a acordat Centrului Medical Aeronautic dreptul de a elibera certificate internaționale de aptitudine medicală în toate țările membre ale Ligii Națiunilor. Datele și concluziile studiilor și experimentelor desfășurate au fost ulterior prezentate la Congresele Internaționale de Navigație Aeriană de la Bruxelles (1925), Roma (1927), Haga (1930).

O dată cu declanșarea celui de-al doilea război mondial au crescut sarcinile și responsabilitățile specialiștilor din acest domeniu. Astfel, în anul 1940 a fost înființată, la București, prima Escadrilă Sanitară, având în dotare 5 avioane de diferite tipuri și încadrată cu 8 piloți, medici, sanitari și personal tehnic. Această escadrilă, condusă de **locotenent-colonelul Apostol Odiseu,** a avut un rol deosebit în salvarea multor vieți

în campaniile armatei române din cel de-al doilea război mondial.

Chiar și în condițiile vitrege ale războiului, specialiștii centrului și-au continuat activitatea în diverse locații și au elaborat, la începutul anului 1942, un document privind **Condițiile psihofiziologice pentru recrutarea și selecționarea personalului aeronavigant,** acesta constituind un adevărat precursor al normelor și standardelor medicale de azi.

După război, noile aparate din dotarea aviației militare române, pe de o parte, și înființarea Companiei Naționale de Aviație TAROM, pe de altă parte, au impus perfecționarea metodelor de selecție și expertiză și creșterea numărului de specialiști, având în vedere că acest serviciu medical specializat trebuia acordat atât militarilor, cât și civililor – lucru valabil până în prezent.

Toate aceste căutări și realizări au permis ca specialiștii din Centrul de Medicină Aeronautică să efectueze selecția medicală și psihologică a celor doi cosmonauți români **Dumitru Prunariu** și **Dumitru Dediu**. Cel dintâi, prezent la Conferință, a efectuat zborul spațial din mai 1980. Cu această ocazie s-au elaborat experimentele biomedicale și psihologice **Miocard, Rheo, Imunitatea și Informația,** care au fost realizate integral pe timpul zborului spațial și au contribuit la îndeplinirea cu succes a misiunii spațiale a cosmonautului român, marcând o nouă etapă istorică în istoria medicinei aeronautice române: medicina spațială.

Un alt moment important în istoria Institutului îl constituie anul 1994, când Centrul de Medicină Aeronautică a devenit Institut.

Mai trebuie remarcat că în anul 1992 a fost înființată **Societatea de Medicină Aeronautică din România,** iar din 1998 aceasta editează trimestrial „Revista de medicină și psihologie aeronautică" și organizează anual, în luna noiembrie, "Sesiunea de Comunicări Științifice de Medicină și Psihologie Aeronautică". Din anul 2000, Institutul a devenit Institut Național, a cunoscut importante modernizări în plan structural și procedural, și-a lărgit și aprofundat aria cercetării științifice, a trecut la organizarea perfecționării post-universitare în domeniul medicinei aeronautice, a crescut exigența față de actul medical.

Din iulie 2005 a fost recunoscut, prin Hotărâre de Guvern, Centru de Excelență pentru Activități Medicale, o unitate reprezentativă a medicinei românești.

La cea de-a 85-a aniversare, **Institutul Național de Medicină Aeronautică și Spațială,** instituție unicat în România, cu rol important în dezvoltarea aviației și mai ales a securității zborului și altor activități aeronautice, se constituie într-un patrimoniu istoric pentru armată.

Dovadă și prezența unor înalte personalități la acest prestigios eveniment.

S-a transmis Conferinței salutul **dr. Silvio Finkelstein,** ex-președinte al Academiei Internaționale de Medicină Aeronautică și Spațială.

De asemenea, au prezentat mesaje directorul Aviației Civile, **comandor (r) ing. Dan Andrei, acad. prof. dr. Victor Voicu,** secretar general al Academiei Române, **general-locotenent Gheorghe Catrina,** șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, care a apreciat în mod cu totul și cu totul deosebit respectul și stima de care se bucură în rândul personalului aeronavigant valorosul corp de cadre al Institutului, a cărui istorie se suprapune cu istoria Aviației Militare. Liderul Statului Major al Forțelor Aeriene a apreciat contribuția Institutului privind luarea celor mai bune hotărâri de către factorii de decizie, astfel încât zborul să se desfășoare fără premise și evenimente de zbor.

Transmițând salutul și urările conducerii Ministerului Apărării Naționale, **inginerul Ioan Ion,** secretar de stat și șef al Departamentului pentru Armamente, a dat citire Decretului semnat de președintele Traian Băsescu prin care, pentru rezultatele excelente obținute de către INMAS, cu prilejul aniversării a 85 de ani de existență, i se conferă **Ordinul „Meritul Sanitar".**

La lucrările Conferinței au participat și au prezentat comunicări, delegații din Bulgaria, Belgia, Olanda, SUA, Slovenia, Turcia, Republica Moldova, Suedia.

Tematica abordată a îmbrățișat toate domeniile principale ale medicinei, psihologiei aeronautice și spațiale, fiind prezentată la un înalt nivel științific, fapt pentru care, oaspeții de peste hotare au avut cuvinte de înaltă apreciere la adresa manifestării organizate de Institutul Național de Medicină Aeronautică și Spațială.

Comandor (r) PETRE BÂNĂ

ȘOIMUL 2005

În perioada 26 – 30 octombrie anul curent, la Baza Aeriană de la Fetești, s-a desfășurat exercițiul aerian "Șoimul 2005", cu participarea efectivelor Escadrilelor 904 și 905 elicoptere, care au beneficiat de suportul Batalionului logistic al Bazei 90 Aeriene.

Planificat de serviciul operații al comandamentului Bazei 90, exercițiul a urmărit perfecționarea deprinderilor necesare personalului (piloți, personal tehnic și auxiliar) în cadrul susținerii acțiunilor escadrilei de elicoptere multirol, ca parte a componentei aeriene a unui comandament operațional întrunit.

La exercițiu au participat 4 elicoptere IAR 330 SOCAT, 90 de militari aparținând celor două escadrile, autospeciale pentru alimentarea aeronavelor, un punct de conducere zbor mobil, dislocat în poligonul Smârdan și, în premieră, un modul de transmisiuni CIS (communication information system), localizat la Baza Fetești.

"Credem că toate elementele constitutive ale detașamentului de lucru participant la exercițiu și-au adus partea lor de contribuție la atingerea scopului acestuia, și anume instruirea personalului escadrilelor de elicoptere multirol pentru pregătirea și executarea dislocării și a tragerilor de luptă împotriva trupelor terestre, pe fondul executării misiunilor de sprijin aerian apropiat. Doresc să mulțumesc și pe această cale, tuturor participanților, pentru profesionalismul de care au dat dovadă, contribuind la succesul acestui exercițiu", ne-a declarat conducătorul de zbor, **locotenent-comandorul Marius Dumitru**.

În cadrul exercițiului s-au executat misiuni de patrulare, de recunoaștere aeriană, de căutare și salvare, de sprijin aerian, precum și ședințe de tragere cu armamentul din dotarea elicopterelor, în diverse faze ale zborului (picaj, sub plafon, lin etc).

"Deși pregătirea intensă și exercițiile repetate în sălile simulatoarelor de zbor îți dau impresia că poți face față oricăror tipuri de misiuni, în momentul în care realitatea te lovește în plin, adrenalina crește la cote foarte mari, iar emoțiile fac ca simțurile să fie încordate la maxim. Abia acum se văd rezultatele pregătirii asidue, abia acum apare mulțumirea și satisfacția regăsirii în împlinirea visurilor perene ale carierei unui pilot. Sigur că tehnologia ne ajută enorm, calculul balistic efectuat de către computerul de bord ne coodonează către ținte mult mai repede și mai ușor, însă, elemente cum ar fi decibelii produși de motor sau vântul care bate din față cu peste 50 de km/oră, transformă zborul și tragerea în condiții reale "evenimente speciale, la care am dori să participăm cât mai des", ne-a declarat **locotenentul Marcel Predescu**, căruia acest exercițiu i-a oferit posibilitatea de a-și demonstra, în premieră, puterea de adaptare la condițiile de luptă.

Un alt element important în reușita exercițiului l-a constituit prezența modulului CIS, modul dedicat escadrilelor dislocate, cărora le oferă posibilitatea prelucrării și transmiterii de date și informații în timp real, prin sistem telefonic, sistem internet-intranet, legături radio sol-aer și legături prin satelit. Demn de remarcat este faptul că modulele CIS și-a dovedit pe deplin eficiența în rezolvarea problemelor apărute în contextul tactic al exercițiului.

Reușita exercițiului, întărită de mulțumirile adresate participanților de **generalul de flotilă aeriană Ion Ștefan**, reprezentantul Statului Major al Forțelor Aeriene, îndeamnă la continuarea procesului de pregătire profesională, cu precădere prin planificarea și executarea unor activități similare de transpunere a elementelor calculate, din situațiile simulate, la fervoarea misiunilor executate în condițiile reale de luptă.

Plutonier-major
SORIN SĂFTOIU

"PĂMÂNT ROMÂNESC" PE CERUL DIN BOSNIA-HERȚEGOVINA

Îndată se împlineşte anul de zile de când Forţele Aeriene Române, prin detaşamentele „ALPHA" şi apoi „BRAVO", au decolat spre un teatru de acţiuni militare neconvenţionale, deasupra unui teritoriu pe care mai multe etnii îşi consumă tensiunile interne, generând pericole potenţiale, cel mai adesea nu foarte clar precizate. Ţara, măcinată de luptă, poartă semnele războiului peste tot: în infrastructură, asupra mediului şi între oameni. În aceste condiţii, menţinerea siguranţei şi stabilităţii devine misiunea de căpătâi a forţelor EUFOR aflate în Bosnia-Herţegovina sub egida Uniunii Europene. Iar elicopterele IAR-330 Puma SOCAT din Baza Aeriană Otopeni, au reprezentat, pe toată perioada anului 2005, semnul credibilităţii operaţiunii „Althea" – prima misiune în teatrul de operaţii a Forţelor Aeriene Române, după cel de-al doilea război mondial. Patru aeronave şi oamenii lor. Toate şi toţi sub numele şi însemnele României, pe acel petic de „pământ românesc" cât posturile de pilotaj şi podeaua elicopterului. Cât o respiraţie. Cât un zbor.

Zbor sub linia de miră...

Zborul în teren necunoscut este greu. Executat cel mai adesea la joasă înălţime, cu aparatul de zbor intrat ca „ţintă" în „cătarea" oricărei arme din miile rămase încă asupra populaţiei ori combatanţilor demobilizaţi, urmând firul văilor ori şerpuirea căilor de comunicaţii, alunecând pe povârnişuri lângă care versanţii par „creste întinse până la cer", zborul elicopteriştilor devine solicitant şi chiar periculos. Cablurile de înaltă tensiune, turnurile nesemnalizate, lipsa unui punct din teren adecvat unei aterizări de urgenţă fac din misiunile de zbor în condiţii meteorologice grele sau noaptea adevărate provocări, solicitând echipajului pregătire specială, concentrare excepţională şi antrenament în condiţii similare ori apropiate, tărie şi curaj, toate gestionate impecabil sub echilibrul dat de condiţia omului de la manşă, pilotul militar. „Trebuie să te adaptezi oricărei situaţii, să

Detaşamentul "Alpha" – photo family

ţii permanent cont de cantitatea de combustibil, să alegi cu grijă locul de aterizare, astfel încât să ajungi la destinaţie în deplină siguranţă" – **locotenent-comandor Cristian Ciochină,** locţiitorul comandantului detaşamentului „ALPHA".

Detaşamentul "Bravo" – gata de misiune

Nici un zbor nu seamănă cu altul?

Interogaţia reporterului este doar un prilej de a răspunde tot atâtor încercări la care sunt supuşi piloţii aeronavelor noastre dintr-un teatru de operaţii. Acolo, pe cerul fierbinte al încleştărilor cu adevărat războinice, nimic din zborul „la pace", cu „piloţi de salon" şi proceduri standardizate nu mai este de găsit. Afli sus condiţii nemaiîntâlnite, trebuie să raţionezi rapid şi eficient, comandant de echipaj fiind hotărăşti limpede şi soarta celorlalţi, apreciind totodată, eficienţa şi oportunitatea misiunii. „Vremea este foarte schimbătoare iar plafonul de zbor este foarte scăzut. De aceea, fiecare misiune reprezintă o adevărată provocare" – **locotenent-comandor Marius Dumitru,** instructor securitate zbor.

Adaptabilitatea şi prevederea sunt atributele curente. Mediu rapid schimbător şi misiuni neplanificate din timp, cel mai des intervenţii de urgenţă, unde viaţa omului atârnă de un zbor, flexibilitate în hotărâri şi tăria de a aborda misiuni grele deasupra unui teren frământat şi dificil, sunt doar câteva „puncte obligatorii" de cunoaştere din arsenalul de inteligenţă al profesioniştilor adevăraţi. Informaţii sumare privind misiunea, posibilitatea schimbării acesteia în timpul zborului, exploatarea aparatelor de zbor la capacitatea lor maximă, iar a oamenilor la limita justă a posibilităţilor fireşti, reprezintă doar câteva dintre caracteristicile unei misiuni într-un teatru de operaţii. „Echipajele româneşti au îndeplinit foarte multe misiuni şi, de fiecare dată, au dovedit pricepere, îndemânare şi flexibilitate. Fie că au executat misiuni de salvare, de transport sau împotriva crimei organizate, românii le-au îndeplinit, de fiecare dată, cu succes. Doar profesioniştii pot executa misiuni de genul celor executate de către piloţii români" – **general de brigadă Ian Liles,** comandantul Forţei Multinaţionale de Intervenţie Nord-Vest.

Facilităţi şi acreditări

„Elicopterul românesc IAR-330 SOCAT, cu un sistem de navigaţie performant şi actual, posibilităţi de observare-căutare foarte bune, bine înarmat şi capabil să transporte trupe, semnificând şi degajând forţă, credibilitate şi operativitate, reprezintă aici, în Bosnia-Herţegovina, un simbol puternic şi robust al EUFOR" – **general-maior A. David Leakey,** comandantul EUFOR.

„Fie iau autobuzul, fie zbor cu elicopterul SOCAT, mi-e tot una. Este un zbor uşor. De câte ori am plecat în misiune cu acest elicopter, am fost impresionat de cât de bine s-a comportat, indiferent de zona în care a zburat" – **căpitan C.H. Versteegen,** comandantul Poliţiei Militare a Forţei Multinaţionale de Intervenţie Nord-Vest.

Călţi sub zodia războiului

Oamenii...

Ca pilot, îţi „vine" bine să minimalizezi pericolul ca să poţi urca pe cer. Ca să zbori. Nu-i vorba de teamă. Este tocmai acceptarea ei.

În misiuni deasupra teritoriilor cuprinse de arderea conflictelor, nu sunt zboruri de rutină, banalizate prin repetabilitate şi „uzate" de vreme. De la pasul în afara cazărmii şi până la ultima răscolire a aerului de pala portantă înainte de oprire, totul este „ieşire la inamic". Necunoscut exact, deci ameninţător, posibil ascuns şi cel mai des perfid, „inamicul" este cu tine. Îi simţi suflul fierbinte în ceafă, iar de jur împrejur... necunoscutul.

Decolaţi în condiţiile de zbor ale ultimelor patru anotimpuri în misiuni de cercetare, căutare-salvare şi evacuare aeromedicală, observare, supraveghere ori transport şi plasare trupe de control şi supraveghere a zonelor fierbinţi, echipajele româneşti şi-au semnat cu fapte brevetele de zburători. Şi-au ostoit dorul de casă şi şi-au odihnit privirea după zile şi nopţi la Banja Luka, pe semnele rare primite din ţară. Întâi „Alpha", apoi „Bravo", – operaţiunea „Althea" împlineşte un an. **Bun să fie până la capăt!**

Căpitan-comandor
DUMITRU BERBUNSCHI

IAR-330 SOCAT, un simbol puternic şi robust al EUFOR în misiunea "Althea"

PERFECȚIONAREA INTEROPERABILITĂȚII LINGVISTICE

Considerații ale specialistului britanic Mark Crossey, coordonator de testări în cadrul Programului Limba Engleză pentru Menținerea Păcii, privind importanța politicii în domeniul limbilor străine în cadrul NATO și efectele acesteia asupra interoperabilității, pe baza experienței țărilor central și est europene.

În perioada care a urmat după încheierea războiului rece, instruirea în domeniul limbilor străine – în special în ceea ce privește învățarea limbii engleze, limba operațională de facto în cadrul NATO – a devenit din ce în ce mai importantă la nivelul forțelor armate. Crearea abilităților lingvistice în țările aliate și partenere NATO, în contextul numărului sporit de operații în sprijinul păcii, al extinderii și al numeroaselor activități de parteneriat ale Alianței este, în primul rând, o responsabilitate națională. Totuși, instruirea în domeniul limbilor străine trebuie să constituie o preocupare la nivelul conducerii NATO, deoarece interoperabilitatea lingvistică este la fel de importantă ca orice altă formă a interoperabilității, pentru a avea siguranța că țările pot participa efectiv la misiunile și la activitățile generale ale Alianței.

Deși militarii din toate forțele armate aliate beneficiază de programe de învățare a limbilor străine, nevoia de instruire în acest domeniu este acută în special în fostele țări membre ale Tratatului de la Varșovia, unde, în mod tradițional, cetățenii și militarii nu au avut aceleași oportunități ca în Europa Occidentală pentru a învăța și practica limba engleză. Drept urmare, organizații precum Institutul de Limbi Străine al Apărării, din SUA, și Consiliul Britanic, prin intermediul Programului Limba Engleză pentru Menținerea Păcii, au acționat în vederea îmbunătățirii abilităților lingvistice în potențialele țări membre și țările partenere, începând de la mijlocul ultimului deceniu al secolului trecut.

Provocările cu care se confruntă astfel de organizații în Europa Centrală și de Est sunt generate de nivelul scăzut de la care încep studiul mulți militari. Mai mult chiar, această situație a fost amplificată deseori de o abordare a instruirii „axată la vârf", moștenită din era filosofiei sovietice, conform căreia eforturile trebuiau să se concentreze asupra ofițerilor superiori, în detrimentul celorlalți militari.

Din cauza unor motive ușor de înțeles, s-a dovedit că structurilor de instruire din ministerele apărării le-a fost greu să schimbe acest mod de gândire în ritmul extrem de rapid solicitat de NATO. Drept urmare, celor aflați la un stadiu avansat al carierei

lor li s-a cerut deseori să-şi formeze abilităţi complexe, total noi, într-un interval de timp stabilit în mod nerealist. Mulţi militari au fost trimişi la cursuri de limbi străine lungi şi costisitoare, care durau uneori doi ani, departe de locurile lor de muncă. Totuşi, datorită vârstei pe care o aveau, progresele erau de multe ori lente şi dezamăgitoare pentru sponsori. Mai mult decât atât, reforma sistemului de testare în domeniul limbilor străine în aceste ţări a condus la apariţia unor probleme politice. În timp ce în „vremurile trecute" testele de limbă, în special cele pentru ofiţerii superiori, erau considerate drept o simplă formalitate, acest proces a devenit între timp din ce în ce mai riguros.

Într-adevăr, au existat cazuri, şi nu puţine, în care generali care au participat la examinările desfăşurate conform Acordului de Standardizare a Limbii Engleze al NATO, aşa numitul „STANAG", nu au reuşit să îndeplinească nici măcar baremele minime la cele patru deprinderi evaluate. Pentru a respecta întregul adevăr, trebuie de asemenea spus că unii ofiţeri superiori au făcut progrese remarcabile la limba engleză şi că unii dintre aceştia au ocupat, între timp, funcţii de şef de stat major în structurile Alianţei. Cu toate acestea, privind în urmă, accentul pe asigurarea instruirii lingvistice a ofiţerilor superiori s-a dovedit dublu contraproductivă, ca urmare a reducerilor masive care au avut loc în aceeaşi perioadă de timp. Deoarece corpul ofiţerilor era disproporţionat de mare în armatele statelor membre ale Tratatului de la Varşovia, mulţi dintre cei care au beneficiat de instruirea în domeniul limbilor străine au fost ulterior disponibilizaţi.

De asemenea, au existat şi alte probleme. În anumite situaţii, cerinţele în domeniul limbilor străine pentru ocuparea unor posturi au fost stabilite fără o suficientă analiză prealabilă. Acest fapt a generat probleme privind încadrarea posturilor datorită cerinţelor lingvistice stabilite în mod nerealist – cum ar fi desemnarea în poziţii înalte a ofiţerilor superiori care aveau abilităţi lingvistice scăzute, sau invers. În plus, această situaţie a contribuit în mod direct la demoralizarea şi părăsirea armatei de către o parte a personalului de calitate, în câteva state aflate în procesul aderării la NATO.

O problemă suplimentară este aceea a înţelegerii diferite a nivelului „profesional" al cunoştinţelor în domeniul limbilor străine, situaţie amplificată de diferenţele culturale în testarea abilităţilor lingvistice. Acest fapt a generat mari dificultăţi în ajungerea la un acord privind persoanele ale căror cunoştinţe lingvistice sunt „îndeajuns de bune" pentru o anumită funcţie. La aceste aspecte s-a adăugat stereotipia sentimentului că anumite ţări prezintă candidaţi cu abilităţi lingvistice inferioare. În unele ţări, acceptarea certificatelor eliberate cu un număr de ani în urmă, în locul testării imediat înaintea plecării în misiune, a condus la acutizarea acestei situaţii. În câteva state partenere exista de asemenea, o lipsă de profesori de limbi străine competenţi, de obicei ca urmare a insuficientei finanţări pentru atragerea unui personal mai bine calificat.

Operaţiile în sprijinul păcii

Nevoia pentru asigurarea unei comunicări reale este deosebit de acută în operaţiile în sprijinul păcii, unde confuziile de natură lingvistică riscă să genereze greşeli, care pot, în cel mai defavorabil caz, să producă pierderi de vieţi omeneşti. Până în prezent, se pare că dificultăţile lingvistice au contribuit la expunerea militarilor la situaţii jenante şi chiar periculoase, dar că nu au cauzat nici o victimă. Totuşi, acest lucru nu trebuie privit ca un motiv pentru a ne complace în această situaţie.

Deşi abilităţile lingvistice ale forţelor dislocate în misiuni în sprijinul păcii sunt, în general, suficiente pentru sarcinile pe care urmează să le îndeplinească, unele ţări au arătat că dificultăţile întâmpinate în asigurarea unei expertize lingvistice corespunzătoare le-a împiedicat să acţioneze cu eficienţă maximă. Situaţia se complică şi mai mult în operaţiile în sprijinul păcii încadrate cu prea mulţi ofiţeri superiori care fac eforturi mari pentru a folosi corect limba engleză. Iar dacă unii ofiţeri superiori au dificultăţi în folosirea limbii engleze, situaţia este de obicei mult mai rea în cazul gradelor inferioare. Există chiar cazuri de subofiţeri care nu au parcurs nici un fel de instruire formală în limba engleză.

O altă dificultate des întâlnită în operaţiile în sprijinul păcii de cei care nu sunt vorbitori nativi de engleză

este reprezentată de accentele regionale puternice ale vorbitorilor nativi cu care lucrează. Într-adevăr, mulți au semnalat întâmpinarea mai multor probleme în înțelegerea englezei vorbitorilor nativi, plângându-se de faptul că aceștia nu sunt deloc instruiți pentru a-și modifica limbajul atunci când au de a face cu colegii lor, a căror limbă maternă nu este engleza. Cu alte cuvinte, vorbitorii nativi conștientizează rareori faptul că limba de lucru comună în misiunile în sprijinul păcii este engleza internațională, și nu propria lor versiune a acestei limbi.

Ca parte a Programului Limba Engleză pentru Menținerea Păcii, Consiliul Britanic a desfășurat o activitate de cercetare în rândul personalului din comandamentele NATO. Deoarece numărul celor implicați a fost relativ scăzut, rezultatele nu sunt în nici un caz definitive și au doar valoarea unor impresii. Totuși, acestea par să indice că este posibil ca delegațiile formate din vorbitori non-nativi să fie dezavantajate, datorită perceperii unei lipse a abilităților lingvistice a acestora.

Dezavantajele se manifestă în multe feluri. În unele cazuri, atunci când grupurile de lucru sunt formate în vederea rezolvării unor sarcini importante, sau când sarcini complexe sunt repartizate în mod individual, vorbitorii nativi ar putea fi preferați. Astfel, vorbitorii non-nativi ar putea fi eliminați de la participarea la procesele-cheie. În alte cazuri, vorbitorii non-nativi cu funcții înalte ar putea promova lucrări de calitate inferioară în limba engleză, elaborate de membrii cu funcții mici în cadrul delegației, deoarece nu le pot înțelege în totalitate, diminuând respectul vorbitorilor non-nativi în ochii vorbitorilor nativi. Pentru motive de ordin lingvistic, vorbitorii nativi ar putea fi de asemenea, preferați ca prime puncte de contact în cadrul unui oficiu, creând astfel involuntar impresia unei „discriminări culturale" și subminând sentimentul valorii proprii în rândul vorbitorilor non-nativi. Implicațiile politice ale acestei situații sunt evidente. Perceperea unei slăbiciuni în privința limbii engleze poate reduce în mod direct influența delegațiilor naționale.

Unul dintre motivele neajunsurilor lingvistice evidente este lipsa relevanței tipului de limbă învățată în țara de origine înaintea trimiterii la post. De exemplu, în timp ce multe cursuri militare de engleză pun accent pe „Engleza Americană Standard" sau „Engleza Britanică Standard", realitatea este că în multe funcții activitatea se desfășoară în conexiune cu alți vorbitori, a căror limbă maternă nu este engleza. Limba vorbită diferă și ar putea fi descrisă cel mai bine ca „Engleza Internațională Profesională".

Un alt exemplu al decalajului dintre limba din școală și cea utilizată în practică este tendința persistentă în unele țări de a preda o formă mai curând academică de engleză. Acesta este în special cazul în ceea ce privește scrisul. Studiul Consiliului Britanic a arătat că, de cele mai multe ori documentele elaborate la Comandamentul Suprem al Puterilor Aliate din Europa (SHAPE) constau în texte scurte – memorandumuri, note, scurte email-uri. Cu toate acestea, unele programe de limbă nu au fost promovate de studenții care la finalul cursurilor nu au reușit să scrie eseuri detaliate și lungi. Se pare că percepțiile a ceea ce ar trebui să constituie „engleza militară" sunt problematice. Deși cerințele de utilizare a limbii engleze la SHAPE sunt similare, într-o mare măsură, cu cele ale „englezei de afaceri", respectiv compunerea de scrisori scurte, folosirea telefonului și stabilirea de întâlniri, această realitate este deseori insuficient reflectată în alcătuirea cursului. Cu toate că situația se îmbunătățește în prezent, ca urmare a introducerii unor manuale de curs pentru engleza militară, noi și bine fundamentate din punct de vedere științific, o idee mai curând stereotipă despre ceea ce constituie „engleza militară" prevalează în anumite instituții.

Progresele realizate

Deși unele aspecte ale politicii în sfera limbilor străine au avut efecte traumatice asupra multor ministere ale apărării, au fost totuși realizate extrem de multe progrese în acest domeniu, într-un timp foarte scurt. Aceste realizări se datorează într-o mare măsură faptului că învățarea limbilor străine a fost privită ca un element de importanță deosebită al integrării în NATO, în toate țările aflate în procesul aderării devenind o prioritate. Astfel, a existat o îmbunătățire substanțială constantă de-a lungul anilor în privința standardelor predării englezei și a abilităților

lingvistice ale militarilor. În unele țări, au fost create structuri extrem de eficiente de instruire în domeniul limbilor străine, care sunt acum bine dotate, constituind avangarda în domeniul cursurilor militare și al standardelor de predare. Cei care vizitează, de exemplu, Colegiul Baltic de Apărare, de la Tartu, Estonia, sau Academia Navală Poloneză, de la Gdynia, nu pot să nu fie impresionați. Cursul de engleză militară organizat de NATO și Programul Limba Engleză pentru Menținerea Păcii, al Consiliului Britanic, au contribuit, în bună măsură, la succesul instructorilor din țări precum Lituania, sau la eficiența procesului de instruire a personalului din țări ca Suedia și Franța. Într-adevăr, problemele rămase în noile state membre tind să reflecte aspecte

mai generale legate de transformarea armatelor, de la cele de tip Tratatul de la Varșovia, la cele de tip NATO.

Cele mai multe dintre cercetările privind învățământul militar în domeniul limbilor străine s-au concentrat pe aderarea la NATO și pe participarea la operațiuni PfP. Totuși, nu există o „graniță Est-Vest" evidentă în acest domeniu, și mulți dintre aliații mai vechi au indicat existența unor dificultăți similare întâmpinate în identificarea, instruirea și păstrarea militarilor cu abilități lingvistice relevante pentru misiunile internaționale. Drept urmare, mai trebuie făcute multe pentru ca baza lingvistică a interoperabilității să devină o realitate și nu doar un element superficial al pregătirii pentru misiunile în sprijinul păcii și ocuparea funcțiilor în cadrul NATO.

În pofida importanței interoperabilității lingvistice, au fost făcute prea puține cercetări la nivelul întregii Alianțe în privința limbii actuale folosite în cadrul misiunilor și a neajunsurilor manifestate în acest domeniu. Abordarea conform căreia domeniul lingvistic nu poate fi cercetat, deoarece este unul de ordin „politic" sau „cultural" nu poate fi una utilă. În mod cert, țările au capabilități diferite de a rezolva problemele de limbă, datorită unor motive de natură istorică, culturală, financiară și chiar geografică. Dar problemele trebuie abordate, deoarece au un impact direct asupra influenței unei țări în cadrul Alianței și/sau al programului Parteneriatului pentru Pace și, drept urmare, asupra profilului politic al organizației.

Multe state au făcut eforturi considerabile în domeniul standardizării testării cunoștințelor de limbă, cu ajutorul unor agenții precum Institutul de Limbi Străine al Apărării, Programul Limba Engleză pentru Menținerea Păcii al Consiliului Britanic și Biroul pentru Cooperarea Internațională în Domeniul Limbilor Străine – structura NATO pentru politica instruirii în sfera limbilor străine. În plus, se pot desprinde multe învățăminte din experiența noilor aliați, a țărilor aflate în procesul aderării și a membrilor PfP. De exemplu, în Caucaz, echipe de testare a cunoștințelor lingvistice din Armenia, Azerbaidjan și Georgia cooperează în vederea clarificării cerințelor asociate nivelurilor standardizate de limbă engleză, bazate pe STANAG-urile NATO, și a tipului de limbă care ar trebui predată. Aceste țări au înțeles, de asemenea, că toți cei care candidează la obținerea funcțiilor internaționale trebuie testați imediat înainte de plecarea în misiune, renunțându-se la acceptarea certificatelor eliberate uneori cu ani în urmă.

Ministerele apărării au un interes deosebit să se asigure că militarii pe care îi împuternicesc pentru a reprezenta țările din care provin în structurile Alianței și operațiile conduse de NATO au abilitățile necesare, inclusiv abilități lingvistice reale, pentru sarcinile pe care trebuie să le îndeplinească. Dar pentru a realiza acest lucru, domeniul lingvistic trebuie să beneficieze de o directivă suplimentară la nivelul Alianței, privind atât cerințele cât și cele mai bune practici. O analiză totală și coordonată a tuturor elementelor politicii de instruire în domeniul limbilor străine, cu participarea și înțelegerea tuturor statelor interesate, este esențială pentru NATO, în vederea abordării problemelor generate de acest aspect. Dacă Alianța nu va reuși să îndeplinească această sarcină, organizația se va confrunta cu problemele crescânde ale interoperabilității, în timp ce încearcă să se reinventeze pentru a putea aborda provocările de securitate ale secolului XXI. În același timp, NATO riscă în mod inutil să genereze frustrare și resentimente în interiorul organizației, ca urmare a perceperii unei „discriminări culturale", care ar putea să fie în realitate doar o simplă problemă de limbă.

Sursa: www.nato.int/docu/review/2005/issue 2/romanian/main.htm

HAWK XXI

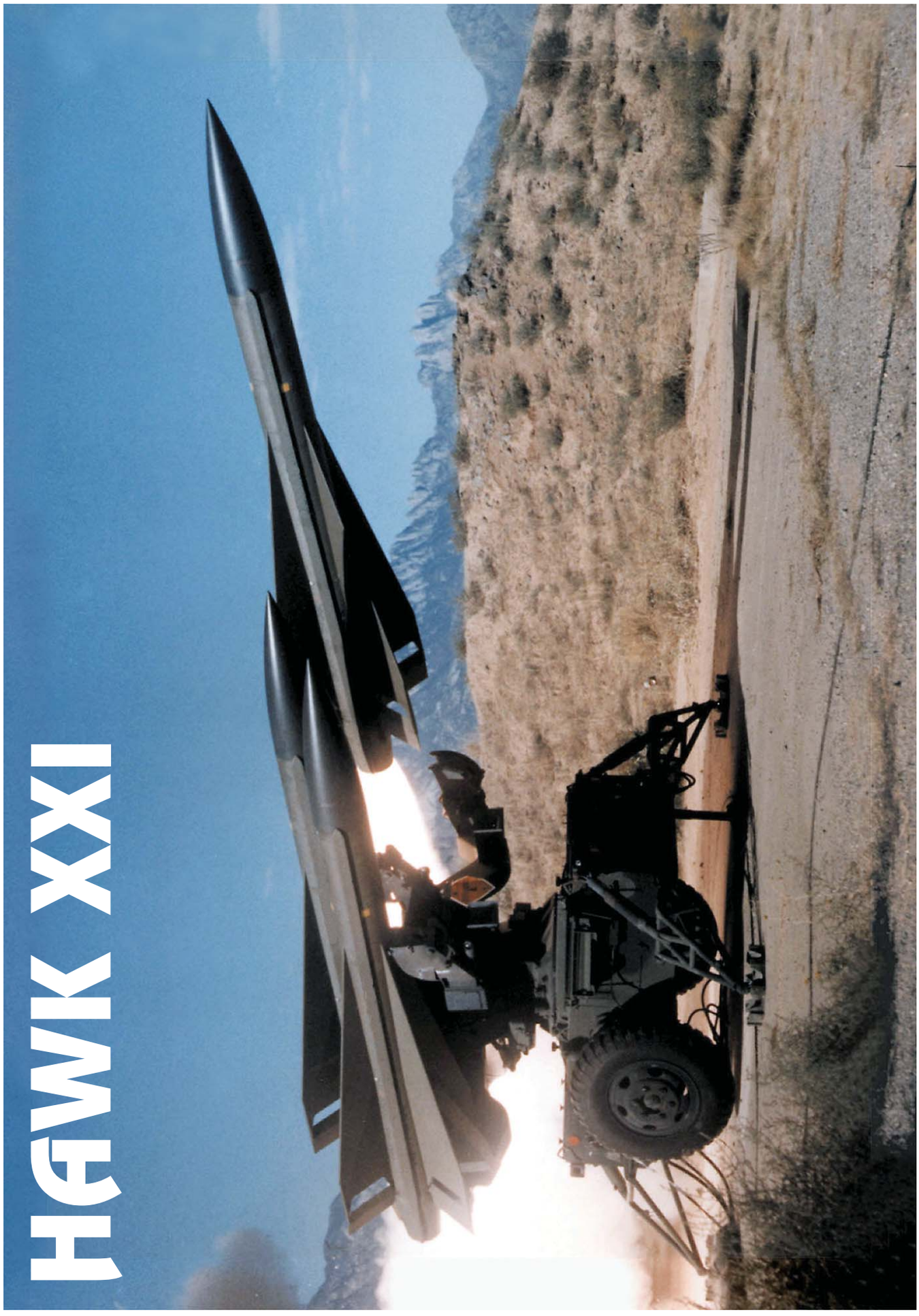

Sistemul de rachete sol-aer cu baza la sol HAWK (Homing All the Way Killer), combate, la medie şi joasă altitudine, ţinte manevriere şi cu viteză mare, elicoptere şi rachete balistice tactice (TBM), permiţând angajarea ţintelor care se apropie sau care se îndepărtează, într-o gamă largă de viteze unghiulare.

Bateria de rachete sol-aer HAWK XXI poate acţiona ca sistem independent sau integrat într-o reţea de apărare antiaeriană, având posibilitatea de a primi şi transmite date de la/la centrul principal de operaţiuni aeriene.

Statele membre NATO care utilizează acest sistem, au optat pentru integrarea sa într-o triadă de apărare antiaeriană, alături de PATRIOT şi SHORAD.

De-a lungul timpului, sistemul HAWK a fost modificat permanent, pentru a ţine pasul cu noile tehnologii digitale. Procesul de modernizare a vizat, printre altele: perfecţionarea sistemului de urmărire automată a ţintei; posibilitatea de transport a rachetelor pe lansator, în timpul deplasărilor tactice; micşorarea timpului necesar transmiterii datelor; simplificarea procedurilor de mentenanţă şi operare.

Centrul de conducere a focului asigură conducerea automatizată a focului bateriei, precum şi legăturile de date cu eşalonul superior, cu unităţile învecinate şi între elementele bateriei

Performanţe:

- Viteza maximă a rachetei ..... 2,5 Mach;
- Viteza maximă a ţintelor ce pot fi angajate ..... 1.000 m/s;
- Gama de înălţimi a ţintelor ce pot fi combătute ..... 0,20 – 18 km;
- Distanţa maximă de acţiune ..... 40 km.

Utilizatori: Italia, Germania, Danemarca, Spania, Franţa, Grecia, Suedia, Israel, Iordania, Taiwan, Egipt, Emiratele Arabe Unite, Arabia Saudită, Japonia, Bahrain, Singapore, Coreea de Sud, Turcia şi, în curând, România.

Pagini realizate de
locotenent SORIN CHERECHEŞ

Radarul de iluminare AN/MPQ-61 asigură urmărirea şi evaluarea tipului ţintei, precum şi formarea şi transmiterea semnalelor de referinţă pentru rachetă

Radarul de joasă înălţime AN/MPQ-62 CWAR asigură supravegherea spaţiului aerian, la mică altitudine, având o capacitate foarte bună de detecţie a ţintelor de dimensiuni mici

Radarul de descoperire AN/MPQ-64 SENTINEL asigură supravegherea spaţiului aerian, la mare înălţime, permiţând achiziţia simultană a datelor provenind de la 60 de ţinte

Aeronavele Mirage se întorc acasă

Șase avioane Mirage ce au fost dislocate în Republica Tadjikistan, pentru a participa la operațiunile antiteroriste grupate sub numele de "Sepentair mission", s-au întors la bazele din Franța.

Detașamentul, compus din trei avioane Mirage 2000D, trei Mirage F1-CR și două aeronave de alimentare în aer C 135, au aterizat la baza "Charles Monier" de la Istres în data de 23 noiembrie, după o perioadă de trei luni petrecută în teatrul de operațiuni din Afganistan.

În cadrul acestor operațiuni, cele 6 aparate au executat peste 400 de misiuni, în care au efectuat peste 2.000 de recunoașteri de ținte, 12 lansări de rachete, 45 de "misiuni de intimidare", cumulând peste 730 de ore de zbor.

Retragerea face parte din planul de reducere al forțelor franceze în zonă, conform parteneriatului la operațiunea "Enduring Freedom", de la un număr de 400 de militari la 150.

Sursa: http://www.defense.gouv.fr

"Air Warfare Centre"

În perioada 16.11.–15.12.2005, Forțele Aeriene Franceze au participat la exercițiul multinațional "Air Warfare Centre" (AWC) desfășurat în Emiratele Arabe Unite.

Detașamentul francez, dislocat la baza de la Al Dhafra, a fost constituit din 73 de militari, cinci avioane Mirage 2000RDI aparținând escadrilelor "Cambresis" și "Picardie" din baza Cambrei, precum și o aeronavă de alimentare în aer C 135.

Scopul exercițiului a constat în pregătirea tactică a piloților pentru conducerea operațiunilor aeriene și a încercat să ofere condiții realiste, moderne, complexe și variate de desfășurare. Un element important l-a reprezentat posibilitatea vizionării și analizării misiunii executate, datorită instalării, pe aparate, a dispozitivelor electronice de înregistrare a factorilor de zbor.

Sursa: http://www.defense.gouv.fr

RACHETE AIM-9X PENTRU FINLANDA

Finlanda a anunțat compania Raytheon System Corporation că dorește să încheie un contract în valoare de 100 de milioane de dolari pentru achiziționarea unui număr de 150 de rachete AIM-9X Sidewinder, 11 rachete de antrenament AIM-9X de tip "păpușă" și 40 rachete de antrenament AIM-9X de tip "captive".

Modelul AIM-9X reprezintă cea mai recentă versiune a rachetelor aer-aer cu rază mică de acțiune Sidewinder (SRAAM) și, totodată, cel mai avansat model din dotarea armatei Statelor Unite ale Americii. Rachetele sunt comparabile, prin performanțe, cu alte modele din cea de-a patra generație SRAAM, cum ar fi rachetele israeliene Python 4, cele engleze ASRAAM, nemțești – IRIS-T sau rusești – R-73 aka.

Finlanda intenționează să introducă rachetele AIM-9X în serviciul flotilei de avioane F/A-18 Hornet, ca parte a programului de dezvoltare pe termen mediu a acestora.

Sursa: www.flv.fi.

Nou Centru Întrunit al Aviației de Vânătoare și Bombardament

Ministrul Forțelor Armate din Marea Britanie, Adam Ingram, a anunțat crearea unui nou Centru Întrunit al Forțelor Aeriene la Baza Aeriană de la Lossiemouth. Principala misiune a acestuia este înlocuirea progresivă a avioanelor Harrier până la sfârșitul decadei actuale, mutarea avioanelor Nimrod MRA-4 la baza de la Kinloss și executarea testelor pentru aceste modele.

Baza Lossiemouth a fost una dintre cele opt baze propuse pentru a deveni sediul acestui centru operațional și, după mai mulți ani de verificări, datorită accesului facil la zonele de antrenament, a infrastructurii moderne și a costurilor medii de finanțare, a fost desemnată câștigătoare. De asemenea, baza de la Kinloss, cunoscută pentru facilitățile oferite aparatelor Nimrod MR2, a fost aleasă, la concurență cu Baza Weddington, pentru a fi sediul unor operațiuni speciale în cadrul Centrului Întrunit.

Sursa: *http://www.raf.mod.uk*

Transport îmbunătățit

Guvernul canadian a anunțat că dorește achiziționarea unei flote de aparate de transport pentru forțele sale aeriene. Aceasta ar conține cel puțin 16 avioane de transport, în valoare de aproximativ 4–5 miliarde de dolari canadieni, cost care cuprinde și o asigurare de service pentru o perioadă de 20 de ani.

Noile avioane vor înlocui cele 13 aparate Hercules – caii de bătaie ai aviației canadiene – care servesc această categorie de forțe, sub diferite variante, încă din anii '60. Totuși, până la realizarea acestei operațiuni, avioanele care execută în prezent misiuni de transport tactic, de realimentare aeriană și de căutare și salvare (Hercules C-130), vor fi în prim-planul acestora.

Sursa: http://www.forces.gc.ca

CONTRACT DE MODERNIZARE A ELICOPTERELOR BULGĂREȘTI

Compania Elbit System Ltd. a anunțat, în data de 2 decembrie 2005, semnarea unui contract în valoare de 57,3 milioane de euro pentru efectuarea unor modernizări la anumite modele de elicoptere aparținând Forțelor Aeriene Bulgare.

Programul prevede dezvoltarea performanțelor, până la atingerea standardelor NATO, la un număr de 12 elicoptere de luptă model MI-24 și 6 elicoptere de transport MI-17 și este prevăzut a se derula pe o perioadă de trei ani, cu participarea industriei bulgare de aeronautică.

Trebuie precizat faptul că, de ani buni, compania israeliană produce pachete de îmbunătățire a performanțelor atât pentru elicoptere aparținând structurilor occidentale, cât și pentru modelele estice.

Sursa: http://www.elbitsystems.com

Sistemul SAMOC în Germania

Compania EADS a anunțat că a livrat Biroului Federal de Achiziții pentru Apărare versiunea finală a centrului pentru operațiuni cu rachete sol-aer (SAMOC). Acesta se va afla în dotarea Forțelor Aeriene Germane, începând cu luna ianuarie a anului 2006.

Sistemul SAMOC, care a fost proiectat special pentru aviația germană, și-a demonstrat deja capacitățile de lucru în cadrul unor teste efectuate în colaborare cu alte categorii de forțe ale armatei germane. El oferă utilizatorilor posibilități de planificare și de verificare a operațiunilor executate în cadrul unei misiuni, precum și, în momentul conectării la un sistem de evaluare a datelor tactice, afișarea rezultatelor în timpi reali, astfel încât deciziile să poată fi luate eficient. De asemenea, poate efectua selectarea amenințărilor în funcție de potențialul acestora, dar și delimitarea de posibilele falsuri. Astfel, se pot transmite date extrem de precise într-un timp record tuturor centrelor terestre și aeriene germane, sistemelor AWACS, precum și celorlați parteneri din Alianța Nord-Atlantică.

Sursa: http://www.eads.com

Centru de pregătire multinațional în Polonia

Proiectul pentru construirea unui centru de pregătire aeriană multinațional în localitatea Deblin a fost aprobat, la sfârșitul lunii noiembrie, de parlamentul polonez. Centrul, care servește, în prezent, drept sediu al Academiei Forțelor Aeriene Poloneze, va răspunde atât de pregătirea piloților militari, cât și a personalului civil care va lucra în domeniul aeronauticii.

Adjunctul ministrului pentru achiziții, Janusz Zemke, a declarat că este necesară achiziționarea a douăsprezece aparate de pregătire în scopul antrenării a 16 piloți pentru zborurile pe avioane F-16. De asemenea, vor mai fi necesare și 18 aparate de antrenament Lead-in-Fighter, deoarece modelele deținute în prezent (TS-11 și PSL-130 Orlik) nu pot asigura acest tip de pregătire. Concomitent, sunt studiate și alte oferte din partea țărilor ce vor participa la pregătirea în acest centru, fiind deja analizate cele ale Finlandei, Italiei, Israelului, Norvegiei, Marii Britanii și Statelor Unite ale Americii.

Sursa: airforces monthly magazine

Teste cu Eurofighter în Danemarca

Directorul Direcției Armament din cadrul Forțelor Aeriene Daneze, generalul-maior Klaus Axelsen, a efectuat, în perioada 07–08 noiembrie 2005, mai multe zboruri test cu avioane Eurofighter, în scopul verificării capacităților acestuia.

S-au urmărit, în mod deosebit, performanțele sistemului de control al zborului și ale celui de detectare și urmărire prin infraroșu (IRST), una dintre cele mai importante componente ale ansamblului de sisteme integrate cu care este dotat Eurofighter.

"Aceste teste au fost efectuate deoarece Forțele Aeriene Daneze caută un înlocuitor pentru aparatele F-16, așa că, în prezent verificăm toate opțiunile de pe piață. Sunt mulțumit de posibilitățile pe care le poate dezvolta acest aparat și sper să intre cât mai curând în dotarea noastră", a declarat oficialul danez.

De asemenea, generalul-maior Axelsen a mai declarat că această colaborare cu compania EADS va continua, în cazul achiziționării acestor modele, prin includerea aparatelor Eurofighter Typhoon în programul de implementare a noilor sisteme de verificare și întreținere.

Sursa: http://www.eads.com

Franța achiziționează Airbus A 340

Compania TAP Portugal a anunțat încheierea unui contract în valoare de 120 de milioane de euro cu Ministerul Francez al Apărării privind asigurarea suportului logistic și a reparațiilor pentru două aeronave de tip Airbus A340-200.

Anunțul încheierii contractului confirmă informațiile anterioare referitoare la posibila achiziționare de către Forțele Aeriene Franceze a două aeronave Airbus A 340, second hand, în scopul folosirii acestora drept posibilități de înlocuire, pentru misiunile de transport pe distanțe lungi, a aparatelor model DC-8, care au fost retrase de curând din activitate.

Inițial s-a crezut că vor fi cumpărate avioane ale companiei Virgin Atlantic Airways, modelele A340-311 G-VBUS și G-VFLY, dar guvernul francez a optat, în final, pentru achiziționarea acestora în perioada 2006–2007.

Sursa: airforces monthly magazine

Zbor la verticală

Corporația Northrop Grumman și Centrul pentru Teste și Demonstrații Aeriene din San Diego au efectuat zboruri demonstrative cu elicoptere MQ-8 Fire Scout, executând decolări la verticală și aterizări, la Fort Rocker, Alabama.

Aparatele vor fi folosite, în special, pentru misiuni de recunoaștere, în care vor oferi o imagine de ansamblu a zonelor cercetate – o imagine a ceea ce vede ochiul unei păsări – dar și pentru aprovizionarea soldaților implicați în diverse misiuni, în zone greu accesibile. De asemenea,

aparatele pot livra și armament în zonele respective, lucru demonstrat în poligonul Yuka din Arizona, unde au fost lansate două proiectile de 68 mm.

Elicopterele fără pilot MQ-8 Fire Scout vor fi livrate atât Forțelor Aeriene, cât și navelor de luptă și atac ale Marinei Militare (pentru executarea misiunilor de acroșare a navelor inamice și de aterizări în zonă imediată), începând cu anul 2007.

Sursa: http://www.northropgrumman.com

MIG-35 ÎN PRODUCȚIA DE SERIE

Compania rusă RSK MiG a anunțat că, începând cu anul 2006, producția de serie se va axa pe dezvoltarea modelului MiG-35, model bazat pe structura MiG-29OVT.

Modelul MiG-29OVT, care a fost dezvoltat pe baza unei noi tehnologii, efectuează zboruri încă din anul 2003, dar apariția sa la Mitingul Internațional de la Moscova, din acest an, a fost prima pentru publicul larg.

Compania rusă a optat pentru producția de serie a aeronavei MiG-35 și datorită faptului că aceasta este dotată și cu un sistem digital de control al zborului, cunoscutul "fly by wire", precum și cu un radar cu scanare electronică model Tikhomirov NIIP Bars29, acest model urmând a se regăsi și la cele 126 de aparate ce vor fi livrate Forțelor Aeriene Indiene.

Sursa: airforces monthly magazine

GRIPEN ÎN UNGARIA

După livrarea, în luna aprilie, a primului Gripen pentru Forțele Aeriene Cehe, a venit rândul celor ungare să se bucure de același lucru.

Primul aparat de acest tip destinat Forțelor Aeriene din Ungaria este deja în teste, în timp ce alte nouă avioane – șapte cu simplă comandă și două cu dublă comandă – se află pe linia de producție la uzina companiei SAAB din Linkoping. De asemenea, pregătirea piloților și a tehnicienilor decurge conform planificărilor.

Progrese importante s-au făcut și pe planul încheierii contractelor necesare asigurării elementelor de mentenanță a Gripen-urilor ungare. Astfel, 40 la sută din investiție a fost acoperită de către partenerii de finanțare după o perioadă de doar trei ani și jumătate de la demararea procesului. Printre sponsori sau parteneri se numără și ministerul conomiei și transporturilor, al cărui șef, Janos Koka, a vizitat companiile Gripen International și SAAB în luna mai, pentru a accelera procesul de producție.

Sursa: www.gripen.com

Raptor lansează prima bombă ghidată

Un avion F/A 22 Raptor, zburând la o viteză supersonică, a lansat prima bombă ghidată de peste 50 de kilograme, în cadrul unui exercițiu efectuat la baza militară Edwards, California. Denumite oficial muniție pentru atac direct coordonat (JDAM), aceste bombe au fost testate în zboruri la viteze supersonice încă din luna iunie, până acum având loc șapte astfel de verificări. Însă, cel efectuat în data de 12 decembrie a fost primul care a beneficiat de suportul unui sistem de ghidare a acestor categorii de armament.

Sursa: www.airforce.mil

RADAR PENTRU ELICOPTERE

Comandamentul Operațiunilor Speciale al armatei Statelor Unite ale Americii beneficiază, începând cu a doua jumătate a anului viitor, de noul model de radar climatronic multimod APQ-174B, ca urmare a contractului încheiat cu compania Raytheon Co. Aceasta se obligă ca, pentru o sumă de 30 de milioane de dolari să livreze, în perioada iulie 2006–decembrie 2007, un număr de 30 de radare.

Noul radar, o derivație a modelului APN-237A LANTIRN, asigură detalierea cu exactitate a condițiilor meteorologice pentru elicoptere militare, inclusiv pentru modelele MH-47 și MH-60, precum și pentru avionul cu palete înclinate CV-22, cunoscut și sub numele de Osprey. De fapt, radarul fusese conceput inițial chiar pentru acest tip de avion, dar datorită utilizării tot mai frecvente a elicopterelor pentru executarea misiunilor de căutare și salvare sau de evacuare aero-medicală, s-a optat pentru modificarea performanțelor, astfel încât acestea să se plieze mai bine pe structura elicopterelor.

Sursa: www.mda.mil

Sistemul de interceptare a rachetelor OBV

Compania Orbital Sciences a anunțat că a lansat cu succes noul model de interceptor terestru pentru rachete realizat în colaborare cu compania Boeing, la solicitarea Agenției de Apărare Împotriva Rachetelor a SUA.

Testul, efectuat sub nume de cod Flight Test 1 (FT-1), s-a desfășurat pe data de 13 decembrie, în poligonul de teste cu rachete din Atolul Kwajalein, în Insulele Marshall. Lansarea s-a produs cu ajutorul unei instalații de lansare subterană, modulul zburând deasupra Oceanului Pacific, urmărind și interceptând o țintă special folosită pentru test.

Sursa: www.orbital.com/

Pagini realizate de plutonier-major SORIN SĂFTOIU

Misiune pe Venus

Agenția Spațială Europeană a lansat, la începutul lunii noiembrie, o inedită expediție exploratorie pe Venus.

Cu ajutorul unei rachete de tip Soyuz, sonda spațială europeană „Venus Express" a fost lansată, de pe cosmodromul Baikonur, într-o călătorie interplanetară ce va dura 163 de zile, timp în care va străbate 350 de milioane de kilometri.

"Venus Express", care va rămâne pe orbită în jurul planetei aproximativ 500 de zile, are ca misiune principală studierea atmosferei venusiene, din punct de vedere al compoziției și temperaturii acesteia.

"În condițiile în care Pământul devine mult mai cald și mai poluat, Venus are multe să ne ofere pentru înțelegerea propriului climat. Informațiile științifice care ar trebui să

ne parvină anul viitor vor avea un impact uriaș asupra felului în care tratăm condițiile de trai pe Pământ", a declarat Jean Jacques Dordain, directorul general al ESA.

www.esa.int

Pluto are trei sateliți

Potrivit NASA, Pluto, planeta cea mai îndepărtată și cea mai mică din sistemul nostru solar, are trei sateliți, nu doar unul.

Astronomii de la Institutul de Cercetare Southwest, Boulder, au reperat doi sateliți noi ai planetei Pluto în luna mai, cu ajutorul telescopului spațial Hubble. Cele două obiecte au efectuat o orbită aproape circulară a planetei în trei zile, au explicat astronomii.

Dacă descoperirea va fi confirmată și de Uniunea Astronomică Internațională, acești doi sateliți vor fi botezați cu nume din mitologia greco-romană și se vor alătura satelitului Charon, singurul satelit, cunoscut până acum, al planetei Pluto.

www.nasa.gov

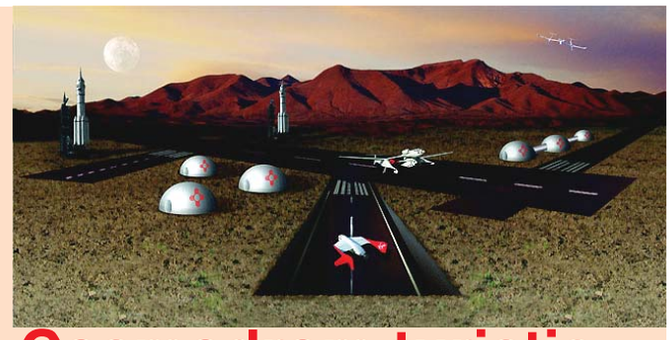

Cosmodrom turistic în New Mexico

Operatorul de turism spațial „Virgin Galactic" a dezvăluit, într-o conferință de presă ținută la Londra, în data de 13 decembrie 2005, faptul că a obținut custodia cosmodromului aflat în nordul orașului Las Cruces, statul New Mexico, pentru o perioadă de 20 de ani.

Contractul, în valoare de 225 milioane de dolari, oferă companiei „Virgin Galactic" posibilitatea utilizării cosmodromului contra unei chirii care, pentru început se va ridica la un milion de dolari pe an. Aceasta va crește treptat, astfel încât, în cei 20 de ani de contract să se acopere suma de 225 de milioane de dolari care va fi investită de către statul New Mexico pentru construirea de facilități în cadrul cosmodromului.

Antreprenorul Richard Branson, fondatorul companiei „Virgin Galactic", a declarat că a fost aleasă această locație, în urma analizării mai multor factori: clima propice, densitatea redusă a zborurilor în spațiul aerian, densitatea mică a populației și faptul că site-ul se află la mare altitudine.

Structura cosmodromului, care se preconizează a fi dat în folosință în anul 2010 se va realiza, în proporție de 90 la sută, sub pământ. Doar drumurile de acces și suportul logistic se vor afla la suprafață.

www.virgingalactic.com/en/

COMUNICAȚII INTER-ORBITALE

O nouă eră în istoria comunicațiilor a debutat în data de 9 decembrie 2005, atunci când un experiment al JAXA (Agenția Spațială Japoneză) privind transmiterea de date între doi sateliți aflați pe orbită, a fost încununat de succes.

Comunicarea între satelitul „Kiran" (special destinat acestui test) și satelitul geostaționar „Artemis" al ESA s-a realizat prin intermediul unei raze laser, iar distanța maximă între cei doi sateliți, care se deplasau cu câțiva kilometri pe secundă, a fost de 45.000 de kilometri.

Transmiterea de date în aceste condiții necesită o tehnologie de control avansată, iar cercetătorii japonezi au descris reușita printr-o comparație plastică: „este ca și cum ai strecura firul de ață prin gămălia unui ac, acul fiind pe orbită, iar tu pe Pământ".

Însă comunicațiile inter-orbitale oferă numeroase avantaje, cum ar fi: comunicații stabile, fără interferențe, echipamente mult mai compacte și o rată superioară de transmitere a datelor.

Se pare că merită efortul!

www.jaxa.jp/index-e.html

TAIKONAUȚI PE ORBITĂ

Cea de-a doua misiune cu echipaj uman la bord a agenției spațiale chineze a fost lansată în data de 13.10.2005 și s-a desfășurat pe o perioadă de cinci zile. Atât vehiculul purtător, racheta „Marșul cel Lung – 2 F", cât și naveta „Shenzhou 6" sunt de fabricație chinezească, iar lansarea s-a efectuat de la baza spațială din Jinguan, fiind transmisă în direct de către toate posturile de televiziune chineze.

În cele cinci zile petrecute pe orbită, taikonauții (denumire dată cosmonauților japonezi) Fei Junlong și Nie Haisheng au efectuat o serie de experimente științifice spațiale și au studiat regulile de mișcare ale corpului uman în condițiile gravitației nule.

Ambițiile spațiale ale Chinei sunt extrem de mari. Se are în vedere realizarea unei stații spațiale proprii și trimiterea de taikonauți pe Lună.

În următorii trei ani, China va continua seria zborurilor spațiale cu echipaj uman, în cadrul acestor zboruri fiind prevăzute o ieșire extravehiculară și o cuplare a navelor spațiale pe orbită. Scopul ar consta în realizarea unui embrion de stație spațială în anul 2008, an în care China va organiza Jocurile Olimpice.

http://ro.china – embassy.org/rom/

Lansată în data de 9 mai 2003, Hayabusa reprezintă una dintre cele mai importante misiuni ale acestor ani: trimiterea unei sonde în vecinătatea unui asteroid – Itokawa, colectarea de probe de pe suprafața acestuia și aducerea probelor, pentru cercetare, pe Pământ.

Printre inovațiile implementate de JAXA (Agenția Spațială Japoneză) se numără propulsorul ionic (acesta ionizează combustibilul, după care accelerează și emite ionii pentru deplasare) și sistemul autonom de navigație (Autonomous Navigation System), care îi permite sondei să se apropie de un asteroid, fără intervenție umană. Sistemul funcționează măsurând distanța până la asteroid, cu ajutorul camerei optice de navigație.

Acest lucru s-a întâmplat în noaptea de 25-26 noiembrie 2005, când Hayabusa a asolizat într-o regiune lină, fără cratere și bolovani, numită Marea Muses. Pentru colectarea probelor de sol s-a folosit un fel de pâlnie prin care au fost trase două proiectile în nisipul de pe suprafață. Praful rezultat în urma impactului proiectilelor cu solul a fost prins într-o capsulă specială.

În tot timpul coborârii și colectării probelor, sonda a funcționat autonom, fără intervenție umană. Însă, după ridicarea de la sol, a apărut o problemă, o scurgere de gaz la unul dintre propulsoare, fapt care i-a determinat pe conducătorii zborului să pună sonda într-o stare de stand-by, pentru a se încerca remedierea defecțiunii. Conform spuselor lui Junichiro Kawagachi, managerul proiectului, problema apărută a cauzat pierderea unei părți a combustibilului necesar întoarcerii pe Pământ.

În aceste condiții, chiar dacă se va reuși stabilizarea sondei, întoarcerea acesteia pe Terra se va realiza cu întârziere față de programul inițial.

www.jaxa.jp/index-e.html

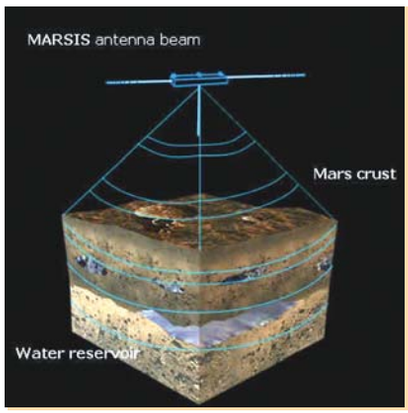

Mars Express a detectat apă pe Marte

Cercetătorii Agenției Spațiale Europene au declarat că sonda europeană Mars Express a descoperit, la începutul lunii decembrie 2005, blocuri de gheață aflate sub suprafața planetei Marte. Radarele sondei au detectat gheața în dunele antarctice din jurul polului nord al planetei. Totodată, au fost identificate cratere de adâncime pe suprafața planetei, cratere care s-au format în urma impactului cu alte corpuri cerești.

Printre informațiile despre Marte obținute prin intermediul misiunii Mars Express, se mai regăsesc: evidența faptului că pe Marte a existat apă în stare lichidă la suprafață pentru o lungă perioadă, în istoria timpurie a planetei, precum și descoperirea unui nou strat în ionosfera planetei.

www.esa.int

Nimeni nu ar putea acuza proiectanții companiei „21st Century Airships" din Ontario, Canada, că duc lipsă de idei... măreţe.

Un vehicul de zbor care arată exact ca o minge de fotbal, are un diametru de 19 metri şi este propulsat de 4 motoare. Ce este mai interesant însă, este faptul că acesta nu reprezintă decât prototipul celui mai mare aparat de zbor construit până în prezent.

Mega-aparatul vizat de constructori va avea înălțimea unei clădiri cu 13 etaje, un diametru de 40 de metri și va fi folosit pentru a efectua cel mai lung zbor fără escală şi fără realimentare realizat de vreun aparat de zbor cu echipaj uman, în atmosfera terestră. Se estimează parcurgerea a 45.000 de kilometri, în decurs de două săptămâni. Zborul este programat la sfârşitul anului 2006.

Vorbind despre termenii economici ai afacerii, aparatul a fost dezvoltat pentru a fi utilizat ca o platformă multifuncțională și poate fi folosit în domeniul cercetării aeriene de la altitudini foarte mari sau în domeniul comunicaţiilor.

Totodată, balonul companiei „21st Century Airships" este singurul aparat de zbor amfibiu din lume, fiind capabil să aterizeze şi să decoleze de pe apă.

www.21centuryairships.com

Titan 4, sfârşit de poveste

O rachetă de tipul Titan 4B a plasat, la sfârșitul lunii octombrie 2005, o încărcătură clasificată pe una din orbitele Terrei.

Lansarea s-a efectuat de la Baza Vandenberg aparținând USAF, iar încărcătura, purtând pecetea „securității naționale", se va afla în serviciul Biroului Național de Cercetare și reprezintă, cel mai probabil, un satelit de cercetare dintr-o nouă generație.

Evenimentul în sine a prezentat, totodată, și o latură sentimentală, întrucât a marcat retragerea din activitate a rachetelor din familia Titan. Cu o istorie care a început la sfârșitul anilor 1950,

lansatoarele Titan vor fi înlocuite de mult mai noile și mai fiabilele, desigur, rachete de tipul Atlas 5 și Delta 4.

www.lockheedmartin. com

Marea Britanie ignorâ misiunile spațiale!

Un raport întocmit la sfârșitul lunii octombrie 2005 de către Societatea Astronomică Engleză (RAS) recomandă guvernului britanic implicarea cu fonduri în programele privind călătoriile spațiale cu echipaj uman.

În raport se arată faptul că Marea Britanie ar trebui să-și reconsidere poziția actuală privind misiunile spațiale, întrucât neimplicarea în acest domeniu riscă să izoleze UK pe harta spațială, în condițiile în care progresele realizate prin ultimele inițiative ale ESA, NASA și alte organizații de profil, conduc către o posibilă explorare a Lunii și a planetei Marte, în următorii 30 de ani.

„Este greu de imaginat că Marea Britanie, unul din liderii economici mondiali, nu va fi implicată în descoperiri tehnice și științifice cu un asemenea potențial", a declarat profesorul Ken Pounds de la Universitatea din Leicester, unul din membrii comisiei.

http://www.bbc.co.uk/

Pagini realizate de MIRCEA BARAC

LA CAPĂT...

Mi-ai spus cândva prietene, că cerul,
nu are piatră de hotar.
Nemărginirea lui, izvor de stele, născut
de-al Dumnezeului amnar,
Ne-a tras încet, către adâncul-înaltului
de boltă frământată,
Ca tu să ştii, iar eu să simt cu fiecare
zbor, geneza tulburată.
Ce neputinţă... o lacrimă pe-obraz,
văpaia încordată îţi păleşte.
Ce împlinire slută, zâmbetul tău
maestre de-acum, mă părăseşte.
La capăt,
Cutreierând văzduhul, eu l-am rugat
pe Creator să n-aibă supărare,
Căci multă vreme am stat, prin voia Lui,
cu cerul sub picioare.

DESPĂRŢIREA DE VETERANUL L-29 "DELFIN"

Întotdeauna am avut certitudinea că militarii sunt clădiţi din pietre preţioase având ca liant sentimente puternice iar noi, piloţii am avea tărie de caracter şi stăpânire de sine mai mult decât îşi pot închipui diletanţii. Uneori însă, apar momente în viaţă când suntem cuceriţi de un anume patos şi dăm frâu liber simţămintelor tainice, revenind la acel numitor comun ce spune că „şi noi suntem oameni". Asta am simţit şi înţeles, a nu-mai-ştiu câta oară, în momentul despărţirii de camaradul de-o viaţă, înţelept şi credincios, prietenosul avion L-29 Delfin.

Ultima locaţie unde şi-a făcut datoria cu multă cutezanţă, a fost Baza 95 Aeriană Bacău. Acolo, în vara anului 2005, cea din urmă promoţie care s-a antrenat şi pregătit cu „L-ul 29", a avut aceleaşi emoţii şi satisfacţii, ca şi „pionierii" de acum 39 de ani ce au deschis istoria zborului cu reacţie pe această aeronavă în România.

Cum totul are un început, sfârşitul îi urmează. Ca un făcut, timp de două săptămâni am tot sperat să prindem condiţii meteorologice favorabile transportului avioanelor de la Baza Aeriană Bacău la „azilul de bătrâni" de la Ianca. Cerul însă, nu s-a înduplecat. Parcă şi el simţea greutatea despărţirii şi picura a lacrimă-nfundată, cu ceaţă deasă, pătrunzătoare, ca un bocet grav, aidoma lacustrelor bacoviene (că tot eram pe plaiurile vieţuirii sale).

16 noiembrie 2005.

Vremea dimineţii, destul de mohorâtă, nu vestea mare lucru, însă la amiază au apărut câteva „găuri" ce tindeau să tragă spre „normale". O armată de reporteri şi ziarişti au dat năvală spre linia de avioane: interviuri, poze, documentări şi întrebări indiscrete.

Atunci când **comandorul Dragomir Stelă** a adunat formaţiunea şcolii şi a citit, cu ton solemn, un mic istoric al bravului Delfin, nu am plâns. Cel puţin asta am declarat celor de faţă, dar... ce-am simţit eu... Am clipit des şi-am fost nevoit să scot batista să-mi şterg ochii înlăcrimaţi, probabil din cauza umezelii şi a vântului. Jur că n-am fost singurul. Mulţi curioşi m-au acostat, deoarece abia aterizasem dintr-o verificare tehnică, împreună cu „Mamulos", colegul de breaslă. Erau impresionaţi de echipamentul meu de zbor cam vechi, ce-i drept, dar care impunea respect, în special casca cu desenul de pe ea. Şi aparatura îmbătrânită din cabină i-a impresionat, mai ales pe cunoscători. Intervievaţi, cu greu ne-am găsit cuvintele, asta pentru că nodul din gât nu ne-a lăsat să zicem mare lucru. Au grăit în schimb chipurile noastre. L-29 a devenit istorie şi suntem mândri că am scris istorie alături de el. Stau mărturie promoţiile de „vulturi" tineri sau bătrâni ce şi-au încercat măiestria, încordându-şi nervii şi muşchii la manşa lui.

Echipa instructorilor de zbor care a vegheat la "trecerea în rezervă" a bătrânului camarad, L-29 "Delfin"

Frunţile noastre şi inimile lor spun totul.

Protocolara adunare a abundat cu diplome, pliante, fotografii şi câteva CD-uri înmânate spre difuzare marilor posturi de televiziune, pentru a face o imagine meritorie la ceas de retragere din activitate, proaspătului pensionar. Prezenţa aeronavelor MiG-21 LanceR, L-39, IAR-99 Şoim şi standard, nu au împietat cu nimic triumfala retragere. Chiar dacă nu a reprezentat un avion de top, unul senzaţional prin caracteristici tehnico-tactice, L-29 a fost CEL MAI BUN prin eleganţa şi docilitatea sa, prin rezistenţa şi stăpânirea de sine, prin faptul că a înghiţit şi iertat multe, drept pentru care a fost botezat *„BLÂNDUL BEN”*. Ce avion de şcoală şi antrenament a mai avut o asemenea istorie? Şi apoi, fie vorba între noi, L-29 Delfin a fost prezent la toate mitingurile şi zborurile demonstrative cu programe de înaltă acrobaţie, zboruri în formaţie, evoluţii la foarte mică înălţime, spre încântarea şi admiraţia tuturor. Mic dar dârz, a putut executa trageri şi bombardamente reale, zboruri în toate condiţiile meteorologie – ziua şi noaptea – interceptări, acrobaţii şi cercetări aeriene, astfel încât piloţii au reuşit să obţină titluri de clasificare la o certă şi adevărată valoare profesională.

M-am legat în chingi şi, împreună cu cei doi coechipieri ai mei, „Ciuhap” şi „Oltenaş“, am constituit a doua formaţie de transport.

Am pornit motoarele. Cu mişcări mecanice, bine coordonate, sigure şi încrezătoare, brodăm ultimul zbor. Decolăm în formaţie strânsă, ca la paradă, sub privirile de bun rămas ale celor de la sol. Cu un ultim gest de înălţare, cei şapte delfini îşi iau, maiestuos, adio de la toţi prietenii dragi.

„Iată sfârşitul” mi-am spus şi, ca şi când n-aş fi avut mâna pe comenzi, avionul a zburat către destinaţia mult aşteptată, disciplinat şi cu simţul datoriei împlinite. Şi-a salutat bătrânul aerodrom Boboc şi meleagurile cunoscute. I-am simţit emoţia şi am trăit-o alături de el.

Soarta a făcut să aterizez ultimul. Pot spune că a fost o onoare pentru mine, drept pentru care am dedicat versurile celui ce, vreme de douăzeci de ani pentru mine şi 39 în total, mi-a fost partener de încredere, un „camarad” pe aripile căruia mi-am purtat destinul.

Iubit de toţi, respectat de toţi, azi, acest senior al şcolii româneşti de aviaţie a executat ultimul zbor înainte de a se retrage definitiv, acolo unde cuvintele nu mai înseamnă nimic. Şi în anii ce vor urma, va urmări, poate, de acolo, din trecut, zborul puilor de vultur de la şcoala românească de aviaţie, pe traiectorii rămase pentru totdeauna în memoria timpului.

Motoarele i-au tăcut pentru totdeauna, iar eu, după ce mi-am dat casca de zbor de pe cap, l-am îmbrăţişat şi sărutat, clipa aceea devenind amintire. Am terminat cuvintele şi nu ştiu ce aş mai putea spune. El însă, avionul, ar avea foarte multe de povestit.

Adio, camarade!

Locotenent-comandor
LUNGU „BILĂ” DANIEL
pilot-instructor L-29 Delfin

Scurt istoric al aeronavei L-29:

În data de **6 aprilie 1964,** Şcoala Militară Superioară de Ofiţeri de Aviaţie „Aurel Vlaicu” este propusă pentru a fi dotată cu avioane reactive de şcoală L-29, fabricate în Cehoslovacia. Primul pilot care a zburat cu acest tip de avion a fost **generalul-maior Aurel Niculescu,** comandantul şcolii. Până în anul 1973 s-au achiziţionat 52 de asemenea avioane.

În **iulie 1966,** o grupă de piloţi şi tehnicieni de la Şcoala Militară Superioară de Ofiţeri de Aviaţie „Aurel Vlaicu” fac trecerea pe avionul de şcoală cu reacţie L-29, în cadrul Şcolii de Aviaţie de la Zvolen, Cehoslovacia.

În **octombrie 1966,** soseşte în ţară primul lot de patru avioane L-29, urmat de un lot de patru avioane în primăvara anului 1967 şi de încă unul de 18 avioane, în cursul anului 1968.

În **septembrie 1973,** Şcoala Militară Superioară de Ofiţeri „Aurel Vlaicu” primeşte vizita ministrului apărării naţionale, însoţit de ataşaţi militari acreditaţi în România. Şcoala a prezentat o demonstraţie de acrobaţie individuală **(maiorul Octavian Borziac** şi **colonelul Petrovici)** şi de luptă aeriană/atac la sol cu o patrulă de avioane. La această demonstraţie s-au zburat avioanele şcolii, L-29 şi S-102.

În **noiembrie 1977,** primul pilot care a executat trageri reale cu armamentul de la bordul avionului de şcoală L-29, a fost instructorul **locotenent-colonel Gheorghe Coconaşu.**

Aproape că nu există pilot de avioane militare cu reacţie – subsonice sau supersonice – în România, care să nu fi zburat în şcoală acest tip de avion.

A fost aeronava care a pregătit patruzeci de generaţii de piloţi ce au îndrăgit acest avion, pe care l-au considerat un prieten apropiat şi care le-a oferit satisfacţii pe măsură, fie ca tineri elevi ce-şi priveau de la bordul acestui avion cu mare încredere viitorul, fie ca instructori experimentaţi la apogeul carierei, ce împărtăşeau cu satisfacţie cunoştinţele celor tineri, sau tehnicieni şi navigatori ce au întrebuinţat cu mare încredere posibilităţile aeronavei L-29.

TEHNOLOGIA STEALTH

Mirajul avionului care să execute o misiune de luptă, fără a fi „observat” de radarele inamice, a reprezentat una din temele prioritare ale programelor de cercetare-dezvoltare din domeniul militar, în a doua jumătate a secolului trecut. Principalele puteri militare nu se sfiesc să cucerească, în fiecare an, noi dimensiuni ale războiului electronic, un război bazat pe inteligență, nervi de oțel și, nu în ultimul rând, pe tehnologie.
Tehnologia STEALTH a devenit, astfel, o noțiune magică în ceea ce privește sistemele de luptă contemporane, acestea fiind realizate în prezent din materiale care „absorb” undele electromagnetice, sau care au capacitatea de a reflecta undele emise de către radare.

Generalități

Detaliile privind tehnologia STEALTH fac parte în prezent din cadrul literaturii secrete, însă pe marginea acestui subiect pot fi făcute o serie de observații generale, care vor fi prezentate sintetic în continuare.

Reducerea suprafeței efective de reflexie (RCS *radar cross section)* a unui obiect pentru a evita detecția generează o clasă specială de tehnici, denumite generic *tehnici de slabă observabilitate.* În general, este unanim acceptat faptul că un avion se consideră a avea slabă observabilitate atunci când caracteristicile sale, detectabile de un radar, pot fi micșorate de 10 ori. Spre exemplu, reducerea suprafeței efective de reflexie a unui bombardier de la 10 m^2 la 1 m^2 are ca efect înjumătățirea distanței sale de descoperire, fapt ce reduce corespunzător și distanța în interiorul căreia un sistem de apărare aeriană advers este eficient. Prin urmare, sistemul de apărare aeriană are la dispoziție numai jumătate din timpul de angajare al avioanelor foarte rapide care evoluează la mică înălțime.

Tehnologia de slabă observabilitate și componenta ECM (măsuri de protecție electronică) a EW (război electronic) reprezintă, în esență, două proceduri *sinergice,* care conduc la reducerea capacității de urmărire a unui sistem de apărare aeriană. Natural, așa cum s-a arătat mai sus, dacă suprafața efectivă de reflexie a unui avion este redusă cu un anumit factor, atunci și puterea efectiv radiată (ERP – *effective radiated power)* necesară pentru acoperirea sa prin bruiaj, se micșorează cu un termen asemănător. Prin urmare, eficacitatea unui sistem *ECM* care necesită emițătoare de bruiaj de putere, extrem de complexe din punct de vedere constructiv, poate fi conservată prin implementarea tehnologiei de slabă observabilitate, cu efect imediat asupra reducerii complexității, greutății și

costului sistemelor *ECM* aferente.

Dacă tehnologia de slabă observabilitate este împinsă spre limitele sale extreme, se obține o nouă clasă de tehnici de *foarte slabă observabilitate* sau, cu alte cuvinte, *tehnologia STEALTH.* Dacă tehnologia *STEALTH* este încorporată în arhitectura unui avion sau a unei rachete, atunci acestea devin imposibil sau extrem de greu de detectat și interceptat. Spre exemplu, prin intermediul acestei tehnologii, suprafața efectivă de reflexie a respectivilor vectori este micșorată de cel puțin 10^3 ori, comparativ cu RCS a unui bombardier strategic B-52.

În general, există *trei* proceduri de reducere a suprafeței efective de reflexie pentru un anumit obiect (aerian, naval, terestru etc.): ◆ *selectarea formei obiectului,* astfel încât acesta să prezinte *vederii* radarului cea mai mică rază și curbură a suprafeței sale. Sunt eliminate, în acest fel, toate proeminențele suprafeței exterioare, care este supusă iradierii undelor electromagnetice ale radarului; ◆ *utilizarea unor materiale radioabsorbante (acoperiri radioabsorbante)* care au proprietatea de a absorbi cea mai mare parte din radiația electromagnetică incidentă, astfel încât reflexiile sunt, practic, eliminate. O altă tehnică utilizează *învelișuri de interferență,* astfel încât undele incidente și cele reflectate se compensează reciproc (compensare mutuală); ◆ *controlul energiei reflectate,* astfel încât cea mai mare parte din aceasta este reradiată într-o altă direcție, diferită de direcția de incidență.

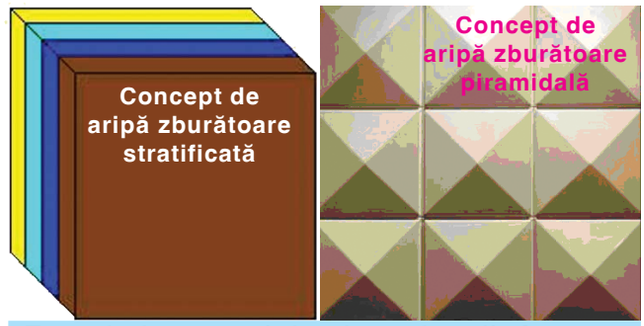

Exemple de structuri absorbante de radio frecvență

Rolul sistemelor ECM în cadrul unui asemenea echipament depinde într-o mare măsură de valoarea suprafeței efective de reflexie a acestuia. Astfel, dacă suprafața efectivă de reflexie este suficient de mică pentru a permite anularea detecției aparatului de către radar, atunci utilizarea ECM nu va conduce decât la creșterea gradului de vulnerabilitate a platformei respective. În altă ordine de idei, un element definitoriu pentru orice obiect cu suprafață efectivă de reflexie mică este dat de suprafața efectivă de reflexie a sistemului de antene utilizat de acesta.

În cazul general, suprafața efectivă de reflexie a unei antene este formată din *două* componente: una datorată reflexiilor de la antenă și structura sa de sprijin, care limitează *răspunsul modului structural,* iar alta datorată reradierii energiei captate de antenă, care limitează *răspunsul modului de radiație.*

De asemenea, RCS este dependentă și de *polarizarea* undei incidente. Spre exemplu, dipolul elementar nu prezintă un răspuns la radiația împrăștiată înapoi pentru o undă incidentă cu polarizare ortogonală. Alte antene, ca antenele horn sau cu reflector, pot fi privite ca având o reflectivitate maximă în cazul unei unde incidente cu polarizare ortogonală.

O altă structură ce are proprietăți interesante din punct de vedere al suprafeței efective de reflexie este *rețeaua de antene fazate.* Abilitatea acestei antene de a explora electronic spațiul permite ca planul aperturii antenei să fie orientat sub un unghi semnificativ (de ordinul a 20^0– 30^0) în raport cu unda incidentă. Prin urmare, componenta modului de radiație a suprafeței efective de reflexie a antenei este minimă, cu excepția cazului când antena este orientată în direcția țintei. Însă nici în acest caz suprafața efectivă de reflexie a antenei nu este importantă, deoarece radiația de la radar poate fi detectată cu ajutorul unui receptor ESM (sprijin electronic).

Același efect apare și în cazul când rețeaua de antene fazate este aliniată pe direcția de sosire a radiației incidente, unde efectul RCS este diminuată cu ajutorul schimbătoarelor de fază nereciproce. În consecință, fasciculele caracteristicii de directivitate (CAD) ale antenei de emisie și recepție sunt orientate în direcții diferite, natural, cu excepția direcției principale și, astfel, rezultă că RCS a modului de radiație este asociată ca valoare cu partea CAD specifică lobilor secundari.

Conceptul de reducere a suprafeței efective de reflexie pentru

anularea detecției radar depinde mai ales de abilitatea radarului de a detecta țintele într-un mediu puternic afectat de clutter, și mai puțin de posibilitățile acestuia de descoperire în condițiile absenței zgomotului. Spre exemplu, în cazul existenței perturbațiilor de la sol, aspect caracteristic radarelor aeropurtate, posibilitățile de descoperire se micșorează și sunt influențate în mod decisiv de forma de undă și modalitățile de procesare ale acestora.

Modalități de reducere a RCS specifice tehnologiei STEALTH

Eliminarea posibilităților de detecție a țintelor presupune reducerea *semnăturii* acestora pentru toate frecvențele de lucru ale senzorilor sistemelor de arme ale adversarului. Cercetările întreprinse pentru dezvoltarea tehnologiei slabei observabilități radar sunt direcționate spre obținerea unor platforme cu suprafața efectivă de reflexie cât mai mică posibil. Modalitatea principală utilizată în această direcție se referă la *adoptarea unui profil exterior al platformei,* astfel încât să nu existe undă radar reflectată. În general, acest deziderat poate fi realizat într-un domeniu limitat al unghiurilor de vedere, în special pentru direcțiile de interes ale platformei (spre exemplu, pentru un avion, direcțiile de interes sunt concentrate în partea din față a acestuia).

TOMAHAWK

Prin utilizarea opticii geometrice, suprafețele efective de reflexie pot fi clasificate în funcție de raza curburii în punctul în care normala la suprafață este paralelă cu direcția incidentă, astfel: ◆ două raze infinite ale curburii (un plan); ◆ o rază infinită, iar alta finită, dar diferită de zero (un cilindru); ◆ două raze finite, dar diferite de zero (o pală sau margine); ◆ o rază finită nenulă, iar alta nulă (margine neplanară); ◆ ambele zero (un punct).

B-2

Există și alți factori importanți în proiectarea unor suprafețe efective de reflexie de dimensiuni mici. Unul dintre acești factori este reprezentat de *răspunsul unghiular* al diferitelor tipuri de corpuri simple. Spre exemplu, un panou plat are un răspuns foarte puternic într-un sector limitat, în timp ce un punct are un răspuns moderat într-un domeniu unghiular foarte mare.

Componenta dominantă a RCS pentru majoritatea țintelor radar apare datorită combinațiilor panourilor plate la unghiuri drepte, formând reflectori unghiulari (diedre și triedre) pentru un sector de 40^0. De asemenea, pot exista cavități pe mai multe platforme, care au răspunsuri echivalente cu cele ale unui panou plat, în condițiile unei suprafețe similare aperturii cavității.

O aplicație imediată a considerentelor prezentate anterior constă în proiectarea avioanelor de tip *aripă zburătoare (flying wing)* și în a căror structură, între fuzelaj și aripi, sunt implementați reflectori cornier. Suplimentar, sunt luate în calcul măsuri speciale pentru a preveni expulzarea datorită frecării cu aerul. Trebuie să mai amintim că o asemenea

formă necesită un răspuns minim într-un plan și că aceasta poate fi detectată cu ajutorul unui *radar bistatic* (poziția emițătorului și a receptorului nu coincid).

Se cunoaște că răspunsul de la un reflector unghiular este mult micșorat dacă unghiurile induse în structură sunt fie mai mici, fie mai mari decât 90^0. Suplimentar, pot fi utilizate și o serie de materiale radioabsorbante, pentru a minimiza contribuția acestor unghiuri.

Materialul ideal pentru aplicațiile STEALTH este reprezentat de o *vopsea* specială care se aplică pe întreaga suprafață a platformei. Efectele acestei acoperiri se referă la suprimarea reflexiilor prin adaptarea impedanței la unda plană incidentă și, respectiv, la încorporarea în structura acesteia a unor materiale cu pierderi, care disipă energia radiației incidente. Configurațiile cele mai utilizate pentru aplicațiile standard de *RF* sunt realizate din materiale cu densitate mică, prin formarea unor piramide pe suprafața acoperită și care necesită o creștere graduală a sarcinii undei incidente.

Ca o alternativă, același efect poate fi realizat prin utilizarea unei construcții laminate, în straturi cu densitate crescătoare. O astfel de structură este eficace într-o bandă largă de frecvențe, dar în general, este redusă în comparație cu lungimea de undă.

O flexibilitate sporită este obținută prin introducerea *materialelor magnetice* care au o permeabilitate diferită de cea a spațiului liber. Conceptul poate fi utilizat în cadrul unei structuri absorbante, în care energia undei incidente poate fi disipată.

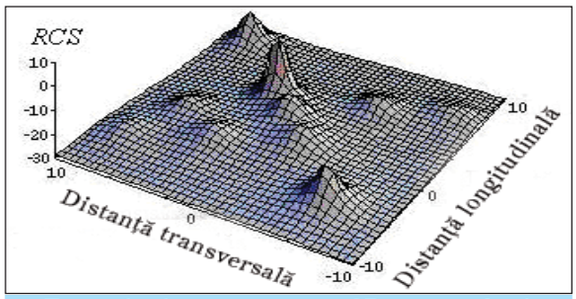

Exemplu de reprezentare 3D a suprafeței efective de reflexie a unei ținte

Cercetările întreprinse în această direcție sunt axate pe obținerea unor caracteristici de frecvență de bandă largă. Tipic, materialele utilizate presupun un agregat de ferită și praf de fier, într-o combinație adecvată. Astfel, aceste materiale pot fi ușor adaptate pentru realizarea de materiale compozite (spre exemplu, fibre de carbon inserate în mase plastice).

Măsurătorile specifice tehnologiei STEALTH sunt foarte costisitoare și, de regulă, greu de realizat, fiind efectuate în camere anecoide absorbante. Un set de măsurare tipic presupune o măsurare în CW (continuous waves), cu ajutorul unor antene horn de emisie și recepție distincte. Suplimentar, este necesară eliminarea reflexiilor de la sol în orice direcție, prin utilizarea unor rețele de compensare sau înregistrarea datelor reflexiei complexe, atât în prezența țintei, cât și în absența acesteia.

În analiza modelelor la scară se urmărește realizarea *imaginii 3D* a țintei. Discriminarea în distanță poate fi obținută prin utilizarea unui sistem AM/FM sau a unui radar cu funcționare în impulsuri. Datele de distanță pot fi generate prin tehnica ISAR (Inverse Synthetic Aperture Radar), care presupune procesarea datelor într-un domeniu extins al unghiurilor de incidență.

O altă problemă prioritară în tehnologia STEALTH este *suprimarea radiației în IR* a platformei purtătoare. În aparență, nivelul acestui tip de radiație este funcție de viteza platformei și, din acest motiv, conceptul foartei slabe observabilități presupune evoluția la viteze mici (subsonice).

Tehnologia STEALTH trebuie privită ca o parte integrantă a procesului de creștere în complexitate și nivel de performanță a mijloacelor și sistemelor de atac și apărare, urmată, firesc, de dezvoltarea unor strategii anti-STEALTH adecvate. De asemenea, în cadrul acestui concept este necesară realizarea unui compromis între performanțele platformei (viteze mici, limitarea utilizării senzorilor activi etc.) și cerințele specifice tehnologiei STEALTH.

Conferențiar universitar dr. ing. căpitan IULIAN VIZITIU

TINEREŢE, PASIUNE, PROFESIONALISM

Cu 61 de ani în urmă, pe locurile în care ne aflăm în documentare, ostaşii români definitivau, luptând eroic, eliberarea întregului teritoriu naţional de sub ocupaţia hitleristo-horthystă, plătind, mulţi dintre ei, cu sângele şi viaţa clipa izbăvitoare a victoriei.

Astăzi, aici, în nord-vestul ţării, o mână de oameni – subunitatea de radiolocaţie comandată de maiorul Stelică Huţuţui **–, urmând pilda glorioşilor înaintaşi, veghează cu străşnicie şi profesionalism la liniştea oamenilor, la seninătatea cerului României. Sunt puţini, dar sunt tineri, sunt pasionaţi de specialitatea lor, sunt conştienţi de răspunderea misiunii încredinţate. Nu se plâng de greutăţi, înţeleg preţurile reformei, gândesc matur şi sunt tare mândri de apartenenţa lor, a noastră, la NATO. Localnicii îi stimează, îi ajută cum pot la îndeplinirea cu cinste a datoriei de „pândari radioelectronici".**

În chiar Ziua Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, Izvorâtorul de mir, prăznuit imediat după Ziua Armatei României, am poposit în cazarma semicentenară a inimoşilor radiolocatorişti. Ne-au fost gazde bune şi excelenţi ghizi căpitanul Cristian Boconcios, **locţiitorul comandantului (comandantul se află la un curs de limba engleză), şi** locotenentul Daniel Văsuţ, **şef radar P-14. Consemnăm mai jos impresiile noastre de reporteri cu regretul că, vai, unul dintre semnatarii acestor rânduri se află în ultima sa misiune gazetărească...**

DIMINEAŢA

Ceasul arată ora 7 fix când intrăm pe poarta subunităţii. Cazarma este învăluită în negură şi linişte. Aleea pietruită e străjuită maiestuos de plopi piramidali, pe care vântul nemilos al toamnei i-a transformat parcă în sculpturi ale marelui Henry Moore – scheletici şi tânguitori...

Pe platoul din faţa „comandamentului" subunităţii se desfăşoară, solemn şi reverberant, ceremonialul înălţării pe catarg a Drapelului Tricolor, în acordurile răscolitoare ale Imnului de Stat al României. Ne plecăm pioşi fruntea, cu mâna pe inimă, şi participăm emoţionaţi la un ritual redevenit, din fericire, o tradiţie multiplicată cotidian. Apoi, ne „iau în primire" căpitanul Boconcios şi locotenentul Văsuţ. Sunt amândoi tineri – 33 şi, respectiv, 32 de ani –, au firi vesele, optimiste. Au ajuns aici nu cu mulţi ani în urmă, însă sunt oameni de-ai locului, cunosc bine zona încredinţată spre supraveghere, obiceiurile, pretenţiile, specificităţile. Vorbesc cumpătat, cu suflet, dar fără exces de adjective, despre subordonaţi, despre profesia de radiolocatorist, despre aplicaţiile la care au luat parte, de-a lungul anilor, şi despre calificativele obţinute – **întotdeauna, maxime!**

Ce au ei de făcut, concret? Simplu şi complex în acelaşi timp: supravegherea prin radiolocaţie a spaţiului aerian în poziţia şi zona încredinţate, în funcţie de posibilităţile tehnicii specifice din dotare; producerea şi transmiterea imaginii de radiolocaţie la Punctul de Fuziune Senzori (PFS). Dotarea actuală? Nu cea mai

Căpitanul Cristian Boconcios

Locotenentul Daniel Văsuţ

modernă, dar încă eficientă: un P-18, un P-14 şi un PRV-13. Complexe pe care le cunosc la perfecţie şi le mânuiesc cu desăvârşit profesionalism, mai mult de 90 la sută dintre radiolocatoriştii subunităţii fiind specialişti clasa 1. Nu ştiu exact când le vor primi, dar sunt siguri că şi compania lor va fi înzestrată cu staţii noi, moderne, de tipul **Gap Filler.** De altfel, cele mai recente promoţii au învăţat deja în şcoală FPS-ul şi Gap Filler-ul şi abia aşteaptă să-şi pună în valoare cunoştinţele acumulate.

Luăm o scurtă pauză, pentru servirea micului dejun. Ouă ochiuri, salam prăjit, ardei gras şi tradiţionala pită. Gazdele continuă să ne uimească prin modestie, cumpătare, înţelepciune în gândire. Nu sunt oameni vanitoşi, dar nici nu vor să fie mai prejos decât alţii. Formează, întregul personal al subunităţii, o **echipă,** o structură sudată, puternică, competitivă. Chiar dacă intră „în flux" doar la ordin, serviciul operativ se desfăşoară permanent, 24 de ore din 24, turele sunt alcătuite omogen, controlate sistematic, ajutate să-şi recupereze integral potenţialul fizic şi profesional. A fi „grănicer al aerului" nu-i tocmai floare la ureche. Vigilenţa trebuie să fie neslăbită, abilităţile tehnice trebuie să se completeze armonios cu comportamentul disciplinat, ferm, cu însuşirile moral-volitive specifice adevăraţilor luptători. Se respectă cu sfinţenie principiul unicităţii actului de comandă, însă este încurajat spiritul de iniţiativă, fiecare putând lua hotărâri pe loc, în funcţie de urgenţa şi natura misiunii sau situaţiei de fapt. Pentru că, de cele mai multe ori, radiolocatoristul se află singur în faţa ecranului şi el trebuie să ia, rapid, eficient, decizia cea mai bună!

LA PRÂNZ

Continuăm documentarea, cunoscându-i de aproape pe „eroii" despre care ne vorbiseră atât de frumos cei doi ofiţeri. La „pupitrul de comandă" îl întâlnim pe **maistrul militar clasa I Nicoară Erdei,** operator-şef la staţia P-14 şi ofiţer de serviciu în ziua respectivă. Este fercheş, pedant în portul uniformei militare. A fost, în civilie, mecanic auto, însă s-a... convertit la radiolocaţie, unde şi-a găsit adevăratul rost, adevărata chemare. Este „doctor" în radiolocaţie, se descurcă excelent în orice problemă tehnică. Este specialist clasa 1 şi „dascălul" preferat al celor mai tinere cadre din subunitate. A fost notat, an de an, cu calificativul „FOARTE BUN". Este căsătorit şi are acasă cinci copii – trei fete şi doi băieţi. „Îi iubesc pe toţi la fel, iar despre soţie, ce să mai vorbesc... Ne înţelegem bine, ne descurcăm cum putem. M-aş bucura enorm dacă măcar unul din băieţii mei mi-ar călca pe urme şi mi-ar lua locul aici, în subunitate" – ni se destăinuie simpaticul maistru militar. Aşa să fie, domnule Erdei!

Într-un alt amplasament, perfect mascat, îşi are „locul de muncă" **maistrul militar clasa I Viorel Sandu,** şef radar PRV-13. Are 41 de ani şi este cel mai vechi cadru al subunităţii. Este respectat de colegi, căutat şi consultat de cei mai tineri. Nici pentru el radiolocaţia nu mai are secrete. A studiat cu sârg, mai studiază şi acum. Îl caracterizează modestia, bunul simţ, pasiunea pentru profesia aleasă. Este căsătorit şi are doi copii frumoşi şi isteţi, pe care îi şi răsfaţă, dar îi şi învaţă să se descurce în viaţă, să deosebească binele de rău, păcatul de virtute.

În drumul spre o altă poziţie, îl întâlnim pe **Constantin Nitrean,** alintat de toţi cu apelativul „Nea Costică". Este muncitor calificat, „bate" spre 55 de ani şi ştie să facă orice într-o cazarmă – de la tâmplărie la vopsitorie, de la sudură la lăcătuşerie, de la mecanică la dulgherie. Deşi vine cu bicicleta de la mai bine de 10 kilometri, vara–iarna, n-a întârziat niciodată de la program,

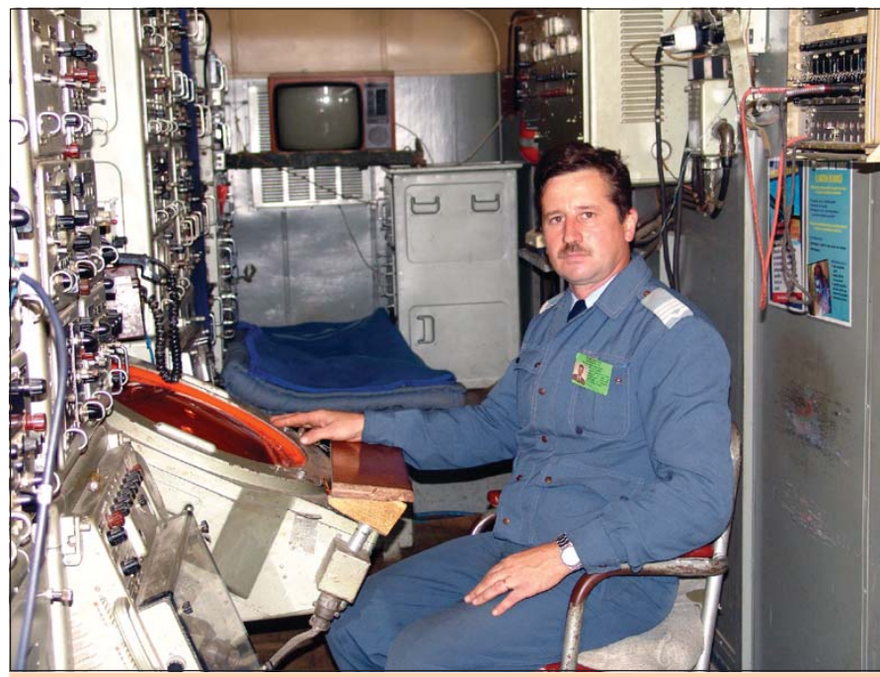

Maistrul militar clasa I Viorel Sandu

nu a cerut nici o zi liberă. Tocmai bătea șiță pe un acoperiș, dar a coborât imediat pe scară și a stat cuminte în fața aparatului de fotografiat. Nu-i place să se laude cu ce face el în cazarmă – „asta e treaba mea, nu?" – , dar e tare mândru că flăcăul lui, **Costel,** este caporal și operator pe stația P-14. E băiat tare bun și l-a fericit pe „Nea Costică" cu doi nepoți grozavi.

Caporalul Mircea Pop este operator de radiolocație și este angajat în companie din 1990. Este un excelent „meseriaș" pe toate stațiile din dotare și deține calificarea clasa 1 la mai multe specialități. Este bărbat în toată firea, matur în vorbă și faptă. Îl preocupă însă în mod presant viitorul său și al familiei. La anul împlinește vârsta limită pentru un militar angajat pe bază de contract – 35 de ani – și nu știe dacă i se va aproba trecerea pe funcția de cercetaș NBC, pe care ar mai putea rămâne încă zece ani. Nici soția sa nu are un serviciu cores-

Maistrul militar clasa I Nicoară Erdei

punzător, își caută de lucru la oraș. Dar Mircea este optimist, este sigur că fetița lui va avea o copilărie fără griji, o viață liniștită. Așa să fie!

Facem cunoștință și cu **doamna Camelia Chereches,** referent și șef al compartimentului documente clasificate. În vechiul stat de organizare a fost operatoare control spațiu aerian, dar s-a obișnuit relativ repede și ușor cu noile sale atribuții. Este volubilă și optimistă, nelăsându-ne să bănuim că acasă are doi copii de liceu, de care, din păcate, trebuie să aibă grijă singură. Însă nu-i place să fie compătimită pentru acest „mic amănunt". Viața are asprimile ei, urcușuri și coborâșuri, și numai caracterele tari rezistă și învinge – este filozofia doamnei Camelia Chereches. Și trebuie să-i dăm dreptate.

...Amiaza se răsfață în hamacul de aur al toamnei. A sosit ora prânzului și, grijulii, gazdele ne conduc spre un birou, devenit ad-hoc popotă. Ne e foame și bucatele sunt foarte gustoase. Dar nu e timp de siestă, așa că ne continuăm documentarea gazetărească.

Maistrul militar clasa a V-a Felix Sebastian Pusta, șeful promoției 2005, specialitatea radiolocație

SEARA

A venit momentul să-l cunoaștem și pe **maistrul militar clasa a V-a Felix Sebastian Pusta,** absolvent al Școlii Militare de Maiștri și Subofițeri „Traian Vuia", șeful promoției 2005, specialitatea radiolocație. A obținut media generală 9,64 și a venit în subunitate la cerere, părinții lui fiind oameni de-ai locului. Nu-i pare rău că a ales „capătul țării", deși putea să opteze pentru o garnizoană mai... galonată. S-a obișnuit deja cu specificul companiei, cu noii săi colegi. A fost numit operator pe stația P-14, este tobă de carte și așteaptă cu nerăbdare să arate, practic, tot ce a învățat în școală. Are 21 de ani și toată viața înainte. Îi place specialitatea aleasă, dar îi plac și sportul (practică, printre altele, karate-ul, deținând centura verde), și „navigația" pe Internet, și limba engleză (o învață de la vârsta de 6 ani!). Ne spune, luminat de zâmbete tainice: „Mă simt foarte bine ca maistru militar, mă simt foarte bine aici, în subunitate. Nu sunt orgolios decât atunci când e vorba să demonstrez ce știu cel mai bine, ce am învățat în școală... Nu-mi fac probleme cu cariera, sunt convins că toate se vor

derula în mod firesc, la timpul cuvenit. Nu-mi fac griji nici cu viitorul meu... social. Mă adaptez repede, știu cum să-mi aleg prietenii, cum să mă comport în diferite medii și împrejurări. Dar mai știu că, înainte de toate, pentru mine contează profesia, munca de zi cu zi în subunitate. Școala mi-a dat **baza,** aici trebuie să-mi consolidez cunoștințele, să-mi desăvârșesc personalitatea, caracterul, profesia. Iubesc radiolocația și mă voi consacra acestei arme cu toată ființa mea... Nu am încă experiență, însă am dorința sinceră de a deveni cât mai bun, cât mai util structurii din care fac acum parte. Și

Caporalul Mircea Pop

toate acestea nu sunt iluzii, înflăcărări juvenile sau cuvinte de paradă. Vreau să-mi urmez cu acribie drumul ales, vreau să-mi fac pe deplin datoria de radiolocatorist".

Cuvinte frumoase, cuvinte sincere. Să te ajute Dumnezeu, dragă Sebi!

Însoțitorii noștri ne mai fac cunoștință cu **plutonierul-major Marcel Luțuc,** administratorul subunității, „om cu suflet mare și ales", cu **plutonierul-major Gheorghe Buboi,** cazarmarul companiei, cu **caporalul Vasile Pop,** șofer pe DAC, cu **caporalul Ioan Ciordaș,** operator STAR, cu **caporalul Emil Toth,** operator pe stația P-14, cu **fruntașul Otto Sabou,** pistolar în grupa de Poliție Militară, care asigură paza cazărmii. Și, nu în ultimul rând, ni s-a vorbit elogios despre **maistrul militar clasa a V-a Ionuț Varga,** coleg de promoție cu Pusta, specialist în grupa de mentenanță a subunității. Cum, de asemenea, gazdele ne-au arătat o fotografie și o diplomă din care reieșea că echipa de fotbal a companiei a câștigat **CUPA LOCALITĂȚII** la fotbal, ediția din acest

Camelia Chereches, şef compartiment documente clasificate

an (în 2004 se clasaseră pe locul secund). Și aceasta face parte din viață, iar sportul nu-i doar o joacă, și nici o preocupare facultativă. Pregătirea fizică este o necesitate, o prioritate chiar și pentru „sedentarii" radiolocatoriști. Și e bine că oamenii de aici au înțeles foarte bine acest lucru și fac tot ce depinde de ei pentru a fi totdeauna "fresh".

...Seara a venit pe nesimțite, amurgul ne învăluie viclean și noi suntem gata să punem punct unei zile pline, deosebit de interesante. Am cunoscut oameni despre care n-am mai scris niciodată, am consemnat fapte ce-i definesc și le fac cinste. Oameni care, alături de mulți alții, fac istoria și aduc gloria Forțelor Aeriene Române. **Le spunem la revedere și le mulțumim pentru că există, pentru că trudesc frumos în atât de frumoasa lor profesie. Cam asta-i. Noi ne retragem.** C'est la vie!

Colonel (r) NICOLAE RADU
ADRIAN SULTĂNOIU

O CARTE DOCUMENT

Cu mai bine de un deceniu în urmă, un grup de veterani de război își depănau amintirile de pe front între copertele unor volume ce își propuneau să reflecte acțiunile aviației militare române pe fronturile celei mai mari conflagrații din istoria umanității.

Iată că, după 12 ani de la acele apariții ce abordau subiecte interzise timp de 45 de ani – Campania din Est –, **comandorii (r) Constantin Iordache** și **Aurel Pruia,** cunoscuți cititorilor ca autori ai unor lucrări de referință în domeniu, au scos de sub tipar, la Editura

Artemis, un volum al cărui eroi sunt o mare parte dintre veteranii care au contribuit la realizarea cărților ilustrând acțiunile aviației române pe front. Portretele lor, cuprinzând date importante din evenimentele și activitatea ce le-au marcat existența în eșaloanele aviației militare, se constituie în autentice modele pentru generațiile mai tinere, aduc în fața noastră exemplul strălucit al unor oameni ce au situat simțul datoriei mai presus de orice, în condițiile grele ale războiului, când pericolul pierderii vieții pândea la tot pasul, mai ales că ei au avut nesansa unor confruntări inegale cu cei mai puternici inamici aerieni ai vremii, superiori în tehnică de luptă, mai numeroși decât formațiile noastre și cu experiență de front mai îndelungată.

Câțiva, puțini la număr ce-i drept, dintre luptătorii noștri aerieni, se aflaseră la manșa aparatelor de zbor și în primul război mondial. Majoritatea însă, erau tineri absolvenți ai școlilor militare de pilotaj, de observatori aerieni, botezul focului primindu-l la câteva luni de la brevetare.

S-au obținut succese, s-au înregistrat și pierderi, dar un bilanț onest îi situează pe bravii aviatori români între elitele lumii militare ale acelor ani însângerați din deceniul de foc al secolului trecut. Le-au recunoscut măiestria, tenacitatea, spiritul de sacrificiu chiar adversarii lor de atunci, cum a fost cazul aviatorilor americani doborâți în luptele pentru apărarea teritoriului nostru național. Izbânzile celor mai viteji dintre viteji au devenit teme de cântece, cum s-a întâmplat cu Horia Agarici, devenit celebru pentru că, la prima sa misiune de luptă, pe 23 iunie 1941, la o zi după intrarea României în război, a doborât trei avioane inamice.

Pentru faptele lor de arme, au fost decorați cu înalte ordine și medalii de război românești și străine. Cea mai înaltă distincție – Ordinul „Mihai Viteazul" – a fost acordată la 49 de ofițeri aviatori, ceea ce înseamnă foarte mult, deoarece marele ordin și titlul de cavaler al lui se dădeau numai pentru fapte cu totul și cu totul excepționale.

Biografia și descrierea acțiunilor de luptă ale unor asemenea cavaleri sunt redate în această foarte documentată lucrare – AVIATORI VETERANI DE RĂZBOI. Este vorba de prințul aerului Constantin Bâzu Cantacuzino, Teodor Greceanu, Vasile Gavriliu, Hariton Dușescu, Mircea Bădulescu, Ion Milu, Dan Scurtu, Tudor Andrei, Ion Dicezare, ca să numim numai câțiva. Mai mulți au fost distinși cu „Virtutea Aeronautică" în diferite clase, cea mai înaltă fiind clasa Comandor, pe care au primit-o doar șase persoane.

Deși cu pieptul strălucind de decorații, cu sute și sute de misiuni de luptă executate, cu zeci de victorii aeriene, unii dintre ei au fost scoși abuziv din aviație imediat după război, parte încarcerați, fiind nevoiți, după eliberarea din pușcării, să execute munci umilitoare ca să-și câștige existența. Și drama acestor oameni este relatată între copertele cărții, ca și multe întâmplări incredibile, rezolvări de situații aeriene palpitante. Mari oameni a avut și are aviația militară a României! Glorie lor!

FILOZOF AL CULTURII ŞI AL ZBORULUI

Este vorba de **comandorul (r) Ștefan Alexandrescu,** nea Fane, zis și Guriță, eroul unor însemnări ale noastre, publicate la loc de cinste în revistă, iar de un timp, eroul central al cărții lui **Ioan Chereches „<<MAREŞALUL>> DIN BĂNEASA".**

Talentul scriitorului și gazetarului atât de îndrăgit de generații și generații de aviatori și-a spus încă o dată cuvântul, după apariția unor cărți de suflet pe care Chereches le-a dat aeronauticii și nu numai, **„În căutarea eroilor", „Aerodrom și cer".** Fiindcă omul asupra căruia a avut inspirația să se oprească pentru a-i răsuci pe toate fețele și răsfețele viața, este un tip extraordinar, o personalitate de prim rang a aviației militare și civile deopotrivă, un unicat. Sigur că trebuie citită neapărat cartea pentru a se vedea de ce. Dar noi v-o spunem în premieră. Nea Fane, om al dreptății și al echității a împărțit cei 32 de ani de zbor frățește: 16 pentru aviația de vânătoare, 16 pentru aviația de transport. A totalizat 11.600 ore de zbor, din care 10.922 ore ca pilot de linie și comandant de aeronavă An-24, mediu-curier, cu care a

transportat mai mult de jumătate de milion de pasageri, români și străini. S-au aflat în avionul pilotat de el personalități ale vieții politice, culturale, științifice, miniștri, prim-miniștri, șefi de stat, academicieni, sportivi de talie mondială, campioni olimpici, în frunte cu Nadia Comăneci, scriitori și ziariști renumiți, între care Victor Eftimiu, Ioan Grigorescu, medici de notorietate internațională, înalți ierarhi, cel dintâi fiind Prea Fericitul Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

Autorul a reprodus, într-o anexă, extrase din cuvintele măgulitoare consemnate de câteva din zecile și sutele de personalități la adresa comandantului aeronavei, Ștefan Alexandrescu, pentru modul în care și-a condus aparatul, dar și pentru autenticele lecții de istorie, de geografie, de literatură pe care le expunea de la microfon, pe tot timpul zborului, referitoare la locurile survolate. Spirit enciclopedic, nea Fane le vorbea mai tot timpul pasagerilor. În felul acesta, cei cu teamă de avion nici nu știau când a trecut timpul, alegându-se, în plus, cu serioase cunoștințe din cele mai variate domenii.

Prin aceasta era unic, în lume chiar, la vremea respectivă, Alexandrescu. Un ziarist francez care știa limba română, aflat printre pasageri la una din curse, i-a consacrat o pagină de ziar în „Le Figaro", reputația pilotului român transmițându-se astfel peste mări și țări.

Cartea îl urmărește pe nea Fane prin mai toți anii carierei sale de aviator, de la primele zboruri ca planorist, la numai 18 ani, la următoarele, pe diverse tipuri de avioane clasice, cu reacție, până la ieșirea la pensie, când, cu lacrimi în ochi, după ultima aterizare, a înconjurat avionul, i-a sărutat aripile și a plecat, sub rafalele de aplauze ale asistenței.

Nu sunt omise nici încercările mai grele: aterizarea forțată cu avionul reactiv MiG-15, când zbura pe aerodromul lanca, nici perioada când a fost scos, abuziv, din aviație, nici alte împrejurări dificile. Peste toate acestea, însă, cutezătorul Icar modern a trecut cu zâmbetul său bonom, cu inima sa bună și caldă pe care și îngerii o sărută.

Regretăm că motive financiare au determinat un tiraj scăzut al acestei savuroase cărți. „ <<Mareșalul>> din Băneasa" merita mai mult.

SUB SEMNUL MODERNITĂȚII

A trecut vremea lucrului după ureche sau cutume, în virtutea unor obișnuințe, ori sub impulsuri dictatoriale. Este timpul chibzuinței, al faptelor atent drămuite, minuțios cântărite, excelent dirijate. Aceste adevăruri pot să le inoculeze, prin scrisul lor, cei ce și-au pus semnătura pe articolele și studiile din acest număr al revistei „SPIRIT MILITAR MODERN". Începând chiar cu redactorul-șef, **căpitanul Marian Predoaica,** în editorialul „Comandantul bunelor maniere", o pledoarie cum nu se poate de bine venită pentru ceea ce trebuie să fie un șef care se vrea eficient și stimat, iubit de cei din jur: un superprofesionist, un om atent cu subordonații, politicos, amabil, civilizat. Cercetări psiho-sociologice au demonstrat, cu prisosință, – susține autorul – că oamenii sunt capabili să-și depășească limitele, să se sacrifice și să realizeze lucruri excepționale, dacă sunt încurajați, li se vorbește frumos, sunt tratați cu respect și se simt apreciați onest pentru ceea ce sunt și fac. Cu totul altfel stau însă lucrurile atunci când sunt obligați, pedepsiți, jigniți, desconsiderați sau tratați cu dispreț. Așadar, atenție: a apus vremea lui Moș Teacă, a zbirilor!

Este un mare câștig, ca să nu-i spunem realizare, pentru revistă, faptul că a reușit să aducă în paginile

SPIRIT MILITAR MODERN
„ARMATA ARE NEVOIE DE O PRESĂ CARE SĂ I SE ADRESEZE"
EVALUARE MODERNĂ ÎN SELECȚIA PSIHOLOGICĂ A MILITARILOR

sale un mare om al timpurilor noastre, un savant, un om de o erudiție și un caracter cu totul și cu totul deosebite: **academicianul Constantin Bălăceanu-Stolnici.** Distinsul interlocutor spune niște lucruri extraordinare, pe care este bine să le știe orice militar ce se vrea un om cult, mai ales liderii din unități, instituții. Cuvinte înțelepte, rezultat al unor studii laborioase vizând profilul psihologic al luptătorului secolului al XXI-lea, schimbările produse în pregătirea pentru luptă și psihologică a militarilor, ținând cont de evoluția armamentului și tehnicii militare, despre direcțiile de acțiune în învățământul militar și, nu în ultimul rând, despre presa militară. Aici chiar că merită citat venerabilul maestru, ca să se audă până departe: „Sigur că formarea personalității militarului nu se face numai pe băncile școlii, în procesul de instruire a armatei sau pe câmpul de luptă, ci și prin lectură... Lectura înseamnă, de fapt, informare eficientă. Cu atât mai eficientă, cu cât informarea respectivă este gândită special pentru cel care citește, pentru cel căruia i se adresează. Acest lucru se poate face foarte bine printr-o revistă, care se distribuie într-un circuit unde poate avea cel mai mare impact și cea mai mare eficiență".

Ne-am bucurat să-l întâlnim în paginile revistei pe colaboratorul nostru, **colonel dr. Marian Popa,** de la Institutul Național de Medicină Aeronautică și Spațială, cu un interesant studiu despre evaluarea modernă în selecția psihologică a aviatorilor, după cum ne-a produs o surpriză plăcută publicarea unui interviu neterminat pe care **colonelul (r) Dumitru Roman,** fost redactor șef al revistei, l-a început, pe timpul când era un efervescent publicist militar, cu cel ce a fost unul dintre cei mai valoroși piloți de vânătoare români în cel de-al doilea război mondial, comandorul Tudor Greceanu, cavaler al Ordinului Militar „Mihai Viteazul". Un om de-a dreptul fenomenal, despre care revista noastră a scris cu ani în urmă. A zburat, numai pe avioanele de vânătoare, 4.200 de ore și a fost distins cu toate ordinele militare. A doborât 27 de avioane omologate și 11 neomologate. A executat 960 de misiuni la inamic, el însuși fiind doborât de 11 ori și nevoit să aterizeze forțat. Este omul care, după cum declara, a încercat în zbor, în 1945, singurul avion cu reacție din lume la acea vreme, construit de germani, Me-262. „Așa am ajuns să fiu primul pilot român care a zburat pe un avion cu reacție" – conchidea Greceanu, după ce a povestit cum a ajuns cu Me-262 până la 10.000 de metri înălțime.

Demne de menționat și articolele și studiile despre Comunicarea organizațională în mediul militar, Factorii de stres, Succesul personal în cariera militară, Profilul psihologic al teroristului, precum și celelalte materiale din cuprinsul acestei interesante publicații a Trustului de Presă al Armatei.

PRILEJUL UNOR REMEMORĂRI

Îl oferă revista „ORIZONT AVIATIC", în mai multe articole, reportaje și evocări.

Ne-a reținut atenția, între altele, acțiunea întreprinsă de Asociația Română pentru Propaganda și Istoria Aeronauticii, de vizitare a Bazei 86 Aeriană Fetești, la invitația comandantului acestei unități reprezentative a Forțelor Aeriene Române, generalul de flotilă aeriană Victor Strâmbeanu. Activitatea, pe larg consemnată în revistă, a prilejuit lui **Ioan Vulpoiu** realizarea unui amplu reportaj, în care a reflectat activitățile desfășurate pe parcursul unei zile. Un program foarte încărcat, dar bogat în rezultate, veteranii aviației noastre din filiala București a A.R.P.I.A. reușind să vadă Ansamblul Monumental de la Fetești și să participe la majoritatea activităților din bază. Lângă bătrânul IL-28, comandorul (r) Ioan Caragea, care l-a zburat înainte de a deveni un vestit pilot de linie și instructor pe Boeing 707, s-a fotografiat, trăind nostalgia unor vremuri demult trecute.

Dar nu numai el a petrecut o parte din viață aici, la Borcea, ci și comandorii (r) Rusen Alexe, Ioan Morariu și alții, care au rememorat evenimentele mai importante

consumate în anii tinereții lor în Câmpia Bărăganului.

Tot aici s-a consemnat un eveniment important. Din grupul de membri A.R.P.I.A. care au vizitat Baza 86 a făcut parte și doamna prof. univ. Maria Mociorniță, sora eroului aviator locotenent Gheorghe (Gellu) Mociorniță, căzut la datorie. Astăzi, Baza poartă numele regretatului pilot, dispărut în floarea vârstei, în timpul unei misiuni de atac, în luptele pentru eliberarea Cehoslovaciei.

Tot printre vizitatori s-a aflat și locotenent-comandorul (r) Mircea Constantinescu, autorul cărții despre Mociorniță, „Cântecul orb al destinului", carte oferită, în mod simbolic, comandantului, de însăși sora eroului. A fost amintit și un alt vestit erou al Aviației Militare, din perioada mai modernă, neuitatul scriitor și pilot instructor pe MiG-21, Doru Davidovici.

„Orizont Aviatic" publică, la loc de cinste, un amplu material despre un alt prestigios aviator, comandorul Gogu Ștefănescu, un serial, din câte am înțeles, o povestire savuros condusă de **comandorul Rusen Alexe,** al cărui talent scriitoricesc nu se dezminte.

Comandorul (r) Constantin Iordache, neobosit pe toate fronturile publicistice și literare, evocă figura unui om de mare valoare, plecat dintre noi după o viață extraordinară, comandorul (r) ing. Sorin Tulea, invalid de război, autorul cărții „Amintiri din războaie neterminate" pe care a avut amabilitatea să o trimită, cu dedicație, și revistei noastre. A pilotat 17 tipuri de avioane civile și militare, cu un total de peste 2.000 de ore de zbor, pe front executând 60 de misiuni de luptă cu avioane de bombardament. Deși invalid de război, pentru faptele sale de arme săvârșite în Campania din Est nu a fost iertat de autoritățile române servile Moscovei, care l-au condamnat la ani grei de închisoare. A efectuat 15 ani și 7 luni de detenție, dintre care peste 13 ani numai la temuta închisoare Aiud.

ABORDĂRI PLURIVALENTE

Deși ținta studiilor realizate de medicii Institutului Național de Medicină Aeronautică și Spațială o reprezintă, de regulă, personalul aeronautic, navigant sau nenavigant, nu ne-a fost prea greu să constatăm că referirile la constatările semnalate se pliază foarte bine și la pacienții cu activități preponderent pământene, în fapt fiecăruia dintre noi, diagnosticat cu una sau alta dintre boli. Cum este cazul, de pildă, la studiul „Hipertensiunea arterială și factorii de risc asociați la personalul aeronautic militar – 3 ani de monitorizare", semnat de **dr. Mirela Anghel, conf. dr. Marian Macri, dr. Marius Boar,** în care se evidențiază, între altele, importanța diagnosticării precoce și monitorizarea corectă a pacienților cu HTA, ca problemă de interes major în evaluarea medical-aeronautică. Lucru valabil și la personalul nenavigant. HTA este un factor de risc individual pentru mortalitatea cardiovasculară pentru orice individ, după cum acesta este substanțial crescut pentru toți atunci când sunt prezenți și factori adiționali precum stresul, fumatul, obezitatea, diabetul sau hipercolesterolemia.

De mare interes pentru bolnavii de hepatită cronică cu virus C, studiul „Tratamentul cu interferon Pegylat" al locotenent-colonelului medic doctor Florentina Radu-Ioniță de la Secția Medicală II a Spitalului Clinic de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila", secție condusă de colonelul dr. Nicolaie Tudor, ce grupează un eminent colectiv de medici și asistente care, nu demult, a avut un rol covârșitor în vindecarea de o boală digestivă gravă a autorului acestor rânduri, fapt pentru care va rămâne profund recunoscător tuturor.

Bine motivate și argumentate articolele privind „Abordarea actuală a tratamentului și recuperării în osteoporoză" și „Simptomele de tip depresiv și anxios la pacienții cu dependență de alcool", alcătuite și pe baza unor vaste bibliografii.

Institutul Național de Medicină Aeronautică și Spațială
Societatea de Medicină Aeronautică din România
Revista de Medicină și Psihologie Aeronautică

La modă sau nu teoriile și metodele explicative ale comportamentului de asumare a riscului fac obiectul unui studiu laborios întocmit de **drd. psiholog Violeta Ionescu** de la Institutul Național de Medicină Aeronautică și Spațială.

Parcurgând conținutul cronicii desfășurării, la Sibiu, a Conferinței Asociației Laboratoarelor Medicale din România, semnat de **chimist Anca Grigorescu,** avem imaginea vastei și neobositei activități pe care o duce Laboratorul INMAS, laborator condus de distinsa doamnă dr. în medicină Simona Berbecar, activitate remarcată și la această manifestare științifică.

Pagini realizate de comandor (r) PETRE BÂNĂ

TABĂRA DE INSTRUCȚIE ȘI POLIGONUL DE TRAGERI ANTIAERIENE CAPU MIDIA –

verigă de bază în evoluţia artileriei antiaeriene

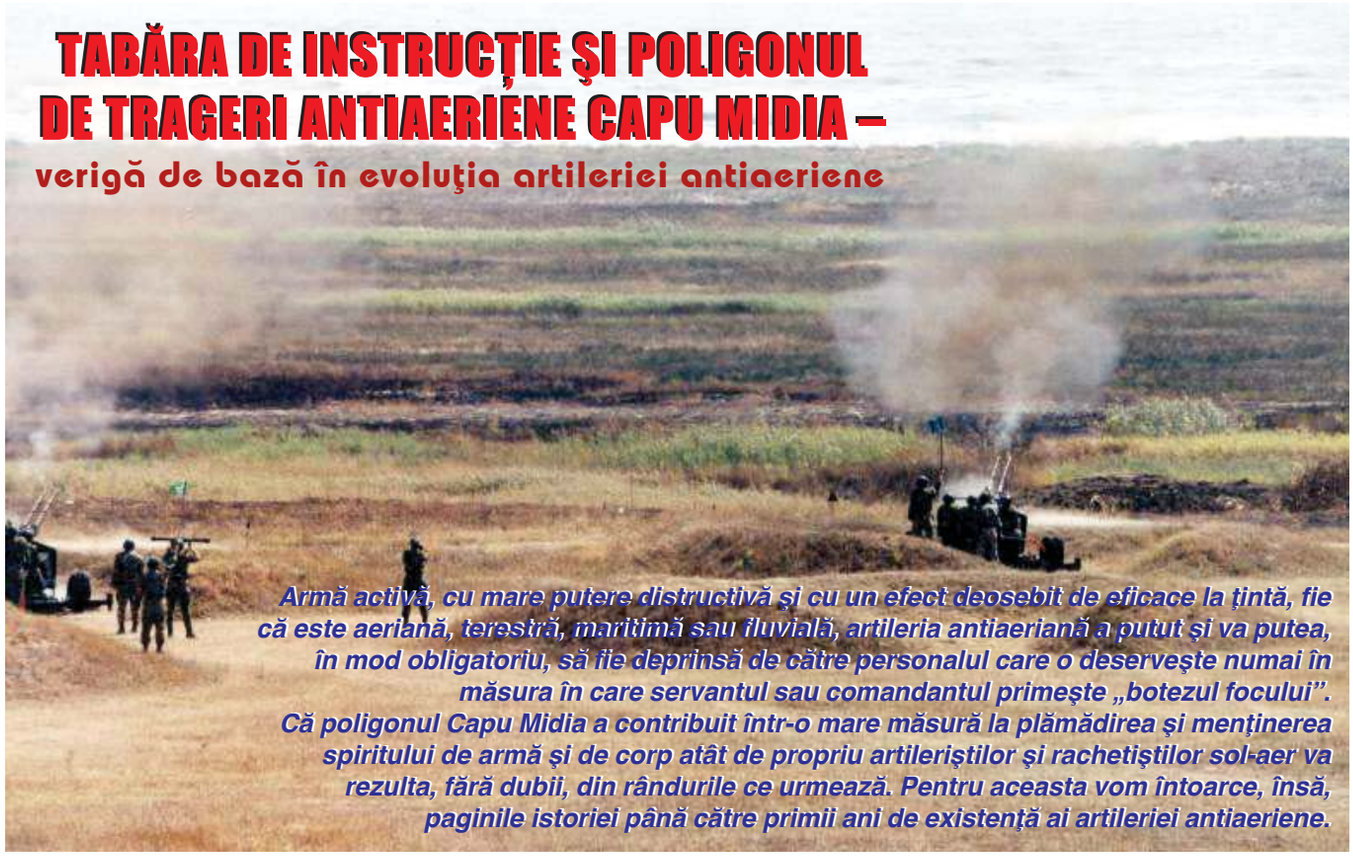

Armă activă, cu mare putere distructivă şi cu un efect deosebit de eficace la ţintă, fie că este aeriană, terestră, maritimă sau fluvială, artileria antiaeriană a putut şi va putea, în mod obligatoriu, să fie deprinsă de către personalul care o deserveşte numai în măsura în care servantul sau comandantul primeşte „botezul focului”. Că poligonul Capu Midia a contribuit într-o mare măsură la plămădirea şi menţinerea spiritului de armă şi de corp atât de propriu artileriştilor şi rachetiştilor sol-aer va rezulta, fără dubii, din rândurile ce urmează. Pentru aceasta vom întoarce, însă, paginile istoriei până către primii ani de existenţă ai artileriei antiaeriene.

Premise

Trageri antiaeriene în scop de instrucție s-au executat în România încă din timpul primului război mondial, urmare firească a necesității antrenării efectivelor luptătoare înainte de introducerea lor în lupta cu inamicul aerian. Până la ocuparea de către trupele germane a unei părți din teritoriul național – în toamna anului 1916 – artileria antiaeriană română executa trageri de instrucție pe câmpul de lângă Cotroceni – care poate fi considerat primul poligon antiaerian, organizat, desigur, în mod provizoriu și temporar. În acest poligon și-a experimentat, însă, colonelul inginer Ștefan Burileanu primele tunuri de 57 mm, adaptate pentru trageri antiaeriene.

După retragerea armatei române în Moldova, tragerile experimentale și de instrucție au fost executate în poligonul Copou – amenajat ad-hoc – lângă Iași.

În anii imediat următori încheierii primului război mondial, artileriștii antiaerieni se deplasau, în fiecare vară, la extremitatea de nord a stațiunii Mamaia, organizând o tabără în apropierea hotelului „Rex”. Tot în perioada interbelică, subunitățile de artilerie antiaeriană au mai executat trageri în poligonul Davidov, lângă localitatea Mihai Bravu, precum și la Vlădeni, în județul Brașov.

De asemenea, în perioada interbelică, exista practica executării tragerilor antiaeriene și din dispozitivul de luptă – cu aplicarea măsurilor de siguranță necesare – pe manșa unui avion. Aceste trageri se executau cu tunuri antiaeriene calibru 37mm Rheinmetall.

Decizia înființării poligonului Capu Midia

Mitralieră antiaeriană, pregătită pentru tragere

Înzestrarea și dezvoltarea artileriei antiaeriene române după cel de-al doilea război mondial au impus necesitatea amenajării unui poligon specializat, care să permită executarea unor trageri în condiții cât mai apropiate de realitatea câmpului de luptă modern, dar și în depline condiții de siguranță. Ca urmare, în anii 1949-1950, conducerea Ministerului Forțelor Armate a desemnat o comisie care să identifice, pe litoralul Mării Negre, un teren potrivit pentru înființarea unui poligon de trageri antiaeriene permanent.

În urma cercetării mai multor raioane, s-a decis că plaja de la nord de Capu Midia întrunea cele mai bune condiții pentru înființarea unui poligon de trageri antiaeriene.

Ca urmare, Marele Stat Major ordonă înființarea, începând cu data de 01.04.1950, în cadrul Centrului de Instrucție al Artileriei Antiaeriene, a poligonului de trageri antiaeriene Capu Midia. Primul comandant al poligonului a fost numit **maiorul inginer Constantin Heymanec**. Executarea tragerilor antiaeriene de către unitățile și subunitățile de artilerie antiaeriană din armata României avea să înceapă la scurt timp după înființarea poligonului, prima serie fiind planificată la data de 15 mai 1950.

Inaugurarea oficială a avut loc, însă, în anul 1951, în prezența ministrului forțelor armate, a comandanților apărării antiaeriene a teritoriului și artileriei antiaeriene, precum și a specialiștilor din domeniu.

În anul 1951, centrul de instrucție a fost mutat de la Brașov la Capu Midia, pentru ca în anul 1952, acesta să fie redislocat la Brașov. Întrucât deplasarea frecventă a personalului care încadra poligonul devenise costisitoare, s-a stabilit ca această subunitate să rămână pe timpul iernii la Constanța, efectivele ei fiind cazate în barăci, în zona de nord a orșului sau într-o vilă care aparținea C.A.A.T., în Mamaia.

Întrucât din luna ianuarie 1952 au început să se execute și trageri pe timp de iarnă, subunitatea avea să rămână permanent în poligon, unde-și desfășura instrucția, dar și paza și deservirea poligonului.

În baza ordinului Marelui Stat Major nr. 0012655, din 5 septembrie 1953, începând cu anul 1954, unitatea militară 03988 Constanța devenea unitate independentă, sub denumirea „Poligonul de Trageri Antiaeriene”. Cu această ocazie, poligonul de categoria I (cum era denumit în cuprinsul ordinului) era dislocat permanent la Capu Midia. Personalul poligonului care până la această dată făcea parte din efectivele Centrului de instrucție sau era detașat de la alte unități de pe teritoriu,

era obligat de-acum să se stabilească definitiv în garnizoana Constanța, ca personal permanent al poligonului.

Condiţii şi dotări iniţiale

Câteva aspecte privind condițiile de trai oferite în acești ani de poligon sunt relevante, oferind un termen de comparație pentru ceea ce avea să devină în timp această unitate reprezentativă a Forțelor Aeriene. Neexistând nici un fel de construcții, trupele care veneau la trageri erau cazate în corturi. Sala cu mese consta în porțiunea de pământ dintre două șanțuri săpate la distanța de 1,5m, iar bucătăria era semiîngropată și acoperită cu stuf. În anii următori, s-a trecut, însă, la construcția bordeielor semiîngropate, care puteau adăposti câte un pluton. Paturile se confecționau din... pământ. Peste alți câțiva ani, de la bordeie, s-a trecut la construcția unor saivane, care aveau o capacitate mai mare de cazare.

Construcția unor clădiri adevărate avea să înceapă abia în anul 1957. Concomitent cu aceasta, s-au plantat liziere de copaci, s-a trecut la amenajarea unor căi de acces interioare, s-a realizat iluminarea cu energie electrică. Perpetua problemă a aprovizionării cu apă a poligonului a început să se rezolve tot în acești ani prin construirea unei conducte ce urma să transporte apa de la câteva izvoare din comuna Corbu, idee la care avea să se renunțe însă repede, datorită calității îndoielnice a apei scoase din pânza freatică de suprafață. Așa încât, s-a trecut la construirea unei conducte pe distanța Năvodari-poligon, care n-avea să satisfacă însă niciodată nevoile de apă pentru miile de militari ce se instruiau în poligon...

Datorită acestor condiții, adesea s-a recurs la alte soluții de cazare a efectivelor venite la trageri în poligonul Capu Midia. Spre exemplu, în iarna anului 1952, tragerile s-au executat în sectorul Mamaia-sat, Năvodari, iar subunitățile au fost cazate în cazarma Regimentului 103 Artilerie Antiaeriană, din Constanța, efectivele făcând zilnic deplasarea în poligon.

Iarna anului 1953-1954 avea să supună la grele încercări personalul poligonului și miile de militari aflați la trageri. Zăpezile abundente și viscolul, care au durat câteva săptămâni, au izolat complet tabăra. Dintr-o clădire în alta nu se putea ajunge decât săpând tunel prin zăpadă. În toată această perioadă, nu s-a putut asigura aprovizionarea cu alimente și apă, salvarea fiind găsită, în ultimă instanță, prin deplasarea pe schiuri după provizii, iar apoi prin transportul lor cu elicoptere...

Privind organizarea și desfășurarea propriu-zisă a tragerilor în această perioadă, este de menționat faptul că planificarea seriilor de tragere se executa de către Comandamentul Apărării Antiaeriene a Teritoriului, iar muniția necesară executării tragerilor se asigura prin grija serviciului înzestrării artileristice.

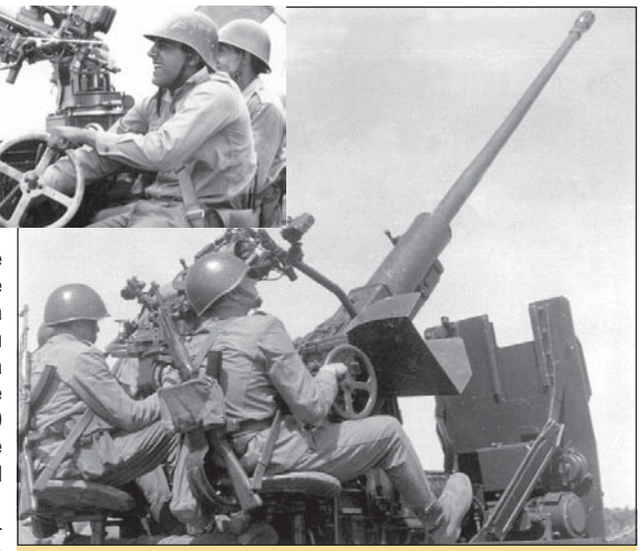

Concentrarea reprezintă, alături de o pregătire temeinică, una din condițiile esențiale pentru reușita tragerilor antiaeriene

Transportul unităților și subunităților din garnizoanele de reședință spre în poligon se executa pe calea ferată, până la gara Capu Midia, iar pentru deplasarea tehnicii de la rampa de debarcare în poligon se detașau de pe teritoriu 30-40 autocamioane de luptă, care rămâneau în tabără pe tot timpul tragerilor.

Hrănirea trupelor se executa de către fiecare unitate în parte, care își aducea în poligon toate cele necesare.

În afara tragerilor antiaeriene, în poligonul Capu Midia se executau, încă din anii 1954-1956 trageri antitanc, în poligonul amenajat temporar în apropierea comunei Vadu. De asemenea, unitățile dislocate pe litoralul Mării Negre și pe malul Dunării executau și trageri împotriva țintelor de la suprafața apei. Țintele navale erau asigurate de către Comandamentul Marinei Militare, prin grija poligonului, constând din ținte remorcate de șalupe și conduse în sectorul de tragere, prin radio, din poligon.

Tot în poligon, se executau trageri experimentale de către uzinele producătoare de muniție, la care participau și ofițerii poligonului.

În ceea ce privește aparatura utilizată pentru observarea și aprecierea tragerilor antiaeriene, aceasta a constat, la început, din lunete și binocluri, care aproximau cu erori considerabile precizia tragerilor. Abia după intrarea în înzestrare a complexelor de artilerie antiaeriană de 57, 100 și 130 mm, prevăzute și cu stații de radiolocație pentru tragere, a fost posibilă o primă modernizare a aparaturii de observare și apreciere obiectivă a atragerilor antiaeriene. Astfel, începând din 1956, în înzestrarea poligonului au fost introduse: ◆perechea de stații de radiolocație pentru aprecierea tragerilor (S.O.T. – 4), pentru observarea rezultatelor tragerilor executate cu tunurile de calibru mijlociu, precum și pentru urmărirea țintelor aeriene; ◆stația de căutare și indicare a țintelor P-8 și stația radio R.S.K pentru conducerea țintelor aeriene; ◆ stația meteorologică P.A.M.S.-54, necesară pentru determinarea datelor meteo, și stația balistică de campanie pentru măsurarea vitezei inițiale a proiectilelor.

În același an, poligonul a fost dotat cu o stație de încărcat acumulatori, un autotrailer KRAZ, o stație de radioamplificare pentru linia de tragere și cu alte materiale, ceea ce a condus la o sensibilă modernizare și înnoire a procedeelor de observare și apreciere a tragerilor antiaeriene.

Anul 1956 nu a reprezentat doar anul înzestrării cu tehnică nouă, ci și momentul în care poligonul – devenit Tabăra de Instrucție și Poligonul de Trageri Antiaeriene – a fost încadrat potrivit cu rolul, locul și atribuțiile sale importante în cadrul armei. Începând cu acest an, poligonul avea un stat de organizare propriu – cu comandant, stat major și celelalte organe indispensabile desfășurării activităților. Efectivele poligonului constau din 47 de ofițeri, 20 de subofițeri și 190 de militari în termen.

Primul șef permanent al Taberei de Instrucție și Poligonului de Trageri Antiaeriene a fost **locotenent-colonelul Mihail Suditu**, care a deținut această funcție între anii 1956-1958 și sub comanda căruia au fost puse bazaele activităților unității.

Această perioadă de început a activității personalului poligonului Capu Midia s-a împletit strâns cu o intensă afluire a unităților și subunităților de artilerie și mitraliere antiaeriene la trageri.

Se poate aprecia că perioada 1956-1960 a constituit o etapă deosebit de densă în activități de poligon, în care aici a afluit cel mai mare număr de unități la trageri. Este incontestabil că experiența dobândită în poligon, tragerile executate aici și apreciate cu mare obiectivitate și profesionalism au contribuit într-o mare măsură la ridicarea nivelului de pregătire a trupelor, „proba de foc" a poligonului constituind o chezășie a capacității unităților și subunităților de artilerie și mitraliere antiaeriene de a-și îndeplini misiunile de apărare împotriva inamicului aerian, atât în apărarea antiaeriană a teritoriului, cât și a forțelor terestre și marinei militare.

Locotenent MIRCEA BARAC

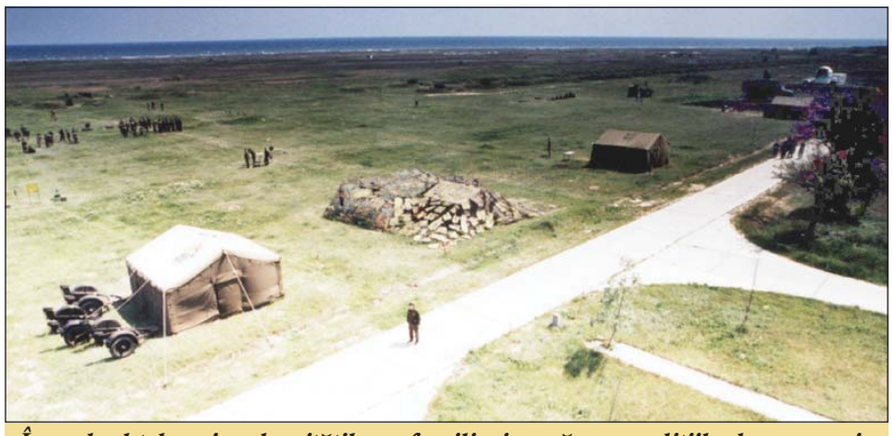

În cadrul taberei, subunitățile se familiarizează cu condițiile de campanie

Bibliografie:
Istoria Artileriei și Rachetelor Antiaeriene Române, General de divizie (r.) Eugen Teodorescu, Locotenent-colonel Visarion Neagoe

Antrenează-ți echipa!

Un bun manager este, printre altele, un bun antrenor. Nu vă grăbiți să asociați termenul „antrenor” cu formarea celor mai buni jucători de tenis sau de fotbal. Gândiți-vă mai degrabă la unul dintre prietenii care v-au ajutat dat să treceți peste un moment dificil din viața dumneavoastră. Managerii văd, așadar, antrenorul ca fiind un consilier personal, care îi ajută pe ceilalți membri ai echipei să-și îmbunătățească permanent performanțele profesionale.

Antrenorul nu este un profesor. El nu trebuie să știe mai multe sau să fie mai performant decât cei pe care-i antrenează. Trebuie, în schimb, să stăpânească la perfecție arta întrebărilor, procesul antrenării fiind, în fapt, abordarea sistematică a îmbunătățirii performanțelor prin întrebări și ghidare. Marele merit al antrenării prin intermediul întrebărilor este acela că, pe parcursul procesului, persoana antrenată descoperă (a se citi *conștientizează*) lucruri pe care le știe deja.

Despre antrenori...

Există oameni care s-au născut pentru a fi antrenori. Sunt cei înzestrați cu talentul natural de a pune întrebarea potrivită persoanei potrivite, la momentul potrivit. Vestea bună este aceea că oricine își poate îmbunătăți aptitudinile în acest sens. Ceea ce este important de reținut este că: ◆Antrenorii iubesc oamenii; ◆Antrenorii învață permanent; ◆Antrenorii pun întrebări; ◆Antrenorii comunică; ◆Antrenorii împărtășesc; ◆Antrenorii nu caută să fie în centrul atenției.

Și despre „jucători”...

Pentru ca rezultatele procesului de antrenare să fie pe măsura efortului investit, este nevoie nu numai de un antrenor bun, ci și de un discipol receptiv. Primele lucruri pe care ar trebui să le căutați la persoana antrenată sunt energia și dedicarea. Lipsa acestora compromite iremediabil desfășurarea actului de antrenare, chiar dacă antrenatul își manifestă deschis adeziunea la planul de îmbunătățire a propriilor performanțe. Următoarea condiție pentru eficiența parteneriatului „jucător” – antrenor o reprezintă acceptarea și înțelegerea rolului antrenorului.

Alte atitudini care împiedică buna desfășurare a procesului de antrenare ar putea fi concretizate în următoarele propoziții rostite sau doar sugerate de persoana antrenată: ◆Nu pot fi deranjat în acest moment; ◆Dar știam deja asta; ◆Nu-i momentul potrivit; ◆N-ar fi mai bine dacă...; ◆M-am plictisit, hai să trecem la altceva; ◆Niciodată n-am să fiu destul de bun.

Etapele antrenamentului

1. Evaluează performanțele curente: Cum a ajuns persoana care urmează a fi antrenată la nivelul actual în carieră? Ce stil, tactici și strategii folosește? Care sunt sarcinile care pot fructifica la maximum talentele sale native?

2. Elaborează un plan: Cât de mare este schimbarea dorită de persoana antrenată? Cât de mare este schimbarea pe care crezi că o va putea realiza? Care este timpul necesar? Care sunt obiectivele ce vor trebui atinse pentru realizarea performanței-țintă? Care sunt cele mai potrivite strategii de obținere a performanței? Timpul necesar realizării fiecărui obiectiv. Acceptarea planului de către cel antrenat este esențială!

3. Acționează conform planului: Este absolut necesară discutarea nivelului de performanță atins de persoana antrenată la finalul fiecărei etape a planului, accentuând lucrurile care trebuie schimbate în următoarea etapă.

4. Evaluează progresul: Constă în evaluarea gradului de îndeplinire a fiecărui obiectiv. Succesul acestei etape este condiționat de caracterul măsurabil al fiecărui obiectiv!

5. Discută progresul: Dialogul este baza antrenamentului. Antrenorul trebuie să înțeleagă motivarea persoanei antrenate și să-i evalueze obiectiv performanțele, pentru a găsi cele mai eficiente modalități de atingere a performanței-țintă.

Oricine a pornit pe calea descoperirii de sine știe că s-a angajat pe un drum foarte lung, care nu se sfârșește, probabil, niciodată. E foarte greu să-i conduceți pe alții dacă nu aveți măcar un nivel rezonabil de înțelegere a propriei personalități.

www.psihoteste.ro

Secțiunea CARIERĂ:
Cât de bine îți antrenezi echipa?
Secțiunea ATITUDINE:
Știi să tolerezi greșelile altora?
Ești echilibrat?
Secțiunea PERSONALITATE:
Care este stilul tău?

Dacă te cunoști pe tine însuți
și îți cunoști inamicul,
nu trebuie să te temi de luptă.
Dacă te cunoști pe tine,
dar nu-ți cunoști adversarul,
vei pierde o bătălie, la fiecare bătălie câștigată.
Dacă nu te cunoști nici măcar pe tine,
nu vei ajunge să câștigi nici o victorie.

Sun Tzu

Succesul e abilitatea
de a depăși fiecare eșec,
fără a-ți pierde entuziasmul.

Winston Churchill

Imitația
e sinucidere
curată!

Lawrence Buell

Ce faci pentru a te menține “la zi” în profesia ta?

Sfaturi pentru antrenori

- ❒ Învață să asculți!
- ❒ Relaxează-te!
- ❒ Dezvoltă-ți simțul umorului!
- ❒ Drege-ți vocea și folosește-o!
- ❒ Spune adevărul!
- ❒ Fii curajos!
- ❒ Nu intra în panică!
- ❒ Visează permanent!

Un gram
de practică
valorează
cât un kilogram
de teorie.

Murphy

Când ai citit
ultima carte de specialitate
legată de domeniul în care
lucrezi?

Evaluarea performanțelor = procesul de apreciere a gradului în care angajații își îndeplinesc responsabilitățile de serviciu.

Pregătirea profesională = ansamblul acțiunilor de instruire în vederea exercitării eficiente a profesiei.

Dezvoltarea profesională = procesul de pregătire a managerilor și specialiștilor în vederea asumării unor responsabilități sporite.

-De câți programatori e nevoie pentru a schimba un bec?

-De nici unul. E o problemă de hardware...

Ce ai făcut în ultimele 90 de zile pentru a îmbunătăți substanțial rezultatele muncii tale?

Tom Peters

Manifestul învățăcelului

- Creierul asimilează permanent;
- Coerciția este dușmanul învățării;
- Învățarea înseamnă cooperare;
- Învățarea implică întotdeauna sentimentele.

Frank Smith

Succesul nu a figurat niciodată pe lista obiectivelor mele profesionale. Am fost, în schimb, preocupat permanent de lucrul bine făcut.

Richard Branson

Joe J. Jones
1942 – 2002

Aș fi făcut câteva lucruri absolut extraordinare pentru progresul umanității, dacă șeful meu m-ar fi lăsat...

Arată-te! Fă-ți cunoscută povestea! Acceptă riscul în fiecare zi!

Ann Richard

Ce te oprește să ceri ajutorul cuiva, dacă ai cu adevărat nevoie de el?

Care este performanța pe care o antrenezi în momentul de față?

Ce faci pentru a te distinge de mulțime?

CONCURS

În urmă cu 10 ani, Thomas PAST era un absolvent energic al școlii de administrare a afacerilor. Știa toate răspunsurile din cărți. Angajat imediat după absolvire de o companie puternică, Thomas a învățat foarte repede cum să transforme teoria în aplicații practice. După un stagiu de doi ani ca manager debutant, a fost promovat de trei ori, fiind respectat ca un foarte bun profesionist.

Într-o zi, participând la o întrunire, Thomas a avut o revelație. Unul dintre actualii săi colegi, absolvent al aceleiași școli de afaceri, însă cu rezultate mediocre, părea să fie mult mai la curent decât el cu noile tehnici din domeniu. Acest lucru devenea vizibil prin numeroasele idei venind din partea lui, care au fost materializate în modalități practice de îmbunătățire a eficienței activităților desfășurate în cadrul companiei. Ar fi vrut să afle secretul incredibilei sale creativități, însă orgoliul profesional l-a împiedicat să abordeze direct acest subiect într-o discuție cu colegul său.

Aveți un sfat pentru Thomas?

PREMII, FAIMĂ, RECUNOAȘTERE!

Așteptăm răspunsurile dumneavoastră pe adresa redacției, telefonic sau prin e-mail. Datele de contact le găsiți în caseta redacțională, la pagina 51 a fiecărei ediții a revistei *"CER SENIN"*.

Sunteți talentat și nu luați nici măcar salariu de merit? Dovediți-o! Intrați în TOP 10 MANAGEMENT!

Locotenent CIPRIAN PĂTRAȘCU

CER SENIN

STABILOPOZII CUVÂNTULUI SCRIS

Finalul lunii octombrie 2005 a adus modificări de „echipaj” în garnitura revistei „CER SENIN”. Doi dintre oamenii care au străjuit, de la apariție și până astăzi, destinul publicației Forțelor Aeriene Române, au lăsat deoparte uneltele scrisului și s-au retras. Demni, sobri, eleganți. Așa cum au fost mereu.

Nicolae Radu și **Petre Bână** – veteranii publicației noastre – s-au lăsat la vatră. După ce, ca militari, au servit patria cât le-a fost rânduit fiecăruia, au răspuns cu deschidere, entuziasm și bucurie chemării „cerului senin”. Astfel, în aproape 7 ani de existență, echipa redacțională a beneficiat de valoarea, munca și statornicia acestor oameni. Ei au însemnat categoria „seniori” ai publicației. Au cultivat constant spiritul de echipă, respectul pentru adevăr, pentru fapta bună săvârșită. Doi oameni aleși, făcuți să scrie și să respecte cuvântul scris, principiali și obiectivi, înțelegători și harnici.

Ne vine greu să scriem despre fiecare. Ar părea o despărțire nedreaptă. Și apoi, nu știm dacă există instructori de... scris, așa cum sunt instructori de zbor. Dar știm sigur că lângă ei și de la ei, noi ceilalți, am învățat scriitura. Atât cât poate ea fi învățată.

I-am descoperit mereu calzi și buni, hotărâți și săritori, tainic răspândiți în fiecare articol scris, revărsați în albia largă a publicației.

Într-un anume sens, scrisul lor a însemnat, de fiecare dată, atitudine. Atitudine în fața cerului, în fața truditorilor lui, ca mișcare a atâtor destine umane ce zidesc această cetate care este viața. De la ei am înțeles că cel care scrie este un „pălmaș“, așa cum, de bună seamă, fiecare om care înfăptuiește ceva, poartă aura nevăzută a truditorului. De la ei am înțeles că hrana celui care scrie trebuie să fie fapta. Umblând să afle fapta, el trebuie să nu-și uite sufletul acasă. Avut cu sine, să nu-l țină în valiză. Pentru că totdeauna, dincolo de „a afla” pentru a scrie, se mai naște sub poveste și vibrația: spunând, omul retrăiește. Retrăind, tot ce-i omenesc învie. Așa am înțeles scrisul de la ei. Ca un aer proaspăt. Ca o respirație.

Așadar, mai puțini. Stabilopozii cuvântului scris își rezervă o vreme de odihnă, dincolo de tortura amarelor întrebări cu iz cotidian. Iar noi, rămânem să facem „bun de tipar”, în crâmpeie de poveste, ecoul vieții celor care formează familia Forțelor Aeriene.

Cu respect și prețuire, vă mulțumim!

În numele redacției, a consemnat

căpitan-comandor
DUMITRU BERBUNSCHI

CER SENIN

PER ASPERA
AD ASTRA

PUBLICAŢIE EDITATĂ
DE STATUL MAJOR
AL FORŢELOR AERIENE ROMÂNE

CONSILIUL EDITORIAL
AL REVISTEI
"CER SENIN"

Preşedinte

general-maior dr. MIHAIL ORZEAŢĂ
e-mail: morzeata @ roaf.ro

Membri

general de flotilă aeriană FĂNICĂ CÂRNU
e-mail: fcarnu@roaf.ro

general de brigadă MARINEL NICOLAE
e-mail: nicolae@roaf.ro

general de flotilă aeriană ION ŞTEFAN
e-mail: istefan@roaf.ro

căpitan-comandor LILIANA TĂNASE
e-mail: proff@roaf.ro

căpitan-comandor DUMITRU BERBUNSCHI
e-mail: dberbunschi@roaf.ro

Coperta 1
IAR-330 SOCAT, în misiune

Coperta 4
Copii din comuna Jilavele, judeţul Buzău, urătorii Statului Major al Forţelor Aeriene cu ocazia sărbătorilor de iarnă

COPYRIGHT:
Este autorizată orice reproducere, cu condiţia specificării sursei.

Redacţia *"CER SENIN"*

Şoseaua Bucureşti-Ploieşti, km. 10,5
sector 1, Bucureşti
Telefon/Fax: **021/231.53.82**
E-m@il: cersenin@roaf.ro
ISSN 1582-6317. B 222.05; C 1011.00

NORME DE COLABORARE:
Cititorii pot trimite pe adresa redacţiei texte şi fotografii care se încadrează în tematica revistei.
Manuscrisele nu se înapoiază.
Răspunderea juridică pentru conţinutul articolelor aparţine în exclusivitate autorilor, conform art. 206 CP.

REDACTOR-ŞEF:
căpitan-comandor
DUMITRU BERBUNSCHI;
e-mail: dberbunschi@roaf.ro

SECRETAR GENERAL
DE REDACŢIE:
locotenent
CIPRIAN PĂTRAŞCU;
e-mail: cipbrasoveanu@yahoo.com

REDACTOR DE RUBRICĂ:
locotenent MIRCEA BARAC;
e-mail: mircea_barac@yahoo.com

PROCESARE TEXTE:
LEANA TUDORAN;
e-mail: leni_tudoran@yahoo.com

TEHNOREDACTARE:
LUCIAN TEODORESCU;
e-mail: teodorescu_lucian@yahoo.com

FOTOREPORTER:
ADRIAN SULTĂNOIU;
e-mail: adiuss2000@yahoo.com

ADMINISTRATOR:
plutonier-major
SORIN SĂFTOIU
e-mail: sorin_saftoiu@yahoo.com

Ne puteţi vizita şi la www.roaf.ro/ro/cersenin

Tipărit la
Centrul Tehnic-Editorial al Armatei
sub comanda nr. 4580/2005

La mulți ani!
2006